

ئاوارە كەرىم

ئازادى پىروورا

راگەياندىن، رۇژنامەوانى

نواره كهريم

نآزادى بير و پا

سليمانى

٢٠١٩

Razasha700@gmail.com

پیرست

پیشهکی	۴
میدیای نازاد	۵
روژنامه‌گه‌ری له باشوری کور شوستا	۸
وتاریکی کاوه گهرمیانی	۱۴
تاوانباری کردنی به نه‌نقه‌ست	۱۶
تیرۆری سیاسی و نازادی بیرورا	۱۹
نامه‌که‌ی زهردهشت عوسمان	۲۱
زهردهشت عوسمان	۲۷
سیناریوی تیرۆرکردنی زهرشه‌شت	۳۴

عوسمان

لیکۆلینه‌وه له که‌یسی زهردهشت	۳۶
زهمه‌نی پیش تیرۆر کردنی	۴۲

زهردهشت و پاش تیرۆرکردنی

سۆرانی مامه‌حه‌مه	۴۴
کاوه گهرمیانی	۵۰
کاوه گهرمیانی له سه‌ر چی تیرۆرکرا	۵۷
وه‌داد حسین	۶۳
چاره‌هرکردنی ناسته‌نگه‌کانی به‌رده‌م	۶۶

ده‌نگی نازاد

خۆپیشان‌دان	۶۸
-------------	----

پىشەكى

نوسىن لە سەر ئازادى بىرورا رادەربىرىن ، تارادەپەك زەحمەتە ئەۋەشى كە ئەۋەى زەحمەت كىردە كەمى سەرچاۋەپە بە زمانى كوردى و زۆرى رېگىرەكانە بەدەر لەۋەى كە راستى وتن و راستى دوان لەسەر ئەم پىرسە پۇخۇى شەرىكە لەگەل دەستەلاتدا دەپكەپىت و گىيان و مال و ژيانت دەكەۋىتە مەترسىپەۋە . كەمەن ئەۋانەى بە بوپىرى و راستگۇى دەنوسن .

. پىرسى ئازادى رادەربىرىنىش لە ھەرىمى كوردوستاندا بەككە لە پىرسەگىرەكان بەۋىپىيەى خاۋەن دەزگاو ئىمتىيازىياتى پىشكەۋەت و خۇمالىنىن دەكرىت ھەركەسك لاي خۇپەۋە گىرەكى پى بدات جا لە تاكىكى ئاساىپەۋە تا نوسەرو رۇشنىبىرانمان ، ھەرىمى كوردوستان لە رىزبەندى ئەۋ و لاتانەداپە كە پىشلكارى زۆرى تىدا دەكرىت بەرامبەر بە دەنگى ئازاد ، چەندىن رۇژنامە نوس كوژراون و چەندىنى تر لە زىندانكراون لىدانو ھەرشەكردن لە رۇژنامە نوسان بوە بە دياردە لەم ھەرىمە بچوكەى خۇماندا خەرىكە بە ئەستەم دەنگىكى دلپىرو ئازا بدۇزىتەۋە كە ئەمەش سىياسەتى جوت بنەمالەى فەرمانرەۋاپە كە بەزەبرى ھىز ھەۋلى كىكردنى ھەر دەنگىك دەدات لە ھەر شوپىنىك بىت . ئەم كىتپە بەۋەۋاپەى كەمىك لە خەمى داىكى شەھىدانى دەنگى ئازاد كەم بكات و ۋەك و بەردەۋامىكە لە سەر رىچكەى سەردەشتەكان و كاۋەكان چاۋى لى بىكرىت .

میدیای نازاد

توماس جیفرسون "دهلئیت": "نهگهر لیم گهرین بریار بدهم که نایا پیوستیمان بهحکومهتیکي بی رۆژنامهیه یان رۆژنامهیهکی بی حکومته نهوه یهک چرکەش دوو دل نهدهبووم لهههلیژاردنی باری دووهم". یهکێک لهپایه بههیزهکانی نازادی راگیانندن، دهگهریتهوه بۆ وته بهناوبانگهکهی سیهم سهرۆک کۆماری ئەمریکا "توماس جیفرسون" که پیتی وابوو میدیایهکی نازاد لهولاتو دسهلاتیکي داپلۆسینهر و تۆتالیتار باشتره

که دهگوتری دسهلاتی چوارهم مانای نهوهیه گونگرن لهراوبۆچونی خهک ،پاشان بهشیوهیهکی رون و رهوان دهبنه دهنگی ههموو چین و توێژمکان ،لیرهوه ناویتهی ههموو پهیوهندییه سیاسی و ئابوری و کۆمهلایهتی و رۆشنیرییهکان دهبی ،پرۆسهی کارلنکی هاوبهش له نیوان خهک و راگیانندن چیدهبیته ،دونیای نهمرۆ بههوی میدیاوه بووته گوندیکي نهلیکترونی بچوک و میدیاش بووته بزوینهری میژووی کۆمهلگا جیاجیاکان ،میدیا لهولاتی دیموکراسیدا چوار نهرکی سهرهکی ههیه که نهوانیش: "چاودیری دسهلاتی سیاسی و خستنه رووی گهندهلی و خاله لاوازهکانی — ملکهچکردنی بهرپرسان بۆ لیکۆلینهوه و وردبینی و وهلامدانهوهی پرسیارهکانی خهک — بلاوکردنهوهی زانیاری و ههوالی بهسود بۆهاولاتیان — هوشیار کردنهوهی هاولاتیان بۆ دروستکردنی توانای بریاردان بهشیوهیهکی وردبینانه دوربینانه ". میدیا لهم سهردهمهدا رۆلێکی گهره دهگيری لهسهر بونیاته ئابووری و سیاسی و کۆمهلایهتی و کولتوریهکان ، تا دیت لهگهڵ پيشکهوتنه خیراکانی تهکنهلوچیا و فراوانبوونی تهکنیکی گهیانندن و کوالیتی و کاریگهریهکانی زیاتر دهبیته ، نامرازهکانی راگیانندن بهههموو جۆرهکانیهوه بینراو و بیستراو و خوینراو به سۆشیاڵ میدیاشهوه باشترین . نامرازی پهیوهندی جهماوهرین ، میدیا به چهکی سهردهمی تهکنهلوژیا ههژمار دهکریت

پهیامی ههر دوو سهرۆکایهتیهکهی ههریم "سهرۆکایهتی ههریم و حکومت " له سالرۆژی یادی رۆژنامهگهری کوردی دا لهکاتیکدايه که به ئاشکرا ، پيشیلی برگه و مادهکانی یاسای ژماره "۳۵" ی سالی "۲۰۰۷" رۆژنامهگهری دهکریت ، به ئاشکرا ریگری له دهکردنی یاسای مافی بهدهستهینانی زانیاری دهکریت ، به ئاشکرا حکومتی ههریم پهیرهوی له

شاردنهوى دەيان كەيسى گەندەلى و لادانى ياسايى و خراب بەكار ھىنانى دەسلەتلى سىياسى دەكات ، ئەم يادە لە كاتتىكدايە سزادراوھەكانى بادىنان مانىيان لە خواردن گرتووهو بىنىنى كەسوكرىيان لى قەدەغە كراوھ! يادى رۆژنامەگەرى كوردى لەكاتتىكدايە كە ئەنجومەنى ئاسايشى ھەرىم بۇ بىدەنگەردنى رۆژنامەنوسان و چالاكووانانى مەدەنى سەربارەى ھەپشەشى ناموس و سزادانى چالاكووانان و رۆژنامەنوسان لە زىندانەكاندا ھەموو جۆرە تۆمارىكى قىدىوى سەقەت و نارەواو ناراستىش بلۆدەكاتەوھ بۆ ھەتەك كوردنى سومەى ئازادىخوزان و رىگرە لەبەردەم پرۆسەى دادگايەكى بىلايەن وشەفاف و دادپەروەرىدا! گىراوانى بادىنان چەندىن مانگە راگىراون و دوو مانگ بەسەر بىربارى دادگاي تاونەكانى ھەولئىر تىپەرىووهو بى ھىچ پىداچوونەوھەك ھىشتا ماوھى دەستبەسەرىيان درىژ دەكرىتەوھ ، ئەم دىمەنە دىمەنىكى . ترسناكە كە حكومەتى ھەرىم پەناى بۆ بردووه .

لە بەرپرسانى حكومەتى ھەرىمەوھ بىگرە بۆ ھەموو ئەو بەرپرس و دەسلەتدارانەى كە بەرگى ئازادىخوزىيان لەبەر كىردووهو خۆيان خزاندووتە بەرەى رۆژنامەنوسان و چالاكووانانى مەدەنى و خەلكى نارازىبەوھ جگە لە بەياننامەو بەلئىنى فشەل ھىچى ترىان لە ئەرزى واقىعدا پى نىيە بۆ چاككردنى رەوشى ئازادى ئىنسانەكان و پاراستنى كەرامەت و بەھا دىموكراسىيەكان ، زۆرىك لەو بگەرە سىياسىيانە بۆخۆيان عىلمەتى بى مەشروعى ناو كايە سىياسىيەكەن و بەشىكن لە ستەمكارى و لە كوشتنى رۆژنامەنوسان و لە گرتن و پىشلىكارى و پەلاماردانى رۆژنامەنوسان ، زۆرىك لەو بگەرە سىياسىيانە ژيان و ئاراستەى فىكرىيان بە نادىارى ماوتەووهو دىدىكى رونىيان نىيە بۆ ئازادى ئىنسانەكان و بەخەون و خەزو بەرژوھەندى حىزبىيەوھ خۆيان خزاندووتە ناو رۆژنامەنوسان و ئازادىخوزان و كار بۆ شاردنهوى زانىارىيەكان و رىگرتن لەگەيشتنى زانىارىيەكان بە ناوھندە جىھانى و مىدىيەكان دەكەن ، ئەم بگەرە سىياسىيانە تەنھا كارىيان پاراستنى خۆيانە و ئەوانەى لەدەرەوھى ئەوانن ھەرگىز ناپارىزىرئىن ، ئىستا رۆژگارنىك خولقاوھ خەرىكە ستەمكارى شۆرشگىرەكانى دوئىنى ھەموومان لە گەروى دىكتاتورىيەتدا قوت دەدات .

راپورتى چەند رۆژ لەمەوبەرى رىكخراوى ھىومان رايئس ۋوچ و رىكخراوى پەيامنئىرانى بىسنور لەبارەى رەوشى رۆژنامەوانى و ئازادى رادەبىرىن لەھەرىمى كوردستان و گىراوانى

بادىنان و سزادانى ئۇ رۇژنامەنوسانەي كە رەخنە لە خىزانە سىياسىيەكان دەگرن، نىشانەي ئۇمۇمىيە كە هېچ شتېك لەبەردەم بەرۇ خىزانە سىياسىيەكان و خىزبە دەسەلاتدارەكاندا بەھاي نىيە نەياسا و نە دادگاۋ نە دەنگ و رەنگى نارەزايەتى خەلك لە شەقامەكان و واقەئىكى شەرمەئىنى بۇ ئەزمونى ھەرىم دروستكردوۋە، ئەتوانىن بلىنىن ھونەرى بەرپوھەردن لە كوردستان وەزىفەي سەرەكى خولقاندن و دروستكردنى قەيران و بەيەك ھەشەخان بوۋە مومارەسەكردنى سىياسەتتەش لە پىناۋ مانەۋەي خىزانە سىياسىيەكاندا شىلگىرانە بەدۋاي ئۇمۇمىيە كە بەناۋى "خىانەت و تىرۇرۇ جاسوسىيەۋە رۇژنامەنوسان و نازادىخوزان بىدەنگ بەكن، راپۇرتە نىۋدەۋلەتتەكان دەرىخست كە كە دانپىدانانى گىراۋانى بادىنان لەژىر فشارى ئەشكەنجەۋ لىدان ھەرمەشەي ناموس دا تۇماركراۋە، راپۇرتە نىۋدەۋلەتتەكان پىنى گوتىن كە نازادى نىنسانەكان زەوت كراۋە ئەم تارمايىبە ھەلگىرى دىۋىكى تىرى مەرگدۇستى و عاشق بە كوشتن وزەبرو زەنگەۋ پىشنىلكارىيەكان رۇۋ لە زىادبوۋنەۋ كەرامەتى مەۋق بۇن كەروزيان لى ھەلدەسى! بۇيە دەللىم رۇژى نازادى رۇژنامەگەرى كوردى كارىگەرى لەسەر رەۋشى رۇژنامەۋانى كوردى نابت ئەگەر كلتوورى سىياسى و عەقلىەتى سىياسىيەكانى ئەم و لاتە گۇرانكارى بەسەردا نەيەت

رۆژنامەگەرىيە لە باشوورى كوردستان

لەم سەردەمەدا، میدیا بوو بە دەسەلاتى بەكەم و خاوەنى رۆلىكى سەرەكیە لە هەمەلانی راستیەکاندا. بەلام دەسەلاتدارانى حوکمران هەمیشە نامانجى سەرەكى میدیا چەواشە دەكەن. دەرخەنە خزمەتى بەرژەوهندیە كەسایەتییەكانى خۆیانەو میدیای كوردیش تووشى ئەم رۆلە نەریییە دەسەلات بوو. باشوورى كوردستان باشترین نمونەى ئەم راستیەیه. دەسەلاتى سەرمایەدارى، میدیای تاییەتى بە خۆى دروست دەكات. بە مەبەستى پەردەپۆشکردنى گەندەلییەكانى و فایلەكانى لەبەردەم راي گشتیدا، بۆ پاراستنى دەسەلاتەكانى. گەلیش بەو ئاكارەدا ئاراستە دەكات كە خۆى دەبەوى. نەك بۆ ئەو دۆخەى سیاسییەى لە ئەنجامى گەندەلیی دەسەلاتیدا. پێوهى دەنالینن. دەبینن دەسەلاتدارانى هەر دەولەتتىك میدیای تاییەت بە خۆیان دادەمەزرینن. بودجەیهكى زەبەلاحیشى بۆ تەرخان دەكەن، بەلام نەك لە پیناوى جیبهجیكردنى ئەو پێوهرانەى كە پێویستە لە میدیادا هەبن. بەلكو لەسەر بنەمای بەرژەوهندیەكانى دەسەلات بە نامانجى هەلكیشان و پروپاگەندە بۆى. بۆ پەردەپۆشکردنى گەندەلییەكانى و ریکلامکردن و درۆهەلبەستن بۆ سیاسەتەكانى. بەپێى ئەم بنەمایە هەموو دەسەلاتدارە حوکمرانەكان، دەزگای میدیایى تاییەت بە خۆیان هەیه. شەو و رۆژ لە پیناوى پاراستنى ئەم دەسەلاتەیاندا كاردەكەن. لە ئەنجامى سیاسەتەكانى ئەم دەسەلاتدارە حوکمرانانەدا. رۆژانە دەزگاكانى ئەو میدیایانەى كە لەژێر چەترى میدیای ئازاد و دیموکراتیدان، رووبەرۆوى فشار و گرتن دەبنەو، بواریان نادەن كە بەواداچوون بۆ رووداوەكان بكەن، بە شیوهیهكى گشتیش بگەن بە زانیارییەكان. رێگاشیان پینادەن. كە لیکۆلینیەو هەكاتیان دەربارەى گەندەلییەكانیان بۆلەبەنەو كە دینیە سەر باسکردنى رۆلى میدیای ئازاد و دیموکراتى لە باشوورى كوردستان، پێویستە باس لە دەسەلات و پارتى حوکمران لەویدا بكەین، لە چوارچێوهى ئەوهى كە پیشتر

ناومان برد. لەویدا دەسەلاتىكى حوكمران ھەيە، كە دەسەلاتىكى قورخكردوى حىزبىيە. تەنگ بە مېدىيى ئازاد ھەلەچن. مېدىيا و راگەياندەكان كە لە ھەرىمدا ھەن راستەوخۆ بە حىزبەكانەو بەستراون. بە تايبەتەش بە ھەردوو حىزبى دەسەلاتدارەو، پارتى دېموكراتى كوردستان و يەكئىتى نىشتەمانى كوردستان. ئەوانەيان بە پارە كرىون و دەمیان چەوركردون كە لەم بوارەدا بە پارە كاردەكەن. بۆيە ھەر لايەنىكى مېدىيى، گەر بىھەيت لە باشوورى كوردستاندا كاربكات، پىويستە بەپىي سىياسەتى پارتىكى ديارىكراو كاربكات، لەم دۆخەشدا پىويستە ئەو لايەنە مېدىيىيە، بەپىي ياساكانى لە سنوورىكى ديارىكراودا كاربكات. گەر ئەو مېدىياكارە وىستى لىكۆلئىنەو ھەك يا راپۆرتىك نامادە بكات، رووبەرووى ئەو پرسىارەى خەلكى دەپتەو: "سەر بە كام لايەنە؟" ئەمەش جەختكردنەو ھە لەسەر ئەو راستىيەى كە لە باشوورى كوردستاندا، مېدىيى ئازاد نەن، ئەو مېدىياپانەى كە ھەن پەيوەندىيان بە حىزبە دەسەلاتدارەكانەو ھەيە و مېدىيى حىزبىن. لەبەر ئەم ھۆيە ناتوانىن بلىن لە ھەرىمدا، ھوى مېدىيا و راگەياندەنى ئازاد ھەن. يا لەژىر چەترى مېدىيى ئازادا كاردەكەن.

بۆيە مېدىياكان لە باشوورى كوردستاندا، لە چوارچىووى بەرژەو ھەندىيەكانى حىزبە دەسەلاتدارەكاندا كاردەكەن. ناتوانن ئەم سنوورە بۆ ديارىكراو ھەيان بەھزىن تا مېدىياكانى كوردستان ستايشى دەسەلات يا پارتىكى ديارىكراو بكەن و تەشيان بۆ برىسن، ئەم مېدىياپانە بەلای دەسەلاتدارن و پارتى فەرمانرەواو، مېدىيى ئازادن. ئەمەيە چەمكى مېدىيى ئازاد لە باشوورى كوردستاندا. جگە لەم ملكەچىيە مېدىيا و راگەياندەكان ناتوانن كارىكى تر بكەن، كە بە دلای دەسەلاتداران و پارتەكانيان نەن.

ئەگىنا رىگايەكەى پر لەمەترسى دىتە پىشيان.

لە باشوورى كوردستاندا، مېدىيى ئازاد، رووبەرووى ھەموو تەنگپىھەلچىنىك بوونەتەو، ھەكو توندوتىژى و گرتن و رىگرتن لىيان لە روومالكردى رووداوەكان، لەوانەشە ھەندى جار ئەشكەنجەيان بەن و بشيان كوژن. چەندىن نمونە ھەن، دەربارەى ئەو رۆژنامەنووسانەى كوشتىيانىان لە ئەجمامى ئەو ھى كە پەردەيان لەسەر ھەندى لە فایلەكانى پەيوەندى بە گەندەلى و بە دزى لە دەسەلاتدا لادان. تا ئىستا دەسەلاتداران و

دەسلەتلى دادگابى و ياساى، ھىچ بە دواداچوون و لىكۆلئىنەھەھەكى دادپەرورەرانەيان، لە چۆنئىيەتى شەھىدكردنى ئەو رۆژنامەنووسانە نەكردوون. بەلكو لە ماوەھەكى زۆر كورتدا كۆتاييان بە لىكۆلئىنەھەھەكى بى لىكۆلئىنەھەھە. چونكە لای ھەموو خەلكى روونە كە بكوژەكانيان چ لايەنئىكن. لەوانەش: "سۆرانى مامە ھەمە، زەردەشت عوسمان، كاوە "گەرميانى، ويدات حوسىن، عەبدولستار تاھىر شەرىف

تا ئىستانش چارەنووسى چەندىن رۆژنامەنووس و مېدىكار لە زۆنگى پارتى دېموكراتى كوردستان ديارنېن. لە ئىوانىادا رۆژنامەنووس (شىروان شىروانى) و (ئومىد بروشكى). لەپال ئەمەشدا، ئەستەمە كە مېدىيائى ئازاد رى پېدىرئىت و بتوانئىت لە دانئىشتنەكانى پەرلەماندا ئامادەئىت. يا بتوانئىت لە بەرئوبەرئىتئىيە فەرمىيەكاندا، بە دواداچوون بۆ ھەندى گەندەلى و رووداو و رۆتئىيەكانى ھۆكۈمەت بكات. ئەم مېدىيائە رووبەرئوبە ھەموو سزايەك ناياساى دەبنەھە، بەپئى ياساكانى رۆژنامەگەرىي لە باشوورى كوردستاندا، بە بەندكردن و بپە پارەھەكى زۆر سزا دەدرئىن، ناچارئىشان دەكەن كە بە نووسىن بەئىنى ئەو بەدەن، كە دووبارە باسى گەندەلى نەكەن و ناوى دەسلەتداران نەھئىن. ئەگىنا دەبن بە ھەوالى ھەبوون، گۆرون دەكرئىن. زۆر لە دەزگا مېدىيائەكان بە زۆر و بە يەكجارى نووسىنگاكانيان و ھۆيەكانى راگەياندەكانيان پئىيان داخستوون

لە راپۆرتئىكى سەنتەرى مېترۆ بۆ بەرگرى لە مافەكانى رۆژنامەنووسانى كوردستان، ئەم سەنتەرى جەختى لەسەر زياتر بوونى دۆخى پئىشئىلكارىيەكانى دژ بە رۆژنامەنووسان لە ھەرىمى كوردستان كەردۆتەھە، كە لە ماوەى سالى رابردوودا (۲۰۲۰)، سەرچەم (۳۸۵) پئىشئىلكارى و لئىدان و توندوتئىزى بەرانبەر رۆژنامەنووسان كراون. باسىان لەھەش كەردووە كە (۱۶۳) رۆژنامەنووس و پەيامنئىران، قەدەغەى روومال كەردنى رووداوھەكانيان لئىكردن. (۷۴) دۆخى گەرتنى رۆژنامەنووسانئىش بەئى بپىارى دادگا بەندكران. (۴۰) دۆخى ھەرشە لە رۆژنامەنووسان كراون. (۴۲) دۆخى دەستگەرتن بەسەر كامىرا و كەرسەتەكانى رۆژنامەنووسان و وئىنەگەراندا گىران. بپىارى داخستنى (۴) دەزگائى رۆژنامەگەرى درا

نەبوونى جىيەجىيەردىكى ياساى پارىزبەندى كە رۇژنامەنووسان بىپارىزىت. بووتە ھۆى زىياتر بوونى پىشلىكارىيەكان لە دژى رۇژنامەنووسان. سەرەراى كىشەى ئابوورى و پەتاي كۆرۇنا و ناكۆكى و مەلانىي و بەررەكانى لە نيوان حىزبە دەسلەتدارەكان و ھىزە سىياسىيەكان و بال بالىنەدا، كە رەنگدانەوھىيەكى نەرىنيان لە باردۇخ و كارى رۇژنامەيىدا ھىيە. باجى ئەم ھەموو كىشانەش گەلە چەساوھەكەمان دەيداتەوھە سەرۆكى پەرلەمانى كوردستان، دكتور (رئىواز فايق) لە كۆنفراسى سالانەى سەنتەرى مېترۇ بۇ خستەرووى، نامارو رووداوه توندوتىزى و گرتن و پىشلىكارىيەكانى دژ بە رۇژنامەنووسانى كوردستان، لە كۆنگرەھىيەكى رۇژنامەوانىدا كە سەنتەرى مېترۇ لە رۇژى (۱۶ / يانوار / ۲۰۲۱) لە شارى سلېمانى بۇ ئازادى رۇژنامەيى سەزىكىرد، رىواز فايق راگەياند و وتى: "حىزبەكان مېدىيى تايىھەتى خۇيان ھىيە، گەل ھەستى پىكردووه و ئەم شتە دەزانىت، لايەكى كەشەوھ، ئەو مېدىيەش كە ناوى خۆى ناوه مېدىيى ئازاد، لە لايەن حىزبەكانەوھە پالېشتيان لىدەكەن، تا كارە ناياسايىيەكان و بلاوكردەنەوھى گەندەلېيەكانيان بشارنەوھە" وتىشى: "كە مېداى حىزبى سىيەر و كېردراو و زالە، مېدىيى ئازادىش لە پاشەكشە داھە" رىواز فايق پىيوايە: "زۆر لە مېدىياكان بە پارەى دزراو و بە پارەى سىياسىيەكان دامەزراون. ھەر لەبەر ئەوھشە كە دۆخى رۇژنامەنووسى لە پاشەكشە داھە" ئەوھشى وت: "لە رووى مېدىيەيەوھە دەبىت، ئىمە لە ھەرىمى كوردستان، ھەموو سالىك بلېين خۇزگەمان بە پار" دكتور رىواز نامازەى بەوھش دا و وتى: "لە بەرامبەر ئەمەدا مېدىيى ئازاد ھىيە، ئەوېش چاو و گوېى گەلە، بەلام لە ئىستادا لە لاوازترىن بارودۇخدا دەژى.. دەتوانىن بلېين لاواز كراوھ، بەرانبەر بەمەش ئەوانەى لە لايەن حىزبەكانەوھە پالېشتيان لىدەكەن بەھىزبوونە" راستە كە مېدىيى ئازاد چاو و گوېى گەلن.. بەلام رىواز خان باش ئەوھش دەزانىت، كە لەلايەن ھەردوو حىزبى دەسلەتدارەوھە چاو و گوېى مېدىيى ئازادىان گرتوون، كە يەكېكىان يەكېتى نىشتمانى كوردستانە، كە خۆى ئەندامىكى بالاي سەركردايىھەتى. ئەى بۇ ئەم راستىيانە لە دانىشتنەكان و لە كۆنفرانسەكانى حىزبەكەى و لە دانىشتنەكانى پەرلەماندا باس ناكات؟ گەر ھىچىشى پىنەكرىت و زۆرىنەش لەگەلېدا نەبن. دەبىتە ھەلوېستىك بوى

تا ئىستا ئەو مىدىيانەي كە لە باشوورى كوردستاندا كاردەكەن، ھىچيان نەيانتوانىو ە ناتوانن گە دەلىيەكانى دەسەلاتى ھەرىم ئاشكرا بىكەن. بە تايبەتەش فائىلەكانى دارايى و نەوت، سەرھەراي خەرجنەكردنى مووچەي فەرمانبەران. ھەچ مىدىيايەك گەربىتو تەنيا نامژەپىكردنىكەش باسيان لىيەكەن، رووبەرورى تەنگەپەھەلچىنىيەكى زۆر دەبنەو ە يا پەيامنېر و راپۆرتنېرەكەي بە توومەتتەكى بۆ ھەلبەستراو بەند دەكرىت. كەسەش بۆي نىيە كە دەربارەي چارەنووسى بېرسىت، كە چىيان لىكردوون و لە كوئىيە؟ ھەرەكو دۆخى چەندىن رۆژنامەنووسى بەندراو لە گرتووخانەكانى ھەرىمدا. بە تايبەتەش لە ناوچەكانى ژىر دەسەلاتى پارتى دىموكراتى كوردستاندا

وھكو لە ماوھى ئەم دوايەشدا روويدا، ئەو كاتەي كە لە ھەلبەجە و لە سلىمانى خۆپىشاندانى نارەزايان كرد. سزادانىكى گەورەي دارايى بەسەر ھەندى لە مىدىياكاندا سەپىران، بۆ ماوھەكەش كە لە دە رۆژ كەمتر نەبوو، نووسىنگاكانىشيان پىداخستى

لە ماوھى سى سالد، گەندەلىيەكى زۆر لە باشوورى كوردستاندا بلاوبۆتەو، لە لووتكەي دەسەلاتەو بۆ خواروھ شۆربۆتەو. ھەمووانش ئەم گەندەلىيانە بەدى دەكەن. لە چەندىن فائىلى گەندەلىدا، وھكو گەندەلى لە خزمەتگوزايەكان، بە تايبەتەش لە كەرتى كارەبا و ئاودا لە پال دۆسىيەي گەندەلى نەوتدا، كە بە توركيا دەرۆشرىت. ئەم ئەم رىكەوتنە نەينىيەش تەنيا لە نيوان بنەمالەي دەسەلاتدار و توركيا داىە. تەنانەت پەرلەمانى كوردستانىش بۆي نىيە كە باس لەم رىكەوتنە نەوتىيەي نيوان بنەمالە و توركيا بىكات و لىي بىكۆلىتەو. ھىچ لە مىدىياكانى كوردستانىش ناوېرن باس لە نەينىيەكانى ئەم رىكەوتنە بىكەن، يا باسى پارەي ئەو نەوتە بىكەن كە چەند سائە پارتى فرۆشتوونى و دەيفرۆشىت. پارەكەي چەندە و لە كوئىيە و چىلىكراوھ؟

لەبەر ئەم ھۆيانە دەپرسىن بۆچى دەسەلات لە باشوورى كوردستاندا، كارى رۆژنامەيى نازادى قەدەغە كر دووھ؟ وەلامەكەي ئاسان و روونە، چونكە مىدىياي نازاد دەتوانىت، چەندىن دۆسىيەي پەيوەست بە گەندەلىيەو ە ئاشكرا بىكات. كە لە لايەن حكومەتەو، لەبەردەم راي گشتىدا، كراون و دەكرىن. بە تايبەتەش لە لايەن ھەردوو حىزبى

دەسەلاتدارمۇ. ئەمەش ئەوئەھىيە كە دەسەلاتدارانى ھەرىم نايانەئوئەھىيەت. چۈنكى ئاشكەرابوونى ئەم گەندەلى و دزىيانەيان، سەرەتاي كۆتايى دەسەلاتى حىزىبىيانە ئەمە گرنگىزىن ھۆبە لە ھۆبەكانى رېگرىكردن و قەدەغەكردنى كارى مېدىيائى ئازاد لە باشوورى كوردستان.

بۇ ئەوئەھىيە زىياتر راستگو و راشكوابىن لەم فائىلەدا، خوينەران دەخەينە بەردەم راستىيەكى روون، پئويستە كەمىك باس لە مېدىيائى تىز بىكەين. كە لە ھەرىمدا كاردەكەن. بۇ نەمۇنە مېدىيائى و راگەياندەكانى توركيا كە لە باشوورى كوردستاندا كاردەكەن. ئەم مېدىيائى توركيا، بە دوو كەنالى سەتەلايى تەلەفزيوونى كوردىي بەكرىگىراوئەھىيە كە نۆكەرى و پىروپاگەندە بۇ توركياي داگىركەرى كوردستان دەكەن. بىگومان ئەم مېدىيائى و كەنالا نە باس لە گەندەلىيەكانى ھەرىمى كوردستان ناكەن. بەلكو دەيانەئوئەھىيە كەندەلىيەكانى پارتى دېموكراتى كوردستانى ھاوپەيمانان بېوشن. چۈنكى دەسەلاتدارانى رزىمى توركياش دووچارى گەلى گەندەلى بوونەتەمۇ. بە تاييەتتەش لە كىشەي نەوتدا. سەرەراي چەندفائىلىكى تىز. بۇيە دەبىن مېدىيائى توركيا، بە تاييەتتەش ئەوانەي سەر بە پارتى داد و گەشەكردنى دەسەلاتدارن. بە ئەوپەرى ئازادىيەمۇ لە باشوورى كوردستان كاردەن، سى بەشيشيان مېتن و سىخورى لەسەر گەرىلاكانى پارتى كرىكارانى كوردستان دەكەن، بە رەزامەندى و چاوساغىي پارتى دېموكراتى كوردستان. دەتوانن لە ھەر دەرگاىەك بەدن كە بىيانەئوئەھىيەت. ھىچ رېگرىيەك لە كارەكانان ناكىرن بە ھوى ئەوئەھىيە كە توركيا چەندىن ناوچەي لە باشوورى كوردستان داگىركردو، زىياتر لە پەنجا مۆلگەي سەربازىي نىزىك دەوك و زاخۆ ھەيە. توركياي دەستى بەسەر كۆمپانىيە نەوتىيەكان و ئابوورى ھەرىمى كوردستاندا گرتو. سەرەراي ئەوئەھىيە كە كە ھەرىمى كوردستان بە تەواوى پىشتى بە ھوردنى كەلوپەل و بەرھەمە خۆراكىيەكان و پىشەسازىيەكانى توركيا بەستوو. بۇيە مېدىيائى توركيا لە باشوورى كوردستاندا، رۆژانە سىنايىشى پەيوەندىيەكانان لەگەل دەسەلاتى ھەرىم دەكەن.

لە كوردستاندا، گەلى مېدىيائى عەربى و بىيانى تىز ھەن كە كارى مېدىيائى لە ھەرىمدا دەكەن. بەلام بە راشكوى و شەفائىيەت باس لە گەندەلىيەكانى ھەرىم ناكەن.

چونکه لهژیر فشاری یاسایهکی توندی میدیای ههریمدان. لهم دۆخهدا میدیای نازاد ناتوانیت کاربکات و راستیهکان و گهندهلییهکان و پینشیلکاریهکانی میدیا، له کهناله تهلهفزیونییهکان و روژنامهکاندا باس بکات. چونکه زوربهیان کهناله و روژنامهی حیزبین و ری به باسکردن و بلاوکردنهوهی را و بیرى نازاد نادهن. چونکه ههر میدیایهک له باشووری کوردستاندا کاربکات. پیویسته بهرژهوهندییهکانی حیزبه دهسهلاتدارهکان له بهرچاویگرن. باسکردن له گهندهلییهکانی دهسهلاتداران هیلی سووره. پیویستیشه به ملکهچی جیهجیکردنی مهرج و بهندهکانی یاساکانی میدیای ههریمی کوردستان بیت. به تاییهتیش له ناوچهکانی ژیر دهسهلاتی پارتی دیموکراتی کوردستان. ههر میدیایهکی کوردی، ههر روژنامه نووس و پهيامنیر و راپورتنووسیک روومالی گهندهلی و ستهم و سهركوتیهکانی حکومهتی دهسهلاتدار و حیزبهکان بکهن و رهخنهیان لیگرن و ناوی دزییهکانیان بهینن و پنیان بلین پیتان خوار داناون. رووبهرووی لیکولینهوه و لیدان و ئهشکهنجهدان و گرتن و سزدان و کوشتن دهنهوه. به یهکجاریش نووسینگاکانیان و هوییهکانی راگهپاندنهکانیان دادهخن باشووری کوردستان، له سایهی دهسهلاتیکی شکستخواردوودا، به دهست کیشهی داراییهوه دهنالینی، له پال کیشهی خهرجنهکردنی مووچهی فرمانبهراندا که حکومت ناتوانیت مووچهی فرمانبهران بدات، به بیانوی قهرانی داراییهوه. کهچی سالانه به ملیونان دۆلار له میدیاکانی سهه به دهسهلاتیان و بۆ حیزبهکانیان و بۆ بانگهشه و پروپاگهندهی ههلبژاردنهکانیان و کرینی دهنگهکانی دهنگدهران خهرج دهکهن. بویه ئهم پرسیاره خوی دینیته پییشهوه: ئهم حیزبانه ئهم ههموو پاره زه به لاهیان له !کوی بوو؟! خو شاخهکانیش هیچ میراتییهکیان بۆ بهجینههیشتون

باھكومەتى ھەرىم لە رۆژى رۆژنامەگەرى كوردىدا شانازى بە ئازادى رۆژنامەگەرىيەو نەكەت

نوسىنىكى شەھىد كاوھ گەرمىانى

ياساى سالى (1992)ى پەرلەمانى كوردستان ئاھاژەى بە ئازادى رۆژنامەگەرى كوردو، لە بوارى جىبەجىكر دىنىدا ئەو ياساىە ناوئىكى بى ناوەرۆكە رۆژنامەنووس سووكاىەتى پىكر اوھ و زىندان و غەرامە كەردن و كەلەبچە كراوھ، پاش ئەوھى خودى خۆم بۆ ماوھى پىنج رۆژ، بە پىي ماددەى (433)ى ياساى عىراقى تايىەت بە (تۆمەتى چەواشە) تەوقىف كرام كە لە سەردەمى رۆژىمى بە عەسدا ئەو ياساىە كارى پىكر اوھ، لە كاتىكدا ھىشتا تۆمەتبارم و ھىچم بە سەردا ساغ نەبۆتەوھ، كە چى وەكو تاوانبارىكى مەحكوم مامەلەم لە گەلدا دەكرا، چونكە ھەر لەمەكەم رۆژى بەند كرنما بەبى لىكۆلئىنەوھى دادگا خرامە زىندان و بۆ ماوھى دوو كاتر مۆر لە زىندانى تاكە كەسى پۆلىسى كەلاردا بەند كرام، ئەمە لە كاتىكدا ياساى كارى رۆژنامەنووسىش نوئ كراوھتەوھ لەلەيەن پەرلەمانى كوردستان و پەسەند كراوھ، ھاوكاتىش سەروكى ھەرىمى كوردستان برىارى لەسەر داوھ كە نابتىت رۆژنامەنووس لە سەر كارى رۆژنامەنووسى زىندانى بكرىت، كە چى كارى پىناكرىت و نەك ھەر زىندانى كەردن، بە لكۆ وەك كەسىكى دزو جەردە خرامە ژوورى چەقۆكىشەكان و جەلرەشەكان، ھەروھە بە دەستى زنجىر كراوھە منىان خستە دووھى ئۆتۆمبىلى جوړى فۆرد و بە پىش چاوى ھاوولائىياندا برام تاكو كەساىەتى و رۆژم لەناو خەلكىدا نەھىلن، ئەوھى جىي پەرسىارە بەم ياسا نوئىە كارى پىناكرىت لەدادگاكاندا بەھوى بىرگەو ماددەى خۆىەوھ كە دەتوانى رۆژنامەنووس بناخنىتە نىو زىندانەوھو ياساىەك بەو چەشنە دژى ئازادى رۆژنامەگەرىيە و ھىچ جىاوازىيەكى تىدا بەدى ناكەم لەگەل ئەو ياساىە زەمەنى بە عەسدا، ئەم ياساىە بەچوونە بوارى جىبەجىكر دىنەوھ ھەموو ئەو ھوتافانە دەخاتە ژىر پەرسىارەوھ و چىتر دەسەلات ناتوانىت شانازى بە ئازادى

رۆژنامەگەرىيەۋە بىكات، ھىندەى تر بوارى رۆژنامەگەرى تەسكىتر دەبىتەۋە، كەلەپچە و سزاو زىندانى لە سىما ديارەكانى ئەم ياسايمە، ئەمەش بەرتەسك كىردنەۋەى ئازادىيە و قورقۇشمىكردنە دەمى رۆژنامەنووسان و ترساندانى قەلئەمەكانە، وتەيەكى يەك لە سەرۆكەكانى پىشۋوى حكومەتى قەنزەۋىلامان بە بىردىنبىتەۋە كە دەللىت "ئاترسم لە دەرگای جەھەنم كە بەروودا كرايمە، بەلكو لە رشتنى مەرەكەبى قەلئەمى نووسەرىكى رۆژنامە دەترسم" با چىتر حكومەتى ھەرىم شانازاى بە ئازادى رۆژنامەگەرىيەۋە نەكات و خوشيان بەنوینەرى خەلك وەسف نەكەن. كە تا نىستاش ئەو كىشەيە لەدادگای كەلار ماۋەتەۋە ھەر رۆژنىك بەبىانوىكەۋە بانگم دەكەن، رۆژنىك بۇ ھىنانى سەرنوسەرى گوڦارەكەو رۆژنىك بو نەبونى فۆتوكۆپى لە پۇلىس كەلار كە ئەمەيش بۇ ئەۋەيە تا زىاتر ئازارم بەن، كە خوش لەۋەدايە پۇلىسەكان بەنوكە ئاگادارم دەكەنەۋە، زۆرشتى تر لەم دەسەلاتە و پۇلىسەكان دەبى چاۋەروانى لىبىكرىت

تاوانبار كىردى بە نەنقەست

تېرۇركردنى رۇژنامەنوسان لەھەرىمى كوردستان، يەككە لەم چەمكە قىزەون و بېزراوھى، كە چەندىن سالە ئىمەھى ھاۋلاتيانى ئەم ھەرىمە، پىنى ئاشنابوبىن، لەرا بردودا چەندىن ھەوللى زۇر دراوھ كە تېرۇرى رۇژنامەنوسان رابگىرئىت، چەندىن رۇژ و كات و سات خراوھتە سەرىك، بۇ ئەوھى كە تېرۇرى رۇژنامەنوسان رابگىرئىت، بەلام ھەتادئىت ئەم تېرۇركردنە، لەشئىوازو فۇرمى دىكە زىاترو بەرفراوانتر دەبئىت، لەتازەترىن تېرۇركردنى رۇژنامەنوسانى ھەرىمى كوردستاندا، زىاتر لە بىست رۇژە رۇژنامەنوسىكى تېرۇركراو، لە كونجى زىندانەكانى پارتىدا دەژى، بەلام بىدەنگىيەكى كوشندە، بالى بەسەر رىكخراوھكانى مافى مروڤ و كۆى گشتى مېدىاو رۇژنامەنوسان و خاۋن قەلمە نازادەكاندا كىشاوھ، بىدەنگىيەكى شىوھ خنكىنەر، كە بۇ داھاتوى كارى رۇژنامەگەرى و نازادى رادەربىر، رىگىرىيەكان زىاتر دەبن و نەفسى نازادى كاركردن، بەتەسكتر دئتە پىشچاو، بە جۇرىك، رۇژنامەنوسان چاو ترستىن دەبئىت، لەلايەك شەقام و رۇژنامەنوسان لەيەك دەترانئىت، لەلايەكى دىكە، گروپ و رىكخراو و چالاكوانان لەيەكتر دور دەخاتەوھ، بەو ئامانجەھى كەبەرگىكارى كارى يەكتر و پالپشتى كارى يەكترى نەبن لە كاركردندا

لەمپۇژدا بەرونى ئەوھ بەراوبەر بە رۇژنامەنوسى تېرۇركراو، (زوبىر برادۇستى)، دەبىنىن، ئەو رۇژنامەنوسەھى كە ماوھى بىست رۇژە، بەھۆى تۇماركردنى دىمەنى بۇردومانى ناوچەھى برادۇست، لەلايەن سوپاى توركىا و گواستنەوھى ئەو ھەوالە بۇ (ناژانسى رۇژنىوز)، لەلايەن ھىزىكى پارتى دەستگىركراوھو تا ئىستا چارەنوسى ناديارە، ئەوھ تېرۇركردنىكى ديارو بەرچاۋە، كە دەبىنىن بەراوبەر بەرۇژنامەنوسىك، لەو جۇرە تېرۇركردنەھى، كە خوئىنى نەرژاۋو لەژياندا ماوھ، بەلام لەكونجى زىندانەكاندا دەپھئەنەوھو بە گوتەھى خۇيان "دەيكەن بە عىبەرت بۇ چاوترستىنكردنى رۇژنامەنوسانى دىكە"، بۇ بەرچاۋ رونى دەبئىت ئەوھ بزىن، كە تېرۇركردن چەمكىكى قوللى فكري و فەلسەفەھى، لە دىر زەمانەوھ ھەتا ئەمرو، قسەو باسى زۇرى ھەلگرتوھ، لە ئەوھدەكانى رابردودا مايكل لىمەن

كە باسى تىرۆرىزم دەكات و دەلىت " لەبنەرتدا تىرۆرىزم برىتېيە لە كەلك وەرگرتن لە توندوتىژى، يان ھەرشەى بەكارھىناني توندوتىژى، بەجۆرىك گروپ و ھىزو كەسانىك، بەمەبەستى بەرھو پىشېردنى ئامانجىكى ديارىكراو لەبەرژوھەندى خويان، چاوترسىنى ھاوئىشتىمانى و ھاوئالتيان دەكەن، ئەوش لەرېگاي ناياسايى وەك (كوشتن، گرتن،)" (ھەلكوتانە سەر كەسايەتى و قراندن و وونكردن و بەبارمەتەگرتن

لەروانگەى ئەو پىناسەيەى مايكل لىمەن، دەستگىركردنى رۆژنامەنوسى ئازانسى رۆژنېوز، (زوبىر برادۆستى)، تىرۆركردنە، لەو جۆرە تىرۆركردنەيە كە خويى نەرژاوه، بەلام بۆ چاوترساندى رۆژنامەنوسانى دىكە، لە كونجى زىندانايە، ئەم جۆرە تىرۆركردنە مەرگى رانەگەپەندراوه، بەلام لەو روانگەيەمە مەرگى ئازادى رۆژنامەنوسى راگەپەندراوه، چونكە ئەو بىدەنگىيەى بەراوبەر بەدەستگىركردنى رۆژنامەنوس زوبىر برادۆستى دەبىينىن، عەيپەيەكى گەورەيە لەسەر قەلەم و كىيوردو كامىراى رۆژنامەنوسان و مېدياكاران، عەيپەيەكى گەورەيە لەگەردنى يەكەبەيەكەى پەرلەمانتارانى ھەرىمى كوردستان و پەرلەمانتارانى كورد لەئەنجومەنى نوپەرانى عىراق، عەيپەيەكى گەورەيە بەناوچاوى رىكخراوو مېدياو رۆژنامە سەنتەر و ئازانس و ھەموو گروپ و تاقم و كەسيك كەكارى رۆژنامەنوسى دەكات، بە مېديايى حىزبى و حكومى و ئەھلى و ئازاد و تاكەكەسى و بازىرگانى، عەيپەيەكى گەورەيە بە تەوئىلى ئەو رىكخراوانەى كە بۆ بەرگى ئازادى رادەربىن و دروستىبون

ئەمرو زوبىر دەستگىركراوه تىرۆرى كەسى كراوه لە سوچى زىندانايە، سبەى من و توش ھەمان چارەنوسمان دەبىت، دوئى سۆران و سەردەش و كاومو وويدات و دەيان رۆژنامەنوسى دىكە، تىرۆركران و خوينيان بەناھەق پزىندرا، كەيسى خوين پزانيان بەلارىدا برا، بەلام ئەو كەيسانە بەتەنھا لەگەردنى دەسەلاتدارانە، رۆزى خوى دىت، بەكرانى ئەو تىرۆركردنە لەبەردەم دادگاي دادپەروەرانەى خەلك، رىز بكرىن و بەسزاي خويان دەگەپەندرىن، بەلام كەيسى رۆژنامەنوسىكى دەستگىركراو، لە گەردنى ھەر يەكەماندايە تا ئازاد دەكرىت، لەوروانگەيەمە زوبىر برادۆستى، لەگەردنى ئىمەدايە و دەبىت رىگاي ئازادبوني بۆ بدۆزىنەوه، دەبىت بەر لەھەموو كەس من و تو دەنگ ھەلپرىن،

داواكارىيەكانمان بگەيەننە بەشۈننى مەبەست، ھەتا گوشار بىخەنە سەر حكومەتى ھەرىم و حكومەتى عىراقى و چارەنوسى ئەو رۆژنامەنوسە، دىارى بىكەن، بە بىدەنگى من و تو بەراوبەر بەو تىرۆر كىردنە، بەشۈنكىن لە كىردەى فراندن و توقاندن و گرتتى رۆژنامەنوسان، ۋەك گارى پۆتەر دەلئىت "تىرۆر كىردن نەنەۋەى كەشۈنكى ترسناكە بۇ چاوتىرساندن و توقاندن"، خوئىنى زوبىر برادۆستى، بەر لەۋەى لە ئەستۆى دەستگىر كارانى بىت، لە ئەستۆى ئەو كەسانەشدايە كە بىدەنگن بەراوبەر بەو تىرۆر كىردنە، لەپاش تىرۆر كىردنى لاشەو تىابىردن و لئىسەندنەۋەى ژيانى، نە شەقام گرتن و خوئىشاندان، نە گوتارو پىياھەلدانى تۆرەكۆمەلەيتىيەكان و فەيسبوك، نە پەيككار بۇ كىردن و بەستنى نەمەراسىم و بەخشىنەۋەى خەلات، ژيان بەبەژنى ئەو رۆژنامەنوسەدا ناكەنەۋە، بەلام بىدەنگىنەكىردنى ئەمروى من و تو، دەتوانىن ژيانى بۇ بگىرپىنەۋە، با من و تو بەشدار نەبىن لەم تىرۆر كىردنە و دەنگ ھەلبىرىن بۇ نازاد كىردنى.

تىرۆرى سىياسى و نازادى بىرورا لە حاكم تەحسىنەۋە بۇ سەردەشت عوسمان

نەۋەيك پىگەپىشتەۋە زانىارى گەللىك كەمە لەسەر دەيان قورىانى سىياسى و نازادى بىرورا لەژىر دەسلەلتى پارتى وپەكىتى، چونكە ئەوان ھەر سەردەشت و سوران بە تىرۆرى سىياسى و نازادى بىرورا دەبىن . گەرنا ئەو رەفتار و كەلتورە تەنبا لەدوای راپەرىنەۋە پارتى و بادىنان زىاتر برەويان پىيى دا.

حاكم تەحسىن و سادق عومەر لەسالى ۱۹۹۲ و شەھىدە سەركىردە چەپەكانى بادىنان ، رەئوف ئاكرەبى (تىكۆشانى رەنجدەران) ، رىناس (زەحمەتكىشان) ، ئەبو نەسىر (شوعى كوردستان) ، يوسف توما شابۆ(ئاشورى) ، نەزىر عومەر (رەوتى كۆمىست

يەككىتى و دەفەرەكەى على بۆسكانى ۱۹۹۲ ، مامۇستا ئەمىنى جوتياران ، ھەمە ھەلاق و ۱۱ ھاورىنى ، ۵.... كادىرى كۆمىنستى كارگەرى ئىسلامىيەكان شاپور ، قابىل ، فەرھاد فەرەج .... كە بەپىنى نوسىنىكى نوسەر (سۇران عومەر) فەرھاد فەرەج لەلایەن مەلا كرىكارەو تىرۆر كىرد

ھاوكات چەندىن كەسايەتى تر تىرۆر كران لەوانە سلاح ھەورامى دواى سالى ۲۰۰۷ بەدواو سەرلەنوي شەپۆلى تىرۆر كىردن دەستى پىكر دەو كەسەرەتاكەى بە عەبدولستار تاھىر شەرىف، سۇرانى مامە ھەمە ، سەردەشت عوسمان كادىرەكانى يەكگرتوى ئىسلامى لەبادىنان ... ھاوكات مامۇستايەك لە دىانا تىرۆر كرا بەلام بەداخەو كەمترىن زانىارى لەسەر بلاوكرايەو كەنەمەش رەخنەپە لە رۆشنىبىرانى ئەو ناوچەپە كە بۆچ نەيان كىردە ھەوال و زانىارى زياتر

كۆى ئەمانە قوربانى تىرۆرى نەبونى نازادى سىياسى و بېروران ، ئىتر با(سادق عومەر) كۆنە سەرۆك جاشىش بى بەلام بەھۆى ئەوھى بوھ ھەوادارى پىك لەبادىنان پارتى تىرۆرى كىرد ، يان عەبدولستار تاھىر شەرىف ئەوئىش دواى دىدارىكى لەگەل گۆفارى لىقن تىرۆر كرا ون ئەوھك لەسەر ئەو پاشخانە سىياسىيەى ھەيان بوھ !! كەواتە ئەم دىارەپە كەلتورىكە لەناو پارتە سىياسىيەكان كەلەقۇناخى شاخىش زادەى ئاستى سىياسى و ترسنۆكى سىياسىيان بوھ. ئەى !بۆچ يەك نەوھى تازە پىگەپىشتوو ئاشنا نىپە بە و زنجىرە تاوانانە

۱/ ئەو كاتەى ئەو قارەمانانە وەك گەلای پاپىز ھەل دەوهرىن و كەمترىن راگەياندى بىستراو نوسىنى بويەر لەمالپەر ، گۆفار ، كەنالى تىقى ، دەنگى كوردانى ھەندەران ھەبوو ، وھ ھاوكات ھىچ پارتىكى ئۆپزسىونى نەبوو كەئە دۆسىانە گەورە بكات

۲/ بى ھەلوئىستى پارت و رىكخراو و ھاوسەنگەرانىيان ، ئەمەش خالىكى تىر كپ بونى ئەم دۆسىانەپە . تۆ سەپەر بکە حزبى شوعى و زەحمەتكىشان و كۆمىنستى كارگەرى ۳ كادىرى بالايان لەبادىنان تىرۆر كراوھ ، تا ئىستا ئەو پارتانە يادىشيان ناكەنەو بەبەر نامەپەكى تىقى يان بە نوسىنى لەمىنبەرەكانى راگەياندىيان دا

۳/ بەداخەو زۆرىنەى مېدىياكان لەھەموو دەنگ و رەنگەكانى رەخنەگى ئەم دەسەلاتە ، ئەوان قۇناخى تىرۆر لەدواى ۲۰۰۷ ھەلدەسەنگىنن ، من لەگەل ھەندى لەبەر پىرسانىيان

قىسىم كىردۈ دەللىن ئەو ھى مەللىنى سىياسى و شەرى ناوخۇ بوو لەكاتىكدا ھىچى راست نىە زۆرىنەيان قوربانى سەپاندنى دىكتاتورىيەت و ھەلوئىستەكانيان بوونە ۴/ ئەو ھى واشى كىردۈ كەئەو زىجىرە تىرۆر كىردانە بەو نەو نۆيىە نەناسرى يان ئەو تا ھاو شىو ھى شەھىدان سەردەشت و سۆران نەبىتە بابەتى رۆژەف و بەردەوامى دەنگە ئازادىخوئەكان ، ئەو شۆين و ھاو كىشە سىياسىە ئەوكات وەك ئىستا نە بوو ، گەرنالە ئىستادا ، كەسايەتتەكى سەركردەى وەك (رەئوف كامىل) ھەر لايەنى تىرۆرى بىكات ، بزنانن چ كاردانەو ھىكى گەورەى لى دىتە ناراو . ئاخىر ئەو لەسەردەمى نەبونى ئەو ھەموو مىنبەرە ئازاد و بوئرو سەربەخۇ و لايەنەكانى ئۆپزسىون ۱۹۹۳ لەھەولير و دەوك خۆپىشانندان و !نارەزايەتى بۆدەربرا بەتايىبەتى ئەو ھى ھەولير بەھەزاران كەس ئامادەبوو بۆيە گەر دەمانەوئ پىش بە دۆسىەى تىرۆر بگرىن و رىز لەقوربانىانى ئەو دۆسىەىە بگرىن ، دەبى كۆى دۆسىەكان لەدادگاكان سەر ھەلبداتەو و بگرىتەو ، بابەتى رۆژەف و كار كىردنى مېدىيائى . ئەمەش ھەرگىز لەمەكانەت و مافى شەھىدان سەردەشت و سۆران كەم ناكاتەو . بەپىچەوانەو سەنگ و قورسايى و بەلگەى تاوانبارى زياتر دەداتە كەيسەكانى ئەوانىش . كەئەوان درىژ كراو ھى رەفتارى كۆنى ئەو دوو پارتەن ، كەئەگەر زوو پىشى بگىرايە ، ئەو پارتى و يەككىتى ئەو بوئرەيەيان نەدەبوو ، ئەودەنگە جوانانەى قەلەم تىرۆر بىكەن لەكۆتائىش پىرسىار لەھەموو مېدىيائە بەمۆرال و دەنگە ئازادىخوئەكان دەكەم ھەست ناكەن ھەلەيەك بەرامبەر ئەو دەيان قوربانىەى تىرۆرى سىياسى پارتى و يەككىتى دەكەن ! ئاخىر بۆ ھەموو ئەوانەى لەھەولى دژايەتى تىرۆر و ئىرھابن تىرۆر ھەر تىرۆرە ، جا بەرامبەر ئىسلامىەك بگرى يان كۆمنست و لىبرالى

:نامەكەى زەردەشت عوسمان كە بە خوینی خوی باجى دا

من عاشقى كچهكەى مەسعود بارزانىم، ئەو پىاوهى كە جار جارە دەردەكەوتت و دەلئىت من سەرۆكتم، بەلام من حەز دەكەم خەزورم بئىت، واتە دەمەوتت بىم بە ئاوملزاواى نىچىرقان ئەگەر بىم بە زاواى بارزانى، ئەوا مانگى ھەنگوینىمان لە پارىس بەسەر دەبەين و يەك دوو شەوئىكىش بۆ سەردان دەروين بۆ كۆشكەكەى مامان لە ئەمىرىكا، مالمەكەم لە گەرەككىكى ھەزارنشىنى ھەولئىرەو دەگوازمەو بۆ سەرى رەش و شەوان سەگى ئەمىرىكى و پاسەوانى ،ئىسرائىلى چاودىرى مالمەكەم دەكەن باوكە بەدبەختەكەى پىشمەرگەى ئەپوليشم كە تاوەكوو ئىستا پارتى خزمەتى پىشمەرگەيەتى بۆ قەبول ناكات بە بيانوى ئەوەى كە ئىستا پارتى نىيە، باوكم دەكەم بە وەزىرى پىشمەرگە برا بەدبەختەكەشم كە زانكۆى تەواو كەردوو و ئىستا بىئىشە و دەيەوتت بە قاچاغ پرواتە ھەندەران ، ئەوئىش دەكەم بە بەرپرسى پاسەوانە تايەتتەيەكانم خوشكەكەشم كە تاوەكوو ئىستا شەرم دەكات پرواتە بازار، دەبئىت وەكوو كچە بارزانىيەكان پرادۆ و وەنەوشە لىبوخورئىت داكىشم لەبەر ئەوەى نەخۆشى شەكرە و دل و زمختى ھەيە و پارەى نەشتەرگەرى دەروەى .ولاتى نىيە، دوو دكتورى ئىتالى لەمالەو بۆ تەعەين دەكەم بۆ مامەكانىشم چەند دىومەخانك دەكەمەو و ناموزا و خالوزاكانم دەكەم بە نەقىب و عەمىد و نامر لىوا بەلام ھاورىكانم دەلئىن"وازبىنە سەرۆ خۆت بەكوشت مەدە، ئەو مالى مەلایە ھەرنەوئەندە گوتيان ھەررە ئىدى ئىشت تەواو"، باشە خۆ كفر ناكەم، سوئىد بە دەسكى خەنجەرەكەى مەلا مستەفا ئىدرىس بارزانى لەگەل باوكم سى شەو لەژىر يەك لەتە شاخدا روژيان كەردووئەو، ناخر چىتئىدايە با مەسعود بارزانى خۆى بە سەرۆك بزائىت، ئەى ئەگەر سەرۆكە با بلى لەماوەى ھەژدە سالى رابردوودا چەند جار سەرى بە گەرەككىكى ھەولئىر و سلئىمانىدا كىشاو؟

بەس كېشەكەم ئەۋەپە ئەم پىاۋە ئەۋەندە عەشايەرە لەۋدېو سەرى رەشەۋە كەس بە پىاۋ نازاننېت، ژنى ھەموو سەرۆكەكانى دونيا لەرېنگەى يەك كلكېۋە دەۋزەمەۋە كەچى ھەتاۋەكوو نېستا نازانم خەسوۋەكەم چۆنە

نازانم بۆ داخۋازى كى لەگەل خۆم بېم؟ لەسەرەتادا وېستم چەند مەلا و رېش سېى و پېشمەرگەپەكى كۆن كۆكەمەۋە و نېۋارەپەك ناۋى خۋاى لېنېن، بەلام ھاۋرېپەكى رۆژنامەنووسم وتى " كورى چاك ھەندېك جاش و ئەفالىچى بدۆزەۋە مەسعود زور حەزى بەوانە". برادەرېكى دېكە وتى ۋەلاھى ئەگەر بەقسەى من دەكەى لەكۆنگرەپەكى رۆژنامەنووسى نېچېرقان بارزانيدا پرۆ ژېر بالى و بلئى ۋەلا نېشېكى خېرم ھەپە، يان ئەگەر نەشكرا كورە بە دەشنى بلئى ئەو زوو زوو دەيانېنېت با بۆتى تەرتېب بەن

سەردەشت عوسمان و پېنوسە بوئەرەكەى رووى دەسەلاتى ھەرېم و ھەموو ئەو كاربەدەستانەى رەش كرد كە باسى مافى مرۆف و ژيان و نازادى رادەربېرېن ئەكەن و ئەلېن نازادى رادەربېرېن ھەپە كەس زېندانى و نازارو ئەشكەنجە ئادرېت و ناكۆژرېت لەسەر دەربېرىنى بېرورا

سەردەشتى رۆژنامە نووس وەك رۆژنامە نوئىكى بوئەر و خاۋەن ھەستىكى دلسۆز بۆ نەتەۋە نېشتىمانەكەى ئەداۋ ئەپوئېست ھەولئى گۆرانكارى بدرېت و نەتەۋە نېشتىمانەكەى لە قەيران و نەھامەتى رزگار بكرېت، نەۋەكانى نېستاۋ داھاتو ھۆشيار و ئاگادار بكاتەۋە لە داھاتو رەش و پر لە نەھامەتپەكان، ھەموولاپەك ئاگادار بكاتەۋە لە نەھامەتى و رۆژگارە رەشەكانى ژيان، ئەو رۆژنامە نوسە بوئەر و بە تواناپە كە سەرەتاي پېگەپېشتنى بوو ھەستى بە قەيرانەكان ئەكردو ئەپوئېست خزمەتى نەتەۋە نېشتىمانەكەى بكات و بە پېنوسەكەى دلسۆزى خۆى بگەپەنئېتە تەۋاۋى نەتەۋە و ھەموو ئەوانەى ئەيانەۋېت خزمەت بەن و دلسۆزى خۆيان دەربېرېن بۆ نەتەۋە نېشتىمان

چەكى دەستى سەردەشت عوسمان تەنھا پېنوسە بوئەرەكەى بوو، ھەولئى ئەداۋ ئەپوئېست كۆتايى بە رۆژگارە رەشەكانى ژيان بەنندرېت و روناكى روو لە ھەموو لاپەك بكات، چېتر ھاۋلانتيان شوئېنېزر و تېرور و خەلتانى خوين نەكړېن، كارى ئەو تەنھا دلسۆزى بوو بۆ

نەتەو و نیشتمانه‌که‌ی و گه‌یاندنی ئەو راستیانە بوو که ئەبونه خزمەت و دلسۆزی بۆ نەتەو و نیشتمانی و نایندەیه‌کی رووناک بۆ نیشتمانی کوردستان، هەستی ئەو تەنھا دەربرینی دلسۆزی بوو، لەگەڵ ئەو‌ی ئەیزانی و تەنی راستی لە ژێر دەسەلاتیکی بیوه‌فاو مافیادا، بەرھەمیکی تالە و نایندەیه‌کی پێر لە نازارە بۆ ئەو کەسانە‌ی راستی ئەلێن و ئەیانەوێت نەتەو لە نەه‌مەتی و رۆژگارە رەشەکانی داھاتوو ئاگادار بکەنەو، ئەیزانی دلسۆزی و خزمەتی نیشتمانی لە ژێر دەسەلاتیکی کاولکار و بکوژ و روخینەر و خوینریژدا، ئەبیتە ھۆکاری دەر بەدەری و شوینبزرکردن و زیندانی و خەلتانی خوین، بەلام سەردەشت عوسمان نەتەو و نیشتمانه‌که‌ی لەلا خۆشەویست تر بوو لە گیان و ژیان، بۆیە بویرانە تیکۆشاو بە پینوسەکه‌ی ئەوندە‌ی توانی دلسۆزی بۆ نەتەو و نیشتمانه‌که‌ی دەربری و درێخی نەکرد، کۆتا ژیان و خەلتانی خوینیشی بوو بە ھێماو هەستیکی دلسۆزانە و ھەول‌دانی زیاتری دلسۆزان بۆ دروستکردنی نایندەیه‌کی رووناک بۆ نەتەو و نیشتمانی، وە ھەروەھا دروستکردنی زیاتر هەستی دلسۆزانە و بویرانە بۆ ھەول‌دانی زیاتر بۆ نایندەیه‌کی رووناک بۆ نەتەو و نیشتمانی کوردستان.

سەردەشت عوسمان ئەوندە‌ی توانی ھەولی دا و خزمەتی کرد، تا ئەوکاتە‌ی لەگەڵ پینوسەکه‌ی خەلتانی خوینکرا، ئەونەیتوانی بەرھەمی پینوسەکه‌ی بە چاوە پرلە غەمەکانی ببینیت، بەلام ھەول و تیکۆشان و دلسۆزیه‌که‌ی بوویە ھۆی زیاتر بە ئاگاھاتنەو و وریایه‌کی زیاتری ھاوپی‌شەکانی که زیاتر بویرانە تر ھەول‌بەدن بۆ نایندە‌ی نەتەو و نیشتمانی، که ئەوش یەکیک بوو لە وەسیت و داواکانی ئەو رۆژنامە نووسە، ئەو راستە نەیتوانی بەرھەمی پینوسە بویرەکه‌ی ببینیت، بەلام بە دلنیاپی‌هە نەتەو‌ی کورد و ھاوپی‌شەکانی سەردەشت ئەو ھیواپی‌یان ھەیه که لە نایندەیه‌کی نزیکدا بەرھەمی دلسۆزی ئەو رۆژنامە نووسە بویرە ببینن و بزانی که چەندە خزمەتی کردوو و چەندە بویرانە دلسۆزانە تیکۆشاو بۆ نەتەو و نیشتمانی کوردستان.

بیگومان ھەر وشەو ھەلوێست و تیکۆشان و دلسۆزی و نارمەتی و ماندوبون و نازاریک، تا ئەگاتە قەترە بە قەترە‌ی خوینی دلسۆزان، بی بەرھەم نابیت و خزمەتیکە بۆ نەتەو و نیشتمانی، لەگەڵ ئەو‌ی ھیچ کاتیش لە یاد ناکریت، ھەمووی ئەبیتە ھیزو تواناو ھەوینی

شۆرش و تىكۆشان و ھىزىك بۇ نەۋەكانى داھاتوو و دلسۆزانى نەتەۋو نىشتىمان، وشەو ھەلوپىست و دلسۆزىھەكانى سەردەشت عوسمانىش تا ئەگاتە رۆژگارى خەلتانى خوينى، قەترە قەترە خوينە رزاۋەكەى لەگەل ئەۋەى ھىچ كات لەياد ناكړىت، ھەوین و ھىزىكىشە بۇ دلسۆزانى نىشتىمانى كوردستان.

لەرۆژگارەدا روو ئەكەمە ھەموو ئەۋانەى ھەۋلى لەناوبردى دلسۆزانى نەتەۋو نىشتىمان ئەدەن، ئەۋانەى ئەو قەلەمە بویرەيان خەلتانى خوينكرد، دلنباين ناتوانن بە ھىواكانيان بگەن و دلسۆزان لە دلسۆزى نەتەۋو نىشتىمان دابرن، چونكە تىرۆركردن و خەلتان خوينكردنى سەردەشت و پىنوسەكەى، لەگەل ئەۋەى زياتر ھاندەرى دلسۆزان بوو بۇ خزمەتى زياترى نەتەۋو نىشتىمان، رورەشپىھەكى ھەمىيشەيش بوو بۇ خوينرئزان، ھىچ كات ئەورۆژگارە رەش و زولم و ستەمە لەياد ناكړىت، وەك چۆن خوينى ئەو رۆژنامەنوسە ھىچ كات لەياد نەكراۋو لەياد ناكړىت.

خوينى سەردەشت و خوينى ھەموو دلسۆزانى نەتەۋو نىشتىمان، خوينى ھەر ھاۋلاتپەكەى نىشتىمانى كوردستان بۇ ھەمىشەپى ھىزو توانان بۇ تىكۆشانمان، وە پەلەى رەشن بە ناۋچاۋانى بكوژان و ھەموو ئەۋانەى دەستيان سورە بە خوينى ھاۋلاتيان و دلسۆزانى نەتەۋو نىشتىمان، تا رۆژگارى بە دادگاگەياندن، لە رۆژگارى دادگاگاشدا تەنھا دادگا ئەتوانىت چارەنوسى رەشى ئەو بكوژانە ديارى بكات كە پىشەيان ئازار و ئەشكەنجەو كوشتن و خوينرشتنى ھاۋلاتيانى نىشتىمانى كوردستان بوو.

رۆژى ۴/۵/۲۰۱۰ رۆژنامەنوس و خويندكارى دواقوناخى بەشى زمانى ئىنگلىزى (سەردەشت عوسمان) لە بەردەمى پەيمانگاگەيدا بە بەرچاۋى ھىزەكانى پۇلىس وئاساپشەۋە . ئەيفرېن و دوای رۆژىك بە شەھىد كراۋى تەرمەكەى لە موسل دەدۇزرىتەۋە شەھىد كردنى ئەم لاۋە رۆژنامە نوسە بوە ھۆى نارەزايەتپەكەى فراوان لە ناۋمە و دەرموۋەى .

وہ لە زۆربەى زۆرى شارو شاروچكەكانى كوردستان خەلكى بەگشتى و خويندكارانى زانكو و پەيمانگاگان بە تايپەتى رژانە سەر شەقامەكان و بوو ھۆى نارەزايەتى دەربىرین ولە ھەموو لايەكەۋە پەنجەى تاوانيان بۇ دەسلەلات دارانى دەقەرى زەرد دريژ ئەكرد

ۋە پارتىيان بەنەنجام دەرى ئەم كارە تىرۆستىيە ئەزانى بەتايىيەتى بەنەمالەي بارزانى چۈنكى پېشتىر كاكە سەردەشت چەند وتارىكى لەسەر بەنەمالەي بارزانى نوسىبوو . لە سەرەتا پارتى ۋە بەنەمالەي بارزانى زۆر ھەوليان دا كە خۇيان لەم كارە تىرۆستىيە بەدوور بگرن و واپان نیشان دا كە ئەنجام دەرى ئەم كەردەۋە تىرۆستىيە ئەوان نىن بەلام ھەرخۇيان زوو خۇيان ئاشكرا كەرد ۋەھىچ گومانىكىان نەھىشتەۋەكە دەزگا بەد ناۋەكەي پاراستن بە . سەرپەشتى مەسرور ئەم كەردەۋە تىرۆستىيەن ئەنجام داۋە بەم دەلىلانەي لاي خوارەۋە ۱- لە سەرەتابەھىچ شىۋەھىك شەھىد سەردەشت يان بەرۆژنامە نوس ناۋنەئەبەرد و ئەيان . ووت تەنھا خويندكارە .

۲- لەسینارىيۇيەكى زۆر لاوازو بېنەماۋقىز مۇندا سەردەشت يان بە تىرۆرست ناۋزە د كەرد ۳- خەلكى كوردستان و خويندكاران و ھاۋرپىيانى كاكە سەردەشت لە ھەۋلى دروتسكردنى پەيكەرىك دابوون بەلام دەسەلاتداران رېگربون نەيان ھىشت . بۇ ؟ ۴- جيا لە ئىۋە چ كەس و لايەئىك ئەتوانى لە بەر دەمى پەيمانگادا ولەناۋشارى ھەولتېردا بە . رۆژى روناك ئەم رۆژنامە نوسە بەناۋ ئەم ھەموو بازگە يەدا بباتە شارى موسل ماۋتەۋە ئەۋەي بەم دەسەلاتە بلېن خەيالتان خاۋە ئەگەر بتانەۋى بەم شىۋەيە درېژە بەن بە دەسەلاتتان . چۈنكى زەمانى ترس و تىرۆر لە ھەموو دنيادا بەسەرچوۋتەنھا لاي ئىۋەي خىلەكى باۋە .

ئەمرو يان سبەي ئىۋەش كۆتايان دى و ئەكەۋنە بەر رق و تۆلەي ئەو جەماۋەرى كە بە درېژايى بېست سالا درۆي رەنگاۋرەنگيان بۇ ئەكەن .

تىرۆر كەردنى سەردەشت ھەموو دنيا دەزانىت لە سەر بابەتى (من عاشقى كچەكەي بەرزانىم) بوو ، ۋە ھەرئەۋ بەنەمالەيەش تىرۆريان كەرد ، بەراستى لە پاش ماۋەيەكى دوورو درېژ و بە حېسابى خۇيان و دادگا ساۋىلكانەكەيان ، ئەم تاۋانە نارەۋايەيان داۋەتە پال ئەنسارالئىسلام ، بەلام ئاخىر مەن دەپرسم بۇ ئەنسارالئىسلام لە بەر ئەۋەي سەردەشتى جوانمەرگ كۆمۇنىست بوو ، سوكايتى و ئىھانەي بەدېن كەردبوو !! يان تەنھا ۋەك ھاۋلاتىيەكى ئەم ۋلاتە داگىر كراۋە لەلايەن بەنەمالەي بەرزانىۋە ، عاشقى كچەكەي سەرۆك بوو ، بە ھەر حال گرىمان ئەم سىنارىيۇيەي بەنەمالەي بەرزانى و دادگاۋ دارودەستەكەيان راستە ، كە سەرەراي تىرۆر كەردنى

ئەو گەنجە رۆژنامە نوسە تۆمەتى ئەنسارولئىسلامىشيان داۋەتە پالى ، ئەى (سۆرانى مامە حمە ، عبدالستار تاھىر شرىف ، ھەرەشەكانى سەر ئەحمەد مىرە ستافى گۆقارى لىقن ، ئەى ھەلگوتانە سەر بىكەو بارەگاكانى گۆران ، ئەمانەش ھەموو ئەنسارالئىسلام بوو ؟ خەلكى كوردستان باش دەزانن كە پىلان و كارە تىرۆرىستىيەكانى بىنەمالەى بەرزانى زۆر لەوە زىاترو بەربلاو ترە كە بە سىنارىيو كورنە فلىمىكى ئاوا ، كۆتابى بە گىرقتىكى ئاوا بەپىنن بەناۋى چەند كەس و گروپپەو . ئەمەش وەكو خىيانەتەكانى سى و يەكى تاب و ھەكارى و شەرى ناو خۆ بە پىرۆزو سەربەرزى ناوبىبات . ئەم نەخشەو پىلاننەى بىنەمالەى بەرزانى زۆر لەوە ئاشكراترە كە خەلكى ساۋىلكەشى پى بخلەتتىن . لەبەر ئەوەى كە ھەموو كوردستانىيان پاوان كىردوۋە و بوونەتە مىراتگىرى ، شەرم و شورەى نىە كە خوئىكارىكى گەنج و رۆژنامە نوس ، لە ناو ھەرەمى زانكۆو بە بەر چاۋى پايتەختەوۋە و لە نىوان يانزە بازگە دا بە ئاسانى گروپىكى ئىسلامى بىفرىنن و تىرۆرى بىكەن ، ئەى ئىوۋە ئەى دەزگای ئازانسى مەسرورى تىرۆرىست لە كوئى بوو ، ئەى ئاسايش و پۆلىس و زىرەقانى لە كوئى بوون !!! ئەگەر ئەمە سىنارىيو نىە كە لە لايەن خودى بىنەمالەوۋە دارىژرابىت . داتاشىنى لەو جۆرە سىنارىيويانەى بىنەمالەى بەرزانى لە مىژوودا ھەزار بارە بوۋەتەوۋە ، چوونكە ئەم بىنە مالەى بەسروشت خۆيان بە پىرۆزدەزانن ناىبىت كەس لە پىرۆز كىردىيان زىاتر ھىچ لە بارەيانەوۋە بلىت ، بەلام لە ھەمان كاتدا ئەم بىنەمالە دا سەپپوۋە كە مىژوۋى سىياسەتىكى ھەلە دايسەپاندوون ، دەبى زۆر بە ئاساىى وەربىگىرىن كە ، لە م جۆرە سىنارىيويانەىيان ھەبىت ، ھەموو دىنيا ھەتا ولاتانى غەربىش دەزانن كە بكوژانى سەردەشت و ئەوانى تىرىش لە چوار چىوۋە ئەم بىنەمالە تىرۆرىستە ناچىتە دەرەوۋە . نىتر كاتى ساۋىلكەبى و چەواشەكارى ئەم بىنەمالەى بەسەر چوۋ . بۆيە من بەپىوېستى دەزانم كە بە كۆمەلانى خەلكى كوردستان و ئازادى خوانى دەنگى ئازاد بلىم كە . جگە لە بىنەمالەى بەرزانى كەسىكى تر نىە بكوژى سەردەشت بىت ، ئەگەر بە مىژوۋى ئەم بىنەمالە دا بچىتەوۋە سەر لەبەرى لاپەرەكانى تائەمرۆ و بۆ ئايندەش دەستىيان سوورە بە خوئىنى رۆلەى كورد ، مىژوۋىيان پىرلە خىيانەتە . ئەمانە دەبىت بەفېكەو بە سوارى كەر و دەرىيان نىبىت لە كوردستان ، ئەگەر نا دەبى . چاۋەروانى دىيان سىنارىيوى جەرگىرى تىرىن لەم جۆرە

سەردەشت عوسمان كى بوو...؟

ويستگەكانى ژيانى سەردەشت

نوسىنەھەي ژياننامەي رۇژنامەنوس سەردەشت عوسمان كاريكى ناسان نيه، چونكە گەنجىك كەلەتمەنى 5 سالىدا چۆتە بەر خويىندن و هيشتا بيست و سى بەھارى تەواو نەكردىت و سەختى ژيان و خويىدن لەسەر شانى بيت، دەبيت ژياننامەي چى بيت و چى بنوسرىتەھە ؟ جگەلەشەونخونى بەدىيار فانوس و هىلاكى و ماندوبونى و راكردن بەدوايى تەواو كوردنى خويىندن و كار كردن و دابىن كوردنى پىداويستىيەكانى، بۆيەليرەدا بەچەند ويستگەيەك لەژيانى تاييەتى :ئاشناتان دەكەين

سەردەشت عوسمان حسن حمد) لەدايك بوى ۲۵-۱۲-۱۹۸۷ ي ھەولير، گەرەكى كرىكارانى شارى ھەوليرە، منالى دەھەمىنى خيزانەكەيەتى كە دواي خوى دوو برى بچوكتريشى ھەيە، خيزانەكەي جوتيارىكى راگويزراو و چەوساھەي دەستى رژىمى گۆربەگۆرى دەشتى شەمامكى ھەوليرە كە لەكۆتاييەكانى سالى ھەشتاكان كەوتتە بەر شەپۆلى راگوزتن و لە گوندى گردەازەبانەھەي گواسترانەھەي بۆ ھەولير .سەردەشت لەو ھەلومەرجە لەدايك بوو، لەيەكەم چاوكردنەھەي نىگاكانى ئاشنا بوون بەزولم و زۆردارى و برسەيتى و نەبونى و ئاوارەيى و رىبەدەرى ، لەيەكەم نىگاھە ديمەنە ناخۆش و ناشىرنەكانى ژيانى بينى، كاتىك چاوكانىشى ماندوو بوو، دەستى برد بۆ قەلەم، بۆ ئەھەي خەمى كۆمەلگەكەي بگريتە كۆل و رووداوەكان وەكو خوى بگوازيتەھەي كۆتايى بەبى مافى و نايەكسانى و چەوسانەھەي بيت. بۆ ئەھەي گەنجانى مەملەكەتەكەي ھىواو خواستەكانيان وردو خاشنەكرى، بۆ ئەھەي منالانى كوران و باداھەي تەعجىل و كانى سىپىكە و نىمام قاسم و ئازادى و رمحىماھەي لەگەل چاوكردنەھەي قور و تۆز و خۆل بەچاھەي جوان و ناسكەكانيان ئاشنا نەبيت، بۆ

ئەوێ بەکەوتوانی گەرەکی کرێکاران و کوردستان و نازادی ریزیان لێگیریت، بۆ ئەوێ کەرەمەتی هەمووان لەبارەگای کۆمەڵدا پارێزراو بیت، ئەفسوس مەرگەرەکانی تاریکی چاویان بەهەست و نەستی پیر لەبەرئەت و ئینساندۆستی و هیواو ئاوات و بەرنامەو پرۆژەگەلێک هەلنەهات، کەسەردەشت لەبەرنامەیی خۆی داینابوو .
 لەتەمەنی 5سالیدا بەشیوەی (گوێگر) دەچیتەبەر خویندن و لەقوتابخانە (نیگاری رەتای تیکە لاو) لەگەرەکی کرێکارانی شارێ هەولێر دەستدەکات بەخویندن، بەلام لەبەر زیرەکی و هۆشیاری، مامۆستایان و دەستەیی کارگیری قوتابخانە . نەیانتوانی لەهاوێ لانی دایبیرین و بەدەرچوو ئەژماریانکرد .

پلەکانی خویندی سەرەتای بەخیرایی و بەبێ دواکەوتن پیری ، دواتر چوو قوناغی ناوەندی و لەناوەندی (شەهید صالح یوسفی) درێژەیی بەخویندناو بەبێ دواکەوتن بە3سالی قوناغی ناوەندی تەواوکرد، دواتر لە (نامادەیی نازادی کوران) هەر لەئێو شارێ هەولێر بە3سالی قوناغی نامادەیی بەسەرکەوتوی تەواو کردو لەبەشی ئینگلیزی کۆلیژی زمانی زانکۆیی سەلاحەدین وەرگیراو لەم چوار سالی خویندنی شیدا، بوو هەجیگای خۆشەویستی خویندکاران و مامۆستایان و فەرمانبەران کۆلیژ . سەرەشت لە ماوەی قوناغی خویندنی ناوەندی و نامادەیی، زۆربەیی سالیەکان سودی لە پشوی هاوین وەرگرتو و کاری تێدا کردو بۆ ئەوێ بژێوی خویندەکەیی و پێداویستیەکانی دابین بکات ، لەسەرەتای دورست کردنی پارکی هەولێر کرێکاری تێدا کردو، ماوەیەک لەگەڵ مأل پوریکیی ئیشی بۆیە و سبوغی کردو ، ئەمە جگە لەچەندین ئیشی تاقەت پرۆکینیتەر کە لەبەرەمبەر جەستەیی بچوکی . ئەو زۆر قورس و گران بوو .

سەرەشت، ئارەزووی گوێگرنتی لە گۆرانیەکانی هونەرماندان عباسی کەمەندی و مەزھەری خالقی و شەجریان و داریوش و تایەر توفیق و زەکەریا عبدالله و زۆریک لەگۆرانیە فارسی و غەریبەکان بوو، هەرۆهە زۆریک لە دەستتوسەکانی نوسەرانی کورد بەختیار علی و مەریوان وریا قانع و هیوا قادر و فاروق رەفیق ... دەخویندو، هەرۆهە لە

ئەو گەنجە رۆژنامە نوسە تۆمەتى ئەنسارولئىسلامىيەن داۋەتە پالى ، ئەى (سۆرانى مامە حمە ، عبدالستار تاھىر شرىف ، ھەرەشەكانى سەر ئەحمەد مىرە ستافى گۇقارى لىقن ، ئەى ھەلگوتانە سەر بىكەو بارەگاكانى گۇران ، ئەمانەش ھەموو ئەنسارولئىسلام بوو ؟ خەلكى كوردستان باش دەزانن كە پىلان و كارە تىرۆرىستىيەكانى بىنەمالەى بەرزانى زۆر لەوہ زىاترو بەربلاو ترە كە بە سىنارىيو كورنە فلىمىكى ئاوا ، كوتابى بە گىرقتىكى ئاوا بەيىن بەناۋى چەند كەس و گروپەوہ . ئەمەش وەكو خىيانەتەكانى سى و يەكى تاب و ھەكارى و شەرى ناو خۆ بە پىرۆزو سەر بەرزى ناوبىبات . ئەم نەخشەو پىلاننەى بىنەمالەى بەرزانى زۆر لەوہ ئاشكراترە كە خەلكى ساۋىلكەشى پى بخلەتتىن . لەبەر ئەوہى كە ھەموو كوردستانىيان پاوان كىردوہ و بوونەتە مىراتگىرى ، شەرم و شورەى نىە كە خوڭىكارىكى گەنج و رۆژنامە نوس ، لە ناو ھەرەمى زانگۆو بە بەر چاۋى پايتەختەوہ و لە نىوان يانزە بازگە دا بە ئاسانى گروپىكى ئىسلامى بىفرىنن و تىرۆرى بىكەن ، ئەى ئىوہ ئەى دەزگای ئازانسى مەسرورى تىرۆرىست لە كوئ بوو ، ئەى ئاسايش و پۇلىس و زىرەفانى لە كوئ بوون !!! ئەگەر ئەمە سىنارىيو نىە كە لە لايەن خودى بىنەمالەوہ دارىژرابىت . داتاشىنى لەو جۆرە سىنارىيويانەى بىنەمالەى بەرزانى لە مىژوودا ھەزار بارە بووہتەوہ ، چوونكە ئەم بىنە مالەى بەسروشت خۆيان بە پىرۆزدەزانن ناىبىت كەس لە پىرۆز كىردىيان زىاتر ھىچ لە بارەيانەوہ بلىت ، بەلام لە ھەمان كاتدا ئەم بىنەمالە دا سەپىوہ كە مىژووى سىياسەتىكى ھەلە دايسەپاندوون ، دەبى زۆر بە ئاساىى وەربىگىرىن كە ، لە م جۆرە سىنارىيويانەىيان ھەبىت ، ھەموو دنيا ھەتا ولاتانى غەربىش دەزانن كە بكوژانى سەردەشت و ئەوانى تىرىش لە چوار چىوہى ئەم بىنەمالە تىرۆرىستە ناچىتە دەرەوہ . نىتر كاتى ساۋىلكەبى و چەواشەكارى ئەم بىنەمالەى بەسەر چوو . بۆيە من بەپىوېستى دەزانم كە بە كۆمەلانى خەلكى كوردستان و ئازادى خوانى دەنگى ئازاد بلىم كە . جگە لە بىنەمالەى بەرزانى كەسىكى تر نىە بكوژى سەردەشت بىت ، ئەگەر بە مىژووى ئەم بىنەمالە دا بچىتەوہ سەر لەبەرى لاپەرەكانى تائەمرۆ و بۆ ئايندەش دەستىيان سوورە بە خوڭىنى رۆلەى كورد ، مىژووبان پىرلە خىيانەتە . ئەمانە دەبىت بەفېكەو بە سوارى كەر و دەرىيان نىبىت لە كوردستان ، ئەگەر نا دەبى . چاۋەروانى دىيان سىنارىيوى جەرگىرى تىرىن لەم جۆرە

نيوانيان، بەلام لەماوەى ۲۳ سالى تەمەنى سەردەشتدا بۆ يەكجارىش بېرىم نايەت لىي توره بېم و دەستم لىي بەرز كوردىتەم سەردەشتى ئازىز، زۆر سەرسام بوو بەغاندى و ماندنلاوگىقارا، ھەمىشە دەستوس و ژيان و بېوگرافىيە دەخوئىندەنەو و بەژيانى سادە و ساكار و شورىگىريان سەرسام بوو، ھەر بۆيەش خۆشى لە ژياندا نەبوونى و برسېيەتى و بى جلو بەرگى قبول بوو، نەك نامەردى و سەردانواندن بۆ ژيانى شاھانەى سەركزى، بەدەيان كەرەت و دەيان ھەفتە بەگىرفانى خالى گوزەراندى و زەردەخەنەيەكى دەستكردىشت بۆ كەس نەكرد، لەكاتى رفاندن و تىرۆركردنىشى ھەموو سەرمایەى ژيانى كە لەنيو جاننا تايبەتتەكەى بوو (۱۲ھزار دىنارى عىراقى) و وئىنەيەكى خوى و دايكى بوو .

رۆژنامەنوسى تىرۆركراو سەردەشت عوسمان، ھەزو ئارەزووى يارى و تۆپ تۆپىن بوو، زىرەك و لىھاتوش بوو لەم بوارەدا ، بۆيەلەماوەيەكى كورتندا لەقۇناغى نامادەيى پەيوەندى دەكات بەتازەپىنگەيشتوانى يانەى ھەولئىرو دوايى تاقىكردنەو، بەيەكەك لەيارىزانەسەرەكەيەكانى تازەپىنگەيشتوانى يانەى ھەولئىر دەستنىشان دەكرىت، بەلام دوايى چوونى بۆ زانكو و سەرقالى بەخوئىندن و كارى راگەياندن نەيتوانى بەردەوام بىت، بەلام ھەمىشە تەماشاكەرو چاودىركى وردى يارىبەكان بوو، ھاندەرى ھەلبۇزاردەى ئەرچەنتىن و يانەى بەرشلۇنە و يارىزان مېسى بوو .

ھېمنى و كەم قسەكردن و بى دەنگى ، سىمىيەكى بەرجەستەى شەخسىياتى سەردەشت – عوسمان بوو، وەكو خوى باسیدەكرد (نايەوت بە قسەى بى سود ژىنگە پىر بكات لە ژاوەژاو) لەكاتى قسە و گفوتوگۆكانى ھەولئەدە بە كەمترىن كات و كەمترىن رستە قسەى دلى خوى بكات بۆ ئەوەى كەس بىزار نەبىت، لەكاتى وەلامدانەوەى پىرسىارىش ھەولئەدا بە چەند ووشەيەك قناعات بە بەرامبەرەكەى بەئىت ، بكوژانى ئازادى زۆر باش بلىمەتى و ھوشىارى و زىرەكى ئەو گەنجەيان خوئىندوبىو، كەچۆن دەبىتە چرايەكى روناكى بۆ كۆمەلگاكەى. چۆن دەبىتە بەر بەستىكى گەرەلەبەردەم نايەكسانى و ناعەدالەتى و زولمو زۆردارى، دەيانزانى كە قەلمەك كەسەردەشت بەدەستىو ەگرتو، دەبىتە سەرەتايەك بۆ

شكاندنى بتهكانسەردەشت عوسمان ، دەيزانى ئەو رىگايەى گرتويەتتەبەر ، بى مەترسى نىيە ، ئەو دەيزانى ھەر شەش لاكانى تەندراو بەھىلى سوور ، بەلام ويرانى كۆمەلگاكەى و بوونى دەيان ديار دەى نەمۆ و ناشارستانى ، ويزدانى نازار دەدا و ھەمىشە لە بىر كەرنەو بوو بۆ ژيانىكى باشتر ، سەرەنجام دواى ئەو ھەر شە و فشارەكان نەيانتوانى لە پەيامە نازادىخوازەكەى پەشيمانى بكنەو لە بەيانى رۆژى سى شەممە (۴-۵-۲۰۱۰) لەلایەن ھىزىكى تايبەت و پلان بۆ داندراو لەبەر چاوى پۆلىس و خەلكىكى زۆر لە بەردەم كۆلئىزى نادابى زانكۆى صلاحەددىن لەشارى ھەولئىر ، لەكاتى چوونى بۆ دەوامى كۆلئىز بەزۆر و لىدان دەخرىتە ناو سيارەكى جۆرى كيا و دواى نازار و ئەشكەنجەدانىكى زۆر بە گوللەبەك لەنىو دەمى (وەكو ئامازەبەك بۆ بىدەنگ كەردنى) ، تىرۆر دەكرىت ، لەكاتى رەفاندىشى باسى دەرچونەكەى لە دەستى بوو تا پىشكەشى زانكۆى بكات و لەدەستى بەردەبىتەو و ھاورىكانى دواى خۆى ھەلئىدەگرنەو ، دواى دوو رۆژ تەرمەكەى لەشارى موصل فرىدەدرىت ، كە تەنھا ۱۲ ھەزار دىنارى عىراقى و وىنەبەكى خۆى و دابىكى و ناسنامەى كۆلئىزەكەى لەنىو گىر فاندبا بوو .

سەردەشت عوسمان ، چو رىزى پياو ھەزەنەكانى دىناو بۆ ھەتايە ناوى بەبەرزى دەمىنئىتەو ، سەردەشت و ئازادى دوو ووشەى لىكدراون لەفەرھەنگ و لەكتورى خەلكى عىراق و كوردستان

پاش تىرۆر كەردنى سەردەشت عوسمان و دەربىرنى نارەزايەتى لەلایەن خەلكى ئازادى خوازى كوردستانەو ، دەسەلاتى كوردستان دوچارى تەنگزەبەكى ھەمەلایەنە بوەتەو و نازانئىت چۆن مامەلە لەگەل ئەو كەيسەدا بكات لە لەسەراسەرى دونىادا دوچارى رەخنەو نارەزايەتى بوەتەو ، لەدەرھەو ناوھەو كوردستان ھەموو چىنە جىاوازەكانى كۆمەلگە ئەو تاوانە گەورەدەخەنە ئەستۆى دەسەلاتدارانى ھەولئىر و ھەموو پىشھات و پاشھاتەكانى ئەو تىرۆرەش ئەو روون دەكەنەو كە دەسەلاتدارانى ھەولئىر كەمتەرخەم بوون لە و ھەرىشانەى

كە ئاراستەى سەردەشت كراومو پىش شەھىد كىردنى و ھەروەك خەلك بەگومانە لەدەسەلات كە جۆن لەبەردەمى زانكۆدا بەبەرچاوى پۆلىسى زانكۆو دەفرىندىت و پاشان جۆن بەو ھەموو بازگەپەدا دەر دەكرىت و مەپتەكەى لە موسل دەدۆزىتەو ، ھەموو ئەمانە گومانى ئەو دەدەنە ھەموو لایەك كە ئەگەر دەسەلاتى ھەولیر و پارتى بەتایبەتى دەستى نەبىت لەو تىرۆردا ئەو ، بەدلىنایبەو بەرپرسن لەو تىرۆرە لەبەر ئەوئەى كە پىش سەھىد كىردنى سەردەشت ھاوارى كىردە تىرۆرم دەكەن ئەى بۆ كەس بەفرىاى نەكەوت ؟ ئەى كاتىك رەفیندرا بۆ بازگەكان ناگادار نەكرانەو لەو روداوە تاوەكوو رینگە بگىرىت لەو تاوانە ؟

ھەموو ئەوانە بەلگەن لەسەر ئەوئەى كە دەسەلاتدارانى ھەولیر بەرپرسن لەو تىرۆرە و دەبىت بەزۆترىن كات تىرۆررىستان بەدۆزەو ، و دورر لە ھەموو ھەلچونىك دەبىت دەسەلاتدارانى كوردستان لىكۆلینەو ئەنجام بەن و تاوانباران بەدۆزەو و دانىش بەوئەى بنىن كە

بەكەم : دەسەلات دارانى ھەولیر بەگشتى و وەزارەتى ناوخۆ كەمتەر خەم بوە لە تىرۆر كىردنى سەردەشت .

. دووم : دان بەوئەى بنىت كە سەردەشت قوتابى زانكۆ بوە لەھەمان كاتدا رۆژنامەنوس بوە پىدەجىت كە كەمتازۆر دەسەلاتى ھەولیر دان بنىت بەوئەى كە دەسەلات كەمتەر خەم بوە بەوئەى كە رايگەپاندووە كە چەند كەسىك دەستگىر كراون لەوانەى كەمتەر خەمبوون لەروداوەكە وەكوو ئەو كارمەندەى پۆلىس كە لەكاتى رەفاندنى سەردەشت دا لە زانكۆ بوە ، بەلام پى ناچىت كە دەسەلاتدارانى ھەولیر بەتایبەتى دەسەلاتدارانى پارتى دان بەوئەى بنىن كە سەردەشت رۆژنامەنوس بوە ئەوئەى لە پىناوى ئەوئەى كە ئەو گومانە لە خۆيان دور بەخەنەو بۆپە لەزۆربەى راگەپاندن و نوسىنەكانى سەربەدەسەلات دا بە قوتابى زانكۆ ناوى دەبەن وەكوو ئەو لىدوانەى بەرىز كەرىم سنجارى بۆ رۆژنامەى حەياتى چاپى لەندەن كە تانها بەقوتابى ناوى بردبوو ھەرچەندە ھەموو نوسىنەكانى دەرەوئەى دەسەلات و رۆژنامە نوسان و جالاکوانانى بواری مافى مرۆف و رىكخراوەكانى كۆمەلى مەدەنى و رىكخراوە نىو دەولەتپەكان و ھەندىك لە پارتە سىياسىپەكانى ناوھەو دەرەوئەى كوردستان سەردەست بە

رۆژنامه‌نوس و خویندکاری زانکو ناو ده‌بهن و سهردهشت له ناشتی نامه‌شدا له‌بواری وهرگیراندا کاری کردوه تهنه‌ها وهرگیرانه‌کانی سهردهسگ بهسن بۆ نهوهی که به‌ئێ سهردهشت نهوهک تهنه‌ها رۆژنامه‌نوس به‌لکوو وهرگیریش بوه له بواری رۆژنامه‌نوسیدا بۆیه ئهو راگه‌یاندنانه‌ی ده‌سه‌لاتدارانی هه‌ولێر ناتوانن شه‌هید سهردهشت تهنه‌ها بو خویندکار بناسینن ئهو شه‌هیدی رۆژنامه‌نوس بوو دواجار به‌خوینی خۆی نهوهی سه‌لمانده که رۆژنامه‌نوس و وهرگیرو خویندکار بوو ، نه‌گهر سهردهشت قه‌لمه‌مه‌که‌ی بفرۆشتایه‌و نوسهریکی ده‌رباری ده‌سه‌لات بوایه پشته‌ی له خه‌لک بکردبایه‌و تهنه‌ها خوینکار بوایه ، ئه‌وه نه‌ک شه‌هید نه‌ده‌کرا به‌لکوو وه‌کو هه‌موو ئهو نوسه‌رانه‌ی که قه‌لمه‌مه‌کانیان کردوه‌ته تیر و ئاراسته‌ی خه‌لکی مه‌شمه‌ینه‌تی کوردستانی ده‌کهن ئه‌ویش نه‌ک تهنه‌ها خۆی به‌لکوو بنه‌ماله‌که‌ی له‌سایه‌ی دۆلاردا ده‌حه‌سانده‌وه به‌لام سهردهشت رازی بوو به‌هه‌کمپوته‌ریکی کۆن و له‌خانویه‌کی کۆندا هه‌ول ببات تاوه‌کوو له‌رێی خویندنه‌وه خۆی پهبه‌گه‌یه‌نیت و له‌رێی نوسینه‌شه‌وه به‌رگری له‌ مافی خه‌لکی به‌شمه‌ینه‌تی کوردستان بکات ، به‌داخه‌وه وه‌کوو :

به‌ده‌بختی ئهم ده‌سه‌لاته‌ باکی به‌مردنی نه‌وه‌کانی خۆی نیه

نه‌گهر نا ده‌سه‌لات ده‌بوو له‌سه‌ر شه‌هید کردنی سهردهشت به‌رپرسی هه‌زه‌کانی ناسایشی ناوخۆی ده‌ست گیر بکردبایه‌و تا دۆزینه‌وی تیرۆریستان نازادی نه‌کردبایه ، من لیره‌وه له هه‌موو ئهو که‌سانه‌ ده‌پرسم که سهردهشت تهنه‌ها به‌خویندکاریکی ساده ناو ده‌بهن ئه‌ری به‌راست هه‌موو کوردستان چه‌ند که‌سی دیکه‌ی تێدایه‌ وه‌کوو سهردهشت به‌ پشت به‌ستن به‌خۆی و به‌بێ هیچ هاوکاریه‌کی ئه‌وتۆ بتوانیت بگاته ئهو ئاسته‌ی خویندن و کاری وهرگیری بکات و کاری رۆژنامه‌نوسی بکات؟

ئه‌ری به‌راست ئهو وهرگیرانه‌ی که له‌گه‌ل ده‌سه‌لاتدا کارده‌کهن چه‌ند ملیۆن دۆلاریان بۆخه‌رج کراوه تاوه‌کوو خویندنیان ته‌واو کردوه ئه‌ی چه‌ندی دیکه‌یان بۆ ته‌رخان کراوه تاوه‌کوو فیزی زمان بین ئه‌ی رۆژانه‌که‌یان مانگانه‌ی چه‌ندی وه‌کوو سهردهشت وهر ده‌گرن؟

لە كۆتايىدا تەنھا ئەو بەدەسەلات دەلېم ئەگەر دەتانەوېت بەوھى كە سەردەشت لە رۆژنامەنوسى دابېرن و لىكۆلېنەوھەكەى بەلارېدا بېس ئەو نوسىنەكانى شاھىدى دەدەن (بەتايىھەتى نوسىنى) (دوايەمىن زەنگى كوشتم لىنى دا با كار بەدەستەكانى دەسەلات ونوسەرە دەربارەكانى دەسەلات باش گوى بگرن دوا ووتەى شەھىد و راست گۆيانە وەلامى ئەو پىرسىارەم بەدەنەوھ شەھىد : ئايا بەھەموويان لەماناى ئەو ووتەيەدەگەن كەدەلئىت تائەو شوپنەى كەماويىن دەبىت قسەبەكەين لەو شوپنەش كەنەماين كەتەمەنمان كۆتايى ھات !!!! باھاورىكەم خالىكم بۆ دابنئىت بىتە سەردىرېكى نوئ و سەرلەنوئ دەست پى بكاتەوھ ئەگەر لەفەلسەفەى ئەو ووتەيە تىبگەن ئەو چىدى سوكاپەتى بە رۆژنامە نوسان ناكەن و لەو مەتتەدەگەن كە بە تىرۆر كەردنى سەردەشتەكان ھاورىكانيان لەو شوپنەوھ دەست پىدەكەن كە ئەوان كۆتايىان پى ھىنراوھ نەوھك كۆيايىان پىھاتىت

سىنارىيۆ ى تىرۆر كەردنى سەردەشت عوسمان لە لايەن بىنەمالەى بەرزانىەوھ

لە سايتى كوردستان تىقى دا ئەو ھەوالەم بەرچاۋ كەوت كە گوايا بكوژانى رۆژنامە نوس سەردەشت عوسمان دوزراونەتەوھو دەستگىر كراون ، بەلام ئەمە يەكەمىن جار نىە بىنەمالەى بەرزانى لەو جۆرە سىنارىيۆ فىلمانە دروست دەكەن . تىرۆر كەردنى سەردەشت

ھەممۇ دۇنيا دەزانىت لە سەر بابەتى (من عاشقى كچەكەى بەرزانىم) بوو، وە ھەرئەھو بنەمالەھىش تىرۆرىيان كرد ، بەراستى لە پاش ماوھىكەى دوورو درىژ و بە ھىسابى خۆيان و دادگا ساويلكانەكەيان ، ئەم تاوانە نارەھوایەيان داوھتە پال ئەنساارالئىسلام ، بەلام ئاخرم دەپرسم بۇ ئەنساارالئىسلام لە بەر ئەوھى سەردەشتى جوانەمەرگ كۆمۇنىست بوو ، سوکايەتى و ئىھانەى بەدىن كرىدبوو !! يان تەنھا وەك ھاوالاتىھكى ئەم ولاتە داگىركراوھ لەلايەن بنەمالەى بەرزانیھوھ ، عاشقى كچەكەى سەرۆك بوو ، بە ھەر حال گرىمان ئەو سىنارىيۆھى بنەمالەى بەرزانى و دادگاوار داروھستەكەيان راستە ، كە سەرەراى تىرۆركردنى ئەو گەنجە رۆژنامە نوسە تومەتى ئەنساارولئىسلامىشيان داوھتە پالى ، ئەى (سۆرانى مامە حمە ، عبدالستار تاھىر شرىف ، ھەرەشەكانى سەر ئەحمەد مىرە ستافى گوڧارى لقىن ، ئەى ھەلكوتانە سەر بىكەو بارەگاكانى گۆران ، ئەمانەش ھەموو ئەنساارالئىسلام بوو ؟ خەلكى كوردستان باش دەزانن كە پىلان و كارە تىرۆرىستىھكانى بنەمالەى بەرزانى زۆر لەوھ زىاترو بەربلأو ترە كە بە سىنارىيو كورته فلىمىكى ئاوا ، كوتايى بە گرفتىكى ئاوا بەھىنن بەناوى چەند كەس و گروپەوھ . ئەمەش وەكو خىانەتەكانى سى و يەكى ئاب و ھەكارى و شەرى ناو خۆ بە پىرۆزو سەربەرزى ناوببات . ئەم نەخشەو پلانانەى بنەمالەى بەرزانى زۆر لەوھ ئاشكراترە كە خەلكى ساويلكەشى پىن بخلەتتىن . لەبەر ئەوھى كە ھەموو كوردستانىيان پاوان كرىدوھ و بوونەتە مىراتگرى ، شەرم و شورەھى نىھ كە خوئىنكارىكى گەنج و رۆژنامە نوس ، لە ناو ھەرمەى زانكوو بە بەر چاوى پايتەختەوھ و لە نىوان يانزە بازگە دا بە ئاسانى گروپىكى ئىسلامى بىفرىنن و تىرۆرى بكن ، ئەى ئىوھ ئەى دەزگای ئازانسى مەسرورى تىرۆرىست لە كوئ بوو ، ئەى ئاسايش و پۆلىس و زىرەڧانى لە كوئ بوون !!! ئەگەر ئەمە سىنارىيۆ نىھ كە لە لايەن خودى بنەمالەوھ دارىژرابىت . داتاشىنى لەو جۆرە سىنارىيۆيانەى بنەمالەى بەرزانى لە مىژوودا ھەزار بارە بووھتەوھ ، چوونكە ئەم بنە مالەھىە بەسروشت خۆيان بە پىرۆزدەزانن نابىت كەس لە پىرۆز كرىدىان زىاتر ھىچ لە بارەیانەوھ بلىت ، بەلام لە ھەمان كاتدا ئەم بنەما لە دا سەپىوھ كە مىژووى سىياسەتىكى ھەلە دايسەپاندوون ، دەپى زۆر بە ئاساىى وەربگرىن كە ، لە م جۆرە سىنارىيۆيانەيان ھەبىت ، ھەموو دۇنيا ھەتا ولاتانى غەربىش دەزانن كە بكوژانى سەردەشت و ئەوانى ترىش لە چوار

چېۋەى ئەم بىنەمالە تىرۆرىستە ناچىتە دەرەۋە . ئىتر كاتى ساۋىلكەپى و چەۋاشەكارى ئەم بىنەمالەپە بەسەر چوو . بۆيە من بەپىۋىستى دەزانم كە بە كۆمەلانى خەلكى كوردستان و نازادى خوانى دەنگى نازاد بلىم كە . جگە لە بىنەمالەپە بەرزانى كەسىكى تر نىە بكوژى سەردەشت بىت ، ئەگەر بە مېژوۋى ئەم بىنە مالە دا بچىتەۋە سەر لەبەرى لاپەرەكانى تائەمرۆ و بۆ ئابىندەش دەستيان سوورە بە خوینى رۆلەى كورد ، مېژوۋىيان پرلە خىانەتە . ئەمانە دەبىت بەفېكەو بە سواری كەر و دەرىيان نىتت لە كوردستان ، ئەگەر نا دەپى . چاۋەروانى دىان سىنارىۋى جەرگىرى تىربىن لەم جۆرە .

لىكۆلىنەۋە لە تىرۆر كوردنى سەردەشت عوسمان بە پىي ئىۋەرە جىهانىەكان

تىرۆر كوردنى سەردەشت عوسمان لە ھەرىمى كوردستاندا كە بە ھەرىمىكى جىاواز و نارام لە ئىراق ماپەى نىگەرانى و شەرم و پىرسىارە ھەم بۆ حكومەتى كوردستان و ھەم بۆ تەۋاۋى خەلكى كوردستان بە بى جىاۋازى بۆچونى سىياسى و ئابىنى و مەزھەبى ، لەبەر ئەۋەى كە خەلكى كوردستان جاران لە ژىر دەستى رژیى بەسدا روبەرۋى تىرۆر توفاندن دەبوۋىۋە بەلام ئىستە لە ھەرىمى كوردستاندا رۆژنامەنوسان روبەرۋى تىرۆر !!! دەبىنەۋە

تىرۆر كوردنى سەردەشت عوسمان ھەمولاپەكى دوچارى شۆك كورد و خەلكى كوردستان بەتەۋاۋى چىن و توپژەكانەۋە ئەو تىرۆرەيان مەحكوم كورد دەيان چالاكى لەدەرەۋە ناۋەۋەى كوردستان دژى ئەو تىرۆر كوردنە ئەنجام درا ، تاكار گەشتەۋە ئەۋەى كە لىدوانى سىياسى و تاۋانبار كوردنى سىياسى لىكەۋتەۋەتەۋە خەرىكە بارودۆخى كوردستان بەۋ ھۆپەۋە تىك دەچىت .

پاش تىرۆر كوردنى سەردەشت عوسمان سەدان و ھەزاران نوسىن بلاۋ كراۋنەتەۋە ، زۆر بەى زۆرىان دەسەلاتى ھەولنر بەتايىبەتى سەرۆكى ھەرىم و دەسەلاتى پارتى ۋ ھىزەكانى

ناوخۇ تاوانبار دەكەن بەھى ئەو تاوانەيان ئەنجام دابىت و لەبەر ئەھى كە سەردەشت پاش ئەو نوسىنانەى تىرۆر كرا كە بەم دوايىە بلأو كەردنەھە وەكۆو (من عاشقى كچەكەى بارزانىم) بۇ يە دەسەلاتى پارتى و ھىزەكانى ناوخۇى ھەولئىر تاوانبار دەكەن بەو تىرۆرە لەبەر چەند ھۆيەك

يەكەم: چۆن رۆژنامەنوسىك لەبەردەم زانكۇدا دەرفىندىرئىت بەبەرچاوى پۇلىسى زانكۇو و ئەوان واتە پۇلىسى زانكۇ ھىچ كاردانەھەيەكەيان نابىت؟

دوھم: چۆن سەردەشت لە شارى ھەولئىر دەرفىندىرئىت و پاش دوورۆژ مەيتەكەى لەشارى موسل بە بى گىيان دەدۆزىتەھە ئەى چۆن بەو ھەموو بازگەيەدا سەردەشت گەيەنزايە . موسل؟! بۇ يە ئەو تاوانە مەحكوم دەكەن

كۆمەلىكى دىكە ئەو رەتدەكەنەھە كە دەسەلاتى پارتى و ھىزەكانى ناوخۇ ئەو تاوانەيان ئەنجامدايىت داواى بەلگەدەكەن بۇ ئەھى كە پارتى و دەسەلاتى ھەولئىر تاوانبار بىكرىن ئەو كۆمەلە زۆربەى زۆريان لايەنگرو موچەخۇرى حىزبەدەسەلاتدارەكانى كوردستانن ئەوانىش !! ئەو تاوانە مەحكوم دەكەن

بە پىچەوانەى ئەو دوو لايەنەھە لايەنى سىھەم بەناراستەھۇ خۇ ئەھە دەدركىنئىت و پىيى واپە كە تىرۆر كەردنى سەردەشت عوسمان لە جىيى خۇى بوە و باجى ئەو نوسىن و ھىرشەى داوہ كە كەردويەتتە سەر بنەمالەى سەرۆكى ھەرىم و ئەو نوسىنانە بە سوكايتەى كەردن دەزان ن بۇ سەر خانەوادەى سەرۆكى ھەرىم و ئەھە رادەگەيەنن كە ئايا ئەگەر سەردەشت بەمياە ئەھە قىبۇلى دەكرد كە ئەو جۆرە نوسىنە بەرامبەر كەسىكى ئەو كرابا؟

بۇ زىياتر ناشنابوون بەلايەنى سىھەم سەيرى ئەو لىنەكەبەكەن

<http://www.cawder.org/yeke.php?besh=Nusraw&perrge=nusraw&nujimore=16312>

ھەرچەندە ئەو نوسىنەى سەردەشت ھىچ پەيوەندى نەبوە بە ھىرش كەردنە سەر ھىچ كەسىك و لايەنىك بەلام لە رىي ئەو نوسىنەھە سەردەشت وىستويەتى كە ئەو زىواوزى جىنايەتتە دەرىخات كەلەكۆمەلگەى كورددىدا ھەيە ، ئەم بابەتە زۆرى دەوئىت من ناچمە نىو درىژەى . بابەتەكەھە ئەھەندەى وىستەم كە رونكەردنەھەيەك لەو برەھە بدەم

له نیوان ئەو سێ لایەنەدا ئەو دەر دەکەوێت که دەسەلاتی کوردستان تاوئبارە بە تیرۆر کردنی سەردەشت بەتایبەتی مەسعود بارزانی هەم وەکوو سەرۆکی هەریم هەم وەکوو سەرۆکی پارتی و دەسەلاتی پارتی و هیزەکانی ناوخوا لە هەولێریش بەرپرسن لە تیرۆری سەردەشت .

من لیرەدا تەنها لەسەر بۆچونی یەکەم و دوهم دەرۆم لەبەر ئەو بۆچونی سێهەم پێویستی بەبەلگە بەدادگا هەیە بۆرونکردنەوهی بابەتەکه .

بۆچونی یەکەم دەسەلاتی پارتی و خودی سەرۆکی هەریم و هیزەکانی ناوخوا تاوانبار دەکەن و تەنها گومان یان لە دەسەلاتی هەولێرە بەهەمووشیوەیهک، لایەنی دوهمیش داوای بەلگەدەکەن لەو بارهیهوه ئەو گومان و تاوانبار کردنه رەتدەکەنەوه بەتایبەتی سەرۆکی هەریم و هیزەکانی ئاسایشی ناوخوا لەهەولێر .

ئەو ئەم کیشیەیه چۆن چارەسەر دەکریت؟ پێم وایە هەموومان داوای لیکۆلینەوه دەکەین ، بەلام کام لیکۆلینەوه ئەو لیکۆلینەوهیهی که سەرەنجام هەموومان دلنیا بکاتەوه ئەو !! لیکۆلینەوه و ئەنجام لیکۆلینەوهیهکیی دروستە

کی دەبێت لیکۆلینەوه بکات کین ئەوانەهی که بەشداری لەو لیکۆلینەوهیهدا دەکەن؟

دەبێت لێزنەهی لیکۆلینەوه پێک بێت هەموو کوتلەکانی پەرلەمان و نوینەری نەتەوهیهکگرتوومان و نوینەری ئەمنستی ئینتەرناشنال و نوینەری مافی مرۆقی جیهان و کوردستان و نوینەری خانەوادهی شەهید و نوینەری کۆمەلگەهی مەدەنی و نوینەری سەندیکای رۆژنامەنوسان و نوینەری راگەیانندنە حیزبی و ئەهلپەکان و چەند ریکخراویکی . دیکە که پێیان باش بێت بەشداری بکەن .

یەکەم هەنگاوی لیکۆلینەوه دەبێت چینییت؟

ئەوانەهی که لەئەوروپا یان لەدەرەوه دەژین بە شیوەیهکی گشتی بەتایبەتی دەسەلاتدارانی کوردستان ئەوانەهی که خۆیان و مآلو منالیان زیاتر لە دەیهیهک لە ئەوروپا و ئەمەریکا ژیاون دەبێت ئەو بزانی که کاتی روداوو تیرۆر کردنهکه دیاری بکەن و لە وێه دەست بەلیکۆلینەوه بکەن، هەموو ئەو کەسانەهی که بەرپرس بوون لە پاراستنی ئاسایشی هەولێر پیش روداوەکهو پاش روداوەکه دەبێت دەست گیر بکرین و بدرینه دادگا و لیکۆلینەوهی جیدیان

لهگهل بکریت . نه وانهی که بهر پرس بوون له ژیانی سهردهشت یاخود تاوانبارن به کوشتنی سهردهشت دهکرین به دوبهشوه و دهبیت دستگیر بکرین تاوهکوو تاوانبارانی تیرور کردنهکه بدوزرینهوه نهوانیش

بهشی یهکهم نهوانن که خهمسارد بوون لهو ههرهشانهی کراوته سهر سهردهشت . بهشی دوهم ههموو نهوانهی که لهکاتی رفاندن و تیرور کردنهکهدا دهسهلاتیان بهدهستهوه بوه . بو ههموو نهمانش دهبیت بهلگه ههبیت دهبیت بهلگهکان بهدهستهوه بیت بو دستگیر کردنی نهو کهسانهی کهباسمان کرد و یهکهم بهلگهش بلاوکردنوهی نهو نوسینهیهکه سهردهشت عوسمان بلاوی کردوتهوه به نوسین و . (به دهنگی خوشی توماری کردوه (یهکهمین زهنگی کوشتم لینی دا

نهو کهسانش که بهر پرس بوون له پاراستنی گیانی سهردهشت پیش تیرور کردنی نهمانن یهکهم : راگری کولیزی زمان(لهبهر نهوهی که سهردهشت یامازهبهوهدهکات که بهراگری (کولیزهکهی ووتوه ههرهشهی لیکراوه

دوهم : نهو بنکهی پولیسو بهریوهبهرهکهی که سهردهشت هانای بو بردوه پیش تیرور کردنهکهو پیی و تراوه(لهوانهیه نهو ههرهشهییه چهندباره ببیتوه کهواته دهبیت یهکهم ههنگاو نهو دوکهسهی که خهمساردیان کردوه له کوشتی سهردهشت . دهبیت دستگیر بکرین

ههنگاوی دوهم ؛ دهبیت رور و کات و شوینی رفاندنهکه دیاری بکریت لهگهل رور و کات و شوین دوزینهوهی تهرمهکهی سهردهشت و دهست بکریت بهلیکولینهوه بهم شیویه دهبیت ههموو نهو کارمندانهی پولیس دستگیر بکرین که نهو رور بهبهراچاویانهوه سهردهشت رفیندراوه، پاشان دهبیت ههموو نهو کهسانه دستگیر بکرین که له بازگهکانی نیوان ههولیرو موسل دا بوون لهماوهی نهو دوروردهدا تا دوزینهوهی تهرمی سهردهشت ،ههموو نهو بهرپرسانهی ناسایش و پولیس دستگیر بکرین که لهماوهی نهو دوروردهدا . لههویر بهر پرس بوون له پاراستنی ناسایشی هاوالاتیان

دهبیت بهرپرسی نهو هیله تهلهفونیانه دستگیر بکرین که له ریگهیانوه ههرهشه لهسهردهشت کراوه تاوهکوو لهریگهیانوه نهو کهسانه بدوزرینهوهکه ههرهشهیان لهسهردهشت کردوه و

دەبىت ئەو كەسانە ئاشكرا بىكرىن كە پەيوەندىيان بەسەردەشتەو كىردە لەو كاتەى ھەر ھەشەى لىكر اوە تاو ھكوو تىرور كىردى .

ئەگەر ئەمانە ئەنجام بدرىت دەبىت پاش ئەو ەى كە لىكۆلېنەو تەواو بوو تاوانباران دۆزانەو ، تاوانباران سزا بدرىن ئەوانەشى كە بەبىتاوان دەرچون دەبىت ھكومەتى . ھەرىمى كوردستان قەرەبوو يان بو بىكاتەو .

: لەسەر ئەم لىكۆلېنەو ەىە نموونە ەىەكى بچوكى بورىتائىتاتان بو دەگىر مەو ە

لە سالى نەو دەكەنەو لە بەرىتائىە لە ناو يانە ەىەكى شەوانە دەبىتە شەر و پۆلىس دەگاتە يانەكەو چەند كەسىك دەستگىر دەكەن لەوانە كەسىكى رەش پىست دەستگىر دەكەن و گىراو ەكان دەگوزنەو بو بىكەى پۆلىس ، ئەو پىاو ە شىپىستەى كە گىراو دەكرىتە ژورىكى تاكەكەسىو ە و ، كارمەندانى ئەو بىكەىە ھەموو كامىرەكانى چاودىرى دەكوژىننەو ە كاتىك دۇنيا دەبن كە ھىچ كامىراىەك نەماو ەكەونە لىدانى رەش پىستەكەبە شەق و زللە و بەدار پاشان گىراو ەكە دوچارى خوین بەربوون دەبىت و داوا دەكات لە پۆلىسەكان كە بىگەىەننە نەخۇشخانە بەلام ئەوان رەتى دەكەنەو تاپەيان كاتىك دەرۆن دەبىنن گىانى تىدا نەماو ە پاشان دەىگەىەننە نەخۇشخانە پاش ئەو ەى كە دەر دەكەوئىت ئەو كەسە بەسئو ەىەكى گوماناو ى ژيانى لەدەست داو ە لىژنەىەك پىك دەھىنن بو لىكۆلېنەو ە و ئەو كەسانەى كە كارمەند بوون لەو شەو ەدا ھەمويان دەستگىر دەكرىن و لىكۆلېنەو ەيان لەگەل دەكرىت بەبى جىاوازى تاوانبار و بىتاوان پاس لىكۆلېنەو ە دەرۆن ھەموو كامىراكان (چىك دەكەن) دەپشكنن دەبىنن لەو كاتەدا كە ئەو گىراو ە ھىنراو ەتە بىكەى پۆلىس بارودۆزى باش بو ە و ژيان لەدەستدانەكەى گوماناو ى بو ە بۆىە لىژنەى لىكۆلېنەو ە ى پۆلىسى تاون ھەستا بە لىكۆلېنەو ە و دواچار كامىراىەكىيان دۆزىو ە كە ئەو شەو ە پىيان نەزانىو ە پۆلىسەكان تاو ەكوو بىكوژىننەو ە و ئەو كامىراىە ھەموو گرتەى لىدانەكانى پۆلىسى تۆمار كىردە ، ئەو كامىراىە بووبەلگەو ئەو كەسانەى كە ئەوشەو ە لە بىكەكەبوون ھەمويان دوچارى سزای ياساىى بوئەو بەبى تاوانەكانىيان پاش زىاتر لەدەسالىە سالانە ئەو دۆسىەىە لە راگىەاندنەكاندا بس دەكرىت و گرتە فىدىيەكەش پىشان . دەدرىت لەو كاتەو ە كارمەساتى لەو جۆرە روى نەداو ەتەو ە

لهوانیه هه‌ندیک کەس بۆین کە به‌ریتانیای کوردستان چۆنده‌کریت به‌یه‌ک له‌وه‌لامی ئه‌وه کەسانه‌دا ده‌لیم نه‌گەر ده‌سه‌لاتدارانی کوردستان مه‌به‌ستیان بۆیت ئه‌وه ده‌توانن نه‌ک هه‌ر کۆلانیکی کوردستان به‌ئۆکو ده‌توانن هه‌موو مائیکی کوردستان کامیرایه‌کی چاودیری بۆداینین و هه‌نده‌ی بوودجه‌ی سالیکی حیزبه‌ده‌سه‌لاتداره‌کانی تیناچیت ، یاخود هه‌نده‌ی بوودجه‌ی یه‌کیک له‌وه‌ کەناکانه‌ی تیناچیت رۆژانه چهندین به‌رنامه‌ی سواو دوباره پیشکەش ده‌کەن کە تهنه‌ها خزمه‌ت به‌ ده‌سه‌لات و سه‌رمایه‌داره‌کان ده‌کات ، نه‌گەر ده‌سه‌لات ئه‌وه کاره بکات سالانه دیان ملیۆن دۆلار ده‌گه‌رته‌وه‌ بۆ حکومه‌ت له‌به‌ر ئه‌وه‌ی نه‌گەر کامیرای چاودیری هه‌بوو تاوان که‌متر ده‌بۆیت و له‌هه‌موو رویه‌که‌وه‌ هاولاتیان و حکومه‌ت سودمه‌ند ده‌بن به‌لام نایا ده‌سه‌لات ئه‌وه کارمه‌کات ئه‌وه وه‌لا مێکه که‌به‌خه‌ونیش به‌ به‌لێ نیه له‌کۆتاییدا ده‌لیم ده‌بۆیت ده‌سه‌لاتداران چیدی ئه‌وه ووته سواوه به‌کار نه‌هێنن گوايه تیرۆر له‌هه‌موولایه‌ک هه‌یه نه‌گەر وایه بۆچی رۆژیک له‌رۆژان نوسه‌رده‌ر باره‌کانی ده‌سه‌لات به رۆژی نیوه‌رۆ هیرسیان نه‌کرایه‌سه‌ر یاخوود بۆچی ئه‌وه بیست ساله‌ که‌سیکی سه‌ر به‌ده‌سه‌لات نه‌رفیندراو تیرۆر نه‌کرا؟ !! نه‌گەر ئه‌وه بیانو بیت ده‌بوايه که چهنیدن که س له‌ که‌سوکاری به‌رپرسه‌کان تیرۆر بکرایه که‌واته نه‌گەر ناسایش هه‌بۆیت له‌کوردستاندا بابۆ هه‌موو که‌سیک بۆیت نه‌گەر یاسا هه‌یه با بۆ هه‌موو که‌سیک بۆیت

زەمەنى پېش تىرۈركردنى زەردەشت عوسمان و زەمانى دواى تىرۈركردنى

تىرۈركردنى رۇژنامەنوسى گەنج سەردەشت عوسمان دۇخى رۇژنامەنوسى ئەھلى و ئازادى گۆرى و لەبرى ئەۋەى نىھتى تىرۈكەرانى ئەۋ گەنجە بەھننېتە دى كە دەمكوتكردن و ترساندنى رۇژنامەنوسان بوو وەھايكرد بۇ يەكەمجار شەقامى كوردى پشتگىرى خۇى بۇ رۇژنامەگەرى ئازاد و ئەھلى بخاتە روو.

ئىمە دەكرېت ساتى تىرۈركردنى ئەۋ كورە گەنجە بەساتىكى حەزىن و دلئەنگ بۇ ھاۋپېشەكانى وەسەبەكەين، بەساتىكى گرنىگ و چارەنوسسازىشى وەسەبەكەين كە تىايدا مېژوۋىيەكى گۆرى و مېژوۋىيەكى نونى دروستكرد

ئەۋ ساتە ساتى لابردنى دەمامكى ئەۋ دەسەلاتەيە كە لەژىر ناۋى دىموكراسى و ئازادى و خۇشگوزەرانىدا بە رۇژى روناك گەنجىك تىرۈر دەكات

ساتى ھەلۈەشانەۋەى ھەموو ئەۋ خەۋنانەيە كە دەسەلات باس لەبەدېھننەيان دەكات و دواتر لە روداۋىكى وەھادا ھەموۋى دەكاتە سەراب

تىرۈركردنى سەردەشت لەبرى ئەۋەى دەنگە ئازاد و نارەزاكان سەركوتىكات دەنگى دەسەلاتى ھىندەى تر نوزن و گرگنتركرد

زەمەنى پېش تىرۈركردنى سەردەشت ھەمىشە حزبە بالا دەستەكان شانازىيان بەۋ كەمە ئازادىيەۋە دەكرد كە بەرھەمىيان ھىناۋە بۇمان، ھەمىشە باسىان لە ئاۋەدانى و گەشانەۋە و بەدوبەى كردنى شارەكانىيان دەكرد، ھەمىشە مەنتى ئاسايش و نەبونى تىرۈر و تىرۈرستانىيان دەكرد .

دەيانوت ئەم رۇژنامەنوسانە و ئەم رۇژنامانە چەند دەنگىكى كەمن و كۆمەلگا لەدژىانە چەند زۆربون ئەۋ رۇژنامەنوس و قسەكەرانەى حزب ئىرەمىيان بەرۈژنامە ئەھلىيەكان دەبرد، چەند زۆر بون ئەۋ قسەكەرانەى ھەموو شەۋىك كەنالە ئاسمانىيەكانىيان داگىردەكرد و تا درەنگانېك قەۋانى ئەۋەيان بۇ لىدەداينەۋە كە رۇژنامەى ئەھلى و ئازاد لەكوردستاندا بونى نىيە.

دهیانوت و دهیانوتهوه که خویان سوپهرمان و تاکه سواری روژنامهگهری کوردین بهلام ئیدی بهکوشنتی سهردهشت زهمهئیکی دیکه و فهسلئیکی دیکه له خهباتی جهماوهری و روژنامهگهری نازاد دهستی پیکرد.

ههمومان نهو خرۆشانه جهماوهرییهمان بینی که بو ماوهی چندین روژ شهقامهکانی زۆربهی شارو شارۆچکهکانی داگیرکرد، ههمومان بینیمان روژنامهگهری نازاد چند کاریگهری ههیه و چندهش کاریگهری دروستکردوو.

زهمهئیی پیش کوشنتی سهردهشت زهمهئیی دواي کوشنتی سهردهشت نیه، نهگهر ساتی شههیدکردنی سوورانی مامهحهمه ههروا بهسانایی تیپهریبیت کومهئیک دۆخ و ههلومهرجی خوی ههبووه که گرنگترینیان نهیونی ئوپوزسیونیکی راستهقیینه بووه لهو کاتدا و بهتهواوی چاونهکراونهوهی خهئکی بووه

بهلام ئیدی نهو زهمهئیه تیپهری حزبه دهسهلاتدارهکان بهسانایی روژنامهنوسان تیرۆرکهن و شهقام نهو روژیت لهدزیان.

ئیدی نهو زهمهئیه کوتایهات، زهمهئیی ئیستا زهمهئیی بهرهنگاربونهوه و شهپرکردنه لهسهر باشترکردن نهوهك شهپرکردن لهسهر مانهوه.

من بروام وهههیه ئیدی روژنامهگهری کوردی (نازاد) لهوه تیپهری پیناسهئیی خوی بکات، بهئکو ئیستا لهقوناغی ههنگاونانی زیاتردایه، لهقوناغی جیههچیکردنی بیروبوچونهکانیدایه، روژنامهنوسهکانیشی لهبری نهوهی خاوهئیی چند لاپههریهکی کهمی روژنامهکانیان بن خاوهئنهوه سهدان ههزاران کهسهئنه که ههمیشه نامادهن بینهوه سهر شهقامهکان

زهمهئیی پیش تیرۆرکردنی سهردهشت زهمهئیی ترس و توقاندنی حزبه دهسهلاتدارهکانه، زهمهئیی دواي سهردهشتیش زهمهئیی نازادی و نهترسان و خهباتی روژنامهنوسهکانه.

سۆرانى مامە ھەمە

سۆران مامە ھەمە (لەدايىكبووى ۱۹۸۷ لە كەركوك—مردووى ۲۱ى تەممووزى ۲۰۰۸) رۆژنامەنووسىكى سەربەخۆى گۆڧارى لىڧىن بوو و ماوەى سى سالى لەو گۆڧارە كارى كرد [۱] كە لە ۲۱ى تەممووزى ۲۰۰۸ لەبەردەم مالى خۆيدا كوژرا كەيسى سۆرانى مامە ھەمە ئىستا بەكراوھىي ماوتەوھە و سەرەراى پىكھىنانى لىژنەى لىكۆلىنەوھە، تاوانباران و ھۆكارى كوشتنى ھىشتا تەواو روون نىيە] و سالانىش لەلايەن گۆڧارى لىڧىن و رۆژنامەنووس بە ئامادەبوونى خىزانەكەى يادى تىرۆركردنى دەكرىتەوھە

بەر لە دوو مانگ لە كوشتنى، سۆران ھەرەشەى كوشتنى لىكرا بوو. كوشتنەكەشى بەدواى چەند وتارىكدا دىن كە لە رۆژنامە و گۆڧارەكاندا بلاوى كردبوونەوھە، وەك وتارى پرسى دەرگەوتنى خانمى يەكەمى كوردستان لە رۆژنامەى ھاوالاتى كە تىيدا داواى دەرگەوتنى خىزانى مەسعوود بارزانى كردبوو لەگەل راپۆرتىك لەسەر تىوھگلىنى بەرپرسانى حكومى شارى كەركوك لەگەل لەشفرۆشانى ئەو شارە [۹] ھەندى كەسپش گۆڧارەكە بەھۆكارى تىرۆركردنى ناوبراو لىكەدەدەنەوھە ئەومش لەبەر بلاوكردنەوھى وتارەكەى سۆرانى مامە ھەمە.

سۆرانى مامە ھەمە نووسىنەكانى زياتر دژى خىانەت و گەندەلى دەسەلاتى كوردى بوون. لە يەكئ لە نووسىنەكانىدا باس لەوھ ئەكات كە خىانەت لە ناو دەسەلاتى كوردىدا بوئە فەلسەفە و فاكتەرىكە بو مانەوھىيان لە دەسەلات. بو نمونە ئەلى «ئەوانەى ئەمرو خويان بە سياسى و خاوەن خەباتى كوردايەتى ئەو ھەرىمە دەزانن، لە خويان وردبوونەتەوھە كە نايا، تەنھا

ماوهى جەند سالىكە ئەو زانىيارىيە دەزانم و وپژدانم نازارم دەدا كە باسەم نەكردوۋە بۇيە بەھيوام مالپەرى كوردستانپۇست ئەو زانىيارىيە بگەينىتە خەلك تا منىش كەمىك بەرامبەر كۆمەلانى خەلكى كوردستان و بنەمالەي شەھىد سورانى مامەھەمە ئاسودە بىم. بەرىكەوت لەگەل جەند ھەقائىك لاي مام جەلال بوين ، لەپرىكدا تەلەفونىكى بۇھات و ھەلى گرت لەگوتەكانىدا زانىمان مەسعود بارزانىيە ، نازانم ھەندى قسەيان كرد و لە پرىكدا گوتى بەسەر جاو كىشەكە جارەسەر دەكەم و تو ھىچ خۆت تىك مەدە دايدەخەين دۆسىيەكە دواتر تالەبەنى ئۆقرەي نەگرت و تەنگاۋ ببوو كە نازانم بارزانى جى لەگەل گوتىبوو بۇيە لەبەر جاۋى ئىمە تەلەفونى بۇ بەرىوبەرى پۇلىسى كەركوك كرد ، وتى دۆسىيە سورانى مامە ھەمە بە كوئ گەمىشت ، ئەوئەندە تىگەمىشتىن لىوا تاھىر گوتى كە كارەكان بەرەو تەواۋبون دەروات دەزانىن كى كردوۋىتى و راي دەگەينىن. تالەبەنى پىي گوت نەكەي ئەوكارە بگەي، ئەو دۆسىيە دابخە ، نازانم چى يوو، بەلام مام جەلال بەتورەبونەو ئەمجارە پىي گوت دۆسىيەكە بەتەواۋى دابخە و ئەوراقەكان بسوتىنە دوایى پرسیمان و زانىمان، دەنگۆ لەمىدیاكان ھەبوو كە پۇلىسى كەركوك ھەندى زانىارى لەسەر بكوژانى شەھىدى قەلەم سورانى مامەھەمە ھەيە بۇيە بارزانى تەنگاۋ بوو و فشارى كردبوە سەر تالەبەنى كە نابىت باسى بگەن

پارتى پىيوایە تىرۆركردنى سۆرانى مامە ھەمە پىلانپىژىيى بوە لەلایەن يەككىتەوۋە بۇ لەكەداركردنى ناوبانگى پارتىو دو بەرپرسى بالاي ئەو كاتەي يەككىتىش بەرپرسىيارىتى تەواۋەتتىيان خستوتە ئەستوى پارتىو پىياناۋبوە ئەو كارە دژ بەئىرادەي گەلى كورد بوە، لەلایەن خۆشيانەوۋە ئەمرىكەكان بەبەرپرسانى پارتىيان وتو، “ئەو كەيسە ھەروا ”تىناپەرىت

بەلگەنامەيەكى وىكىلىكس ئاشكرايدەكات كە بەرپرسانى يەككىتىو پارتى بەنھىنى بەرپرسىيارىتى تىرۆركردنى سۆرانى مامە ھەمەيان خستوتە ئەستوى يەككىتىو ھەرىيەككىيان

لاكەي بەرامبەرى تۆمەتبار كىردە. لەو چوارچۆمەيەشدا، مەسرور بارزانی، پېيوابو بەكئىتى پىلانى لەدزى خۆى و پارتى گېراو، بەتايبەتى لەمەسەلەى تىرۆركردنى رۆژنامەنوس سۆرانى مامە ھەمە-داو رايگەياندو، “كوشتنى سۆرانى مامە ھەمە پىلانرېژىي بوە لەلايەن بەكئىتى نىشتەمانى كوردستانەو بوە لەكەداركردنى ناوبانگى خۆى و پارتى ديموكراتى “كوردستان”.

ئەو بەلگەنامەيە كە لەلايەن بەرپرسانى ئەمريكا لەعيراق و ھەرىمى كوردستان نوسراو و ئاراستەى وەزارەتى دەرموہى و لاتەكەى خۆيان كىردو، مېژوہەكى دەگەرئىتەو بوە دواى تىرۆركردنى رۆژنامەنوس سۆرانى مامە ھەمە لەكەركوك. لەبەشكى ئەو بەلگەنامەيەدا ھاتو، “ئەوشىروان مستەفا بى دودلى ئوبالى تەواوى ئەو كىردەوہەى خستە ئەستوى مەسرور بارزانى و پارتى. وتىشى، مەحالە بوە رۆژنامەنوسانى مېدياى سەربەخۆ كىپرئى “لەگەل مېدياى سەربەكئىتى و پارتى بەكن

لەبەشكى دىكەى بەلگەنامەكەدا كە ھىماى “زۆر تايبەت”ى لىدراو، ھاتو، “كۆسەرەت رەسول بەدورودرېژى باسى لەو كىرد كە چۆن كوزرانى ئەو رۆژنامەنوسە دز بەئىرادەى كورد بوە. ناوبرا ئىدانەى ئەو كىردەوہەى كىردو وتى، “بۆ ماوہى 37 سألە، حزبى بەعس نكۆلى لەنازادى رادەربىنى كورد كىردو. ئىمە پىويستە نەگەرئىنەو دواو ھەمان شت “بەكەين بەرامبەر كوردانى دىكە

لەبارەى گەندەلئىشەو بەرپرسانى ئەمريكا نوسىويانە، “ھەرچەندە كۆسەرەت، جىگرى سەرۆكى ھەرىمە، بەلام ئەوئىش نازانئىت بەچ شىوہەك بودجە سەرفدەكرئىت. رەسول دانى “بەوہا نا كە يەكەمىن شوئىن كە پىويستە لەگەندەلى پاكبكرئىتەو، ئەنجومەنى وەزىرانە

بەپى زانىارىيەكانى ناو بەلگەنامەكە، بەرپرسىكى ناو ئوفىسى نىچىرقان بارزانى، بەئەمريكەكانى راگەياندو كە دو گومانلىكراو بەتۆمەتى كوشتنى سۆرانى مامە ھەمە دەستگىركراون و تئيدا ھاتو، “توشى سەرسورمان بوين لەوہى مەسرور بارزانى، زانىارى نەبو لەسەر دەستگىركردنى دو گومانلىكراو بەتۆمەتى كوشتنى سۆرانى مامە ھەمە. مەسرور “بارزانى يان درۆدەكات يان لەلايەن ئوفىسەكەى نىچىرقان بارزانىوہە ئاگادارنەكراو تە

لهكۆتایی دیدارهكهی نیوان بهرپرسیانی ئهمریكاو مهسرور بارزانی، ئهمریكیهكان
 ”بهشیوهیهکی نهینی پنیانراگهیاندوه که تیرۆرکردنی سۆران “ههروا تیناپهریت

بابهت: ههریمی کوردستان دابهشدهبیت، راویژکاری تاییهتی ئهمریکا تاووتویی گهندهلی،
 نازادی راگهیاندن دهکات

BAGHDAD3776 نای دی: 08

سهراچاوه: بالیۆزخانهی ئهمریکا لهبهغدا

بهروار: 1ی کانونی یهکهمی 2008

پۆلین: زۆر تاییهت

لهمیانی سهردانیکی راویژکاری ئهمریکا بۆ ههریمی کوردستان، بهرپرسیانی حکومی و
 ناحکومیش باسیان لهوه کردوه که مملاتی دهسهلات لهنیوان دو پارتیه دهسهلاتدارهکهی
 ههریمی کوردستان زۆر قوله، حکومتهی ههریمیش ریز لهنازادی رۆژنامهگهریی ناگریتهو
 گهندهلی نابوری لهههریم پنیوستی بهچاکسازی ههیه. ههریهک لهمهسرور بارزانی،
 بهرپرسی پاراستنی پارتی و نهوشیروان مستهفاو کۆسرهت رهسول لهگهل راویژکارهکهی
 ئهمریکا باسیان لهو تههرانه کردوه.

نازادی رۆژنامهوانی و کوشتنی رۆژنامهنوسیک لهکهکوک

گهوره راویژکاری بالیۆزی ئهمریکا لهبهغدا بۆ کاروباری باکوری عیراق، تۆماس
 کراجیسکی سهردانی چهند بهرپرسیکی حکومی و ناحکومی کرد لهههولئیرو سلیمانی لهروژی
 25 و 26ی تشرینی دوهم. مهسرور بارزانی، سهروکی ناژانسی پاراستنی پارتی دیموکراتی
 کوردستان پیوابو یهکیتی نیشتمانی کوردستان پیلانی لهدزی خوی و پارتی گیراوه، بهتاییهتی
 لهمهسهلهی تیرۆرکردنی رۆژنامهنوس سۆرانی مامه حهمه-دا که ناوبراو راپۆرتی لهسهر
 گهندهلیهکانی حکومتهی ههریم بلاوکردبووه. بارزانی بیناگایی خوی دهبرری
 لهدهستگیرکردنی ههرکهنیک لهسهر نهو کهیسه، بهلام رایگهیاند، کوشتنی سۆرانی مامه
 حهمه پلانریژی بوه لهلایهن یهکیتی نیشتمانی کوردستانهوه بۆ لهکهدارکردنی ناوبانگی
 خوی و پارتی دیموکراتی کوردستان.

مەسرور پشٹیوانی حکومەتی هەریمی نیشاندا بۆ لیکۆلینەوهی ورد لەبارە ی کوشتنی سۆرانی مامە حەمەوه، لەگەڵ ئەو هەشدا باسی لەوه کرد که کۆمەڵگە ی نێودهولەتی گرنگی زۆرتر دەدات بەکوشتنی رۆژنامەنوسێکی سەر بەخۆ وهک لەکوشتنی رۆژنامەنوسێکی سەر بەحکومەت. وتیشی، "ئەمە دەریدەخات ژبانی ئەوانە ی رەخنە لەحکومەت دەگرن زۆر بەبایەختەر بێت لەوانە ی پشٹیوانی لەحکومەت دەکەن." بارزانی ئاماژە ی بەهوش کرد، که زۆرێک هەول دەدەن لەرێگە ی میدیایو (کوژرانی سۆران) هوه، سەرکەوتنەکانی حکومەتی هەریم کەمبایەخ بکەن. "لەلایەن خۆی هوه بآلیۆز هاوڕابو لەسەر ئەوه ی پاراستنی رۆژنامەنوسان زۆر گرنگە، لەهەمانکاتدا فشاری خستەسەر مەسرور بارزانی تا بەردەوام بێت لەدۆزینەوه ی بکوژانی سۆرانی مامە حەمە

نەوشیروان مستەفا پارتی تۆمەتبار دەکات

لەلایەن خۆی هوه، میدیاکاری دیاری کورد، نەوشیروان مستەفا بەهەمانشیوه بێناگایی خۆی نیشاندا لەدەستگیرکردنی بکەرانی کوشتنی سۆرانی مامە حەمە، بەلام بۆ دودلی ئوبالی تەواوی ئەو کردەوهی هیه خستە ئەستۆی مەسرور بارزانی و پارتی. کاتیکیش تەئکید ی لیکرای هوه، مستەفا دانی بەوه دا نا که هیچ بەلگە یهکی نیه بۆ سەلماندنی ئەو تەیه ی. لەگەڵ ئەوهشدا، بەپێویستی نەزانی بەلگە بەهیننەوه وه وتی، "زۆرینه ی سەرکردهکانی سوپای ئایرلەندا بەلای حکومەتی بەریتانیاه ناسراوبون، بەلام دەستگیریان نەکردن لەبەر ئەوه ی "بەلگە ی سەلمنەریان لەسەر نەبو

سەبارەت بەبابەتی نازادی راگەیاندن بەگشتیی، مستەفا وتی، چەندین فشاری دیکە لەسەر رۆژنامەنوسان هەن، لەوانە پیاده کردنی سیاسەتی نانبرین و دەرکردنیان هەرکاتێک پێویست بێت. وتیشی، مەحاله بۆ رۆژنامەنوسانی میدیای سەر بەخۆ کێبڕکێ لەگەڵ میدیای سەر بەیه کێبڕکێ و پارتی بکەن: "یه کێبڕکێ و پارتی نزیکە ی 8 هەزار کەسیان ههیه. ئەمەش قورسه "کێبڕکێ لەگەڵ میدیایهکی لەوشیوه یه بکەیت

کۆسەرەت رەسوڵ ئیدانە ی دەکات

لەلایەن خۆی شیه وه کۆسەرەت رەسوڵ عەلی، جیگری سەرۆکی هەریم و ئەندامی مەکتەبی سیاسی یه کێبڕکێ نیشتمانی کوردستان، بەهەمانشیوه هیچ زانیاریهکی نەبو لەسەر

دەستگىر كىردى كەسانىك پەيوەست بەكوشتنى سۆرانى مامە حمە. لەگەل ئەو شەدا، بەدورودى ئىزى باسى لەو كەرد كە چۆن كۆزى ئو رۆژ نامەنوسە دژ بەئىرادەى كورد بوە. ئاوبرا ئىدانەى ئو كىردەو پەيوەى كىردو وتى، “بۆ ماوەى 37 سالى، حزبى بەس نكۆلى لەئازادى رادەربىنى كورد كىردو. ئىمە پىويستە نەگەرىنەو دواو وەمان شت بەكىن “بەرامبەر كوردانى دىكە.

گەندەلى ھەرىمى كوردستان

سەبارەت بەگەندەلى لەھەرىمى كوردستاندا، كۆسەرەت رەسول نامازەى بەو كەرد كە حكومەتى ھەرىم پىويستە پەلەبكات لەپىادە كىردى شەفافىيەت لەبوجەدا. ھەرچەندە كۆسەرەت، جىگرى سەرۆكى ھەرىمە، بەلام ئەوئىش نازانىت بەچ شىو پەك بودجە سەرفە كىرت. رەسول :.دانى بەودا نا كە پەكەمىن شوئىن كە پىويستە لەگەندەلى پاكىرتەو، ئەنجومەنى وەزىرانە ئىمە توشى سەرسورمان بوئىن لەوەى مەسرور بارزانى زانىارى نەبو لەسەر دەستگىر كىردى دو گومانلىكراو بەتۆمەتى كوشتنى سۆرانى مامە حمە. تەنھا دو ھەفتە لەو پىش، بەرپىسىكى ناو ئوفىسى ئىچىرقان بارزانى، سەرۆكى حكومەت كە ئاموزاواى مەسرور بارزانى، دەستگىر كىردى ئو دو كەسەى بۆ ئىمە تەنكىد كىردەو دۇنيا كىردىنەو كە ئىچىرقان بارزانى خۆى سەرىشتى لىكۆلەنەو دەكات لەو بابەتە. مەسرور بارزانى يان درۆدەكات يان لەلەين ئوفىسەكەى ئىچىرقان بارزانىو ناگادارنەكراو تەو، كە ئەمەش جىگەى سەرسورمانە بەو پىيەى مەسرور بەرپىسى ئاسايشى پارتىيە. بەبى گۆدانە ئەوەى كە كى چى دەزانىت لەبارەى كەيسى سۆرانى مامە حمەو، ئىمە بەردەوام دەبىن لەداوا كىردى لىكۆلەنەو تەواوتى لەبارەو. وەك چۆن كىرا جىسىكى لەداواى كۆبونەو كە، بەشئو پەكەى “ئەننى پىراگەياندا: “ئەم كەيسە ھەروا تىناپەرىت

كاوه گهرمیانی

كاوه محمهد نهحمهد ناسراو به كاوه گهرمیانی، لهدايكيووی ۱۹۸۱ بوو. [۱] رۆژنامهخوس و سهرنوسهري گۆقاری رایهل و پيشتر گۆقاری گهران بوو كه رۆژی ۵/۱۲/۲۰۱۳ لهبهردهم مالهكهی خویدا له لایهن چهن چهكداریکهوه درایه بهر دهسترپژی گوله و كوژرا. كاوه گهرمیان یهكهمین رۆژنامهوانی تیرۆرکراوی کوردستانی باشوور نهبووه و بهر له ئهوه کاسانیک وهکوو رهئووف ئاکرهیی، سووران مامه حهمه و سهردهشت عوسمان كوژرابووونهتهوه. كاوه ههروهها کاری بۆ رۆژنامهی ئاوینه کردووه.

كاوه خهلكی شاری كهلار و دانیشتیوی ههمان شارۆچكه بوو. كاوه خیزاندار بوو

كاوه سهرنوسهري گۆقاری رایهل بوو. كه گۆقاریکی ئهلیكترونی (سهرهیل) بوو لهژیر جگه لهوش پهيامنیری رۆژنامهی ئاوینهبوو. (rayelpress.com) ناونیشانی

كاوه گهرمیانی ههم داوای لهسهه بهرپرسیکی یهکیتی نیشتمانی تۆمارکردبوو به ناوی مهحمود سهنگاوی. [۴] ههم چهن داوایهکی دژی تۆمار کرابوو. پيشتریش ههرهشهی لی کرابوو.

لە داوى تىرۆركردنى كاوه گەرمىيانى، خۆپىشاندان و نارەزايىيەكان زۆربەى ناوچەكانى كوردستانى گرتەو بەتايىبەتى گەرميان و سلېمانى [۵] و ھەولنر ھتد.. ، ھاوكات زۆربەى رېكخراو [۶] و حىزبە كوردىيەكان بەياننامە و ئىدانەيان كرد لەرېگاي دەزگاكاني راگەياندەكانىيانەو، ھاوكات كاردانەوئى نۆدوئەتېشى لېكەوتەو لەوئىنەى ھەلۆئىستى چەند پەرلەمانتارىكى سوئد [۷] وە ئاژانسى وۆرلد بلوتىن نووسىويەتى، رۆژنامەوانىكى كورد لە [دژە گەندەلى لە كوردستان كوژرا. ۸]

RSF، دوابەداوى تىرۆركراني كاوه گەرمىيانى، رېكخراوى ھەوالننیرانى بى سنوور بەياننامەيەكى نووسراوى سەبارەت بە تىرۆكە بلاوكردەو و وپراى مەحكومكردنى تىرۆرى ناوبرا، داواى لە بەرپرسانى ھەرىمى كوردستان كرد بكوژانى كاوه بدۆزنەو. رېكخراوى ھەوالننیرانى بى سنوور وپراى سەرەخۆشى لە بنەمالەى كاوه گەرمىيانى، نامازەى بە ھەولەكانى ئەو رۆژنامەنووسە كوردە بو تيشك خستتە سەر پرسى گەندەلى و بەرتىل كاوه گەرمىيانى بەھۆى پېشە و RSF وەرگرتن لە ھەرىمى كوردستان كردووە. بە گوپرەى چالاكىيەكانى لەم بوارەدا، زۆر جار ھەرشەى لېكراو و سەرەراى ئەوئى كە بەرپرسان ئاگادارى ئەو ھەرشانە بوونە، ئەركى خۆيان بەجى نەگەياندووە بۆيە كە كوژراني كاوه، نيشاندەرى ئەو راستىيەى. رېكخراوئەكە، نىگەرانى خۆى لە ھەمبەر نەبوونى ئاساپش لە ھەرىمى كوردستان و لە عىراق بەگشتى و ھەروەھا سزانەدرانى بكوژان و ھېرشبەرانى سەر رۆژنامەنووسان دەربېرپو و داواى لە بەرپرسانى حكومەتى ھەرىمى كوردستان كردووە تا ھەول بدن كەش و ھەوايەك بخولقېنن تا رۆژنامەنووسان، ئەركى زانپارى بەخشىنيان بە كۆمەلگا، بى ترس و دلەراوكى بەجى بگەيەنن. ھەوالننیرانى بى سنوور ھەروەھا بەرپرسارىتى لېكۆلنەو سەبارەت بە تىرۆرى ئەو رۆژنامەنووسەى خستتە سەر ئەستوى بەرپرسانى ھەرىمى كوردستان و عىراق و ھاوكات بەداخبوونى خۆى لەمەش نيشان داو كە تەنيا ۴۸ كاتژمىر بەر لە كوژراني، كاوه گەرمىيانى لە شارى سلېمانى بەشدارى لە كۆبوونەوئەيەك كردووە كە تىيدا رۆژنامەنووسان و چالاكانى مەدەنى، داواى [پەسەندكرانى ياساپەكيان كردبوو تا مافى ئازادى و ئاساپشى راگەياندەكان گەرەنتى بكرى

رهنگه ههمومان نهم پرسپاره بکهین و ههموشمان وهلامان و مک هاوسره بهریزهکهی کاوه گهرمیانی بییت ، که بهسهر جهستهی تیرۆرکراوی کاوهدا هاواری نهکرد ، نهوانه کوشتیان که کاوه سکالای یاسایی لهسهر تۆمارکردن . نهم وهلامه تنهیا بۆ دادگاو دادوهریکی یاسایی پرووت راسته ، که کهسی گومانلیکراو رادهکیشیتته بهردهم دادوهرهوه ، بۆ دادگاییکردن ، سا بهسهریدا ساغ بیتهوه یان نا ، نهوه دهگهریتتهوه بۆ پرنسیپهکانی نهوه دادگاییه که پشتی بیدهبهستیت ، وهک شاهیدو ، بهلگهو راپۆرتهکانی لیکۆلینهوهی پۆلیس و دادوهری لیکۆلهروه .

بهلام لهو وهلامه راسترت ، نهوهیه ، که بکوژانی دهیان و سهدانی و مک کاوه که لهبهرهی نازادبخوازیدا تیرۆرکراون ، لهو بهرهیدا که بویرانهو نازایانه دهنگیان به رووی ستهمکاراندا بهرزکردوتهوه ، بیدهنگیان قبولنهکردوه ، پنیان لهسهر نازادی و بههاکانی مروّف داگرتوه ، داواکاری لانی کهم پیکهوه ژیانیکی ناسودهو بهختهوه بۆ ههموو مروّفیک بوون ، داواکاری حوکمیکی دیموکراسی و یاسایی بوون لهسهر بنههایهکی شارستانیهوه ، یهکسانی رهگهزهکانی نیرو می و ، جباکارینهکردن لهسهر شوناسی نهتهوهی و دینی و رهگهزی و رهنگی پیست . نهم دهنگه بهرزو بویرانه له کوردستاندا ، له میژهوه ههبووه ، ههتا گهیشتن به نامانجیش بهردهوامدهبییت بهو پهری گیانی شورشگیریی و نههزیهوه . له بهرامبهریشدا ، عهقلیهتیکی سیاسی دزیوی ستهمکار ، که به دهیان رهنگ توانیوتی خۆی بگۆریت ، رۆژیک له ژیر درووشمی کوردایهتی و نهتهویهتییدا ، رۆژیک له ژیر درووشمی نیسلامگهراپی و به نیسلامکردنی کۆمهلگادا ، رۆژیک له ژیر درووشمی عروبهو بهعسسيزمدا .

نهمانه ههموویان یهک سهرچاوهیان ههیهو ، یهک داوایان ههیه ، هههچهنده رووبهرووی یهکتریش ببنهوهو دژی یهکتریش وهستابیتتهوهو شهرو نازاوه له نیوانیاندا ههبووبیت . شهرونازاوهو به یهکدادانهکانیشیان خهکی ههژارو ستهمدیدهی نهمرۆی کوردستان سوتهمهنی بووه تیایدا ، دایکو باوکو براو خوشکو کهسوکاری کهسانی وهک کاوه گهرمیانی سوتهمهنی بوون تیایدا ، نهویش بهو حوکمهی که به داخهوه گهلی کورد ، به

(شۆرشگىر ئىتى) و بە (كوردايەتى) و ھەندىك جارىش بە (موسلماننىتى) ئىسلامە سىياسىيەكان و ھەندىك جارىش لە ژىر ئايدۆلۆژىيەكى دۆگماى چەپرەوانەدا ، ھەلخەلەتاو ھەر لە جەمال عىرفانەو ، كە لەسەر ئەو تىرۆركرا وتى سوتو جگەرە نابىتەو بە توتن ، تا دەگاتە تىرۆركردنى دەيان و سەدانى وەك ، بەكر عەلى و رەوف ئاكرىيى و موخەمەد حەلاق و فەرھاد فەرچو شاپورو قابىل و سۆرانى مامە حەمەو سەردەشت عوسمان و كاو ھەرمىيانى ، ھەموو ئەمانە ، يەك عەقلىيەتتىك تىرۆرى كردوون ، كە ھەمان عەقلىيەتى بەعسىيەكانە ، ئىسلامىيە توندرەو ھەكانە ، ناسىونالىستە فاشىيەكانە ، يان ئايدۆلۆژىيەكى چەپروانەى توندرەوى دۆگما بوو .

ئەمانە چەند جىواوزىن يەك سەرچەو ھىيان ھەيە ، ئەوئىش خۆ سەپاندن و ستەمكارىيى و دزى و جەردەبىيى و دەولەمەندى لەسەر حسابى ھەزارن مالى و ئىرانى وەك ئەو مالىيە كاو ھەرمىيانى كە لە كورستانى خاوەن بودجەيەكى زەبىلاھى ئەوتودا كە ئەگەر كەمترىن دادپەرورەرىش لە دابەشكردنىدا ھەبىت كەس كرېچى نابىت لە كوردستاندا ، نەك وەك مالىيە كاو ھەرمىيانى . كە راخەرى مالىيەكى بەتانى بىت .

ھاوسەرو دايكو براى كاو ھەرمىيانى مافى خۆيانە ھەركەسنىك بە بكوژى كورەكەيان . دەزانن بىدەن بە دادگاو سكاالى لەسەر تۆمار بىكەن بەلام ئەوانەى كە خۆيان بە ئازادىخواز دەزانن ، خۆيان لەبەرەى گەلنىكى ستەملىكراودا دەبىننەو ، كارو چالاكى و تىكۆشانىيان لەو زۆر گەورەترە ، كە دەستنىشانى ئەم بكوژ بىكەن يان ئەو بكوژ بىكەن . ئەوئىش قبولنەركردنى ستەمكارىيى و دىنبايەكى تارىكى سەدەكانى ناوەرەستە ، ئەم دىنبايە لە ژىر پەردەى دىن دا بىت يان نەتەمويەتدا بىت ، يان ئايدۆلۆژىيەكى . دۆگمادا بىت ، ھەمان دىنبايەو جىواوزى نىيە .

لە جىياتى ھاتو ھاوارو ھانا بردن بۆ ئەم دەسەلاتو ئەو دەسەلات ، بۆ ئەم دادگاو ئەو دادگا ، بۆ ئەم ھىزى سىياسى و ئەو ھىزى سىياسى ، پىويستە خەلك ھوشيار بىتەو ھو بزانىت ئازادىيى و رزگارىيى بە دەستنايەت ، تا خودى خۆى وەك گەل و نوئىنەرى راستىنەى ھەلبۇزىيەرداوى . خۆى نەيەتە سەر حوكم .

دوای چەند سال لە تیرۆر کردنى رۆژنامەفانی نازاد و سەربەخۆی دەفەرى گەرمیان شەهید کاوه گەرمیانی ، تا ئیستا بکوژی سەرەکی کاوه دیار نیه ، ئەم مەهزەلمیە ھەر لەشونینگی وەك ئەو ھەریمی کوردستاندا رودەدات کەسەر بە عێراقە و عێراقیش یەکیکە لە خراپترین ناوچەکان بۆ کاری رۆژنامەگەری ، ھۆکاری کوژرانی کاوه و پاشان چەندان رۆژنامەفانی دیکە و ئەشکەنجەدان و لێدان و ھەرشەکردن و تەھدیدیکردنی رۆژنامەفانی دیکە و بەردەوامی ئەم کارە قیزەوانانە تەنھا لە شونینگەییەکی وەك عێراق و ھەریمی کوردستان رودەدات کە دەسەلاتی مافیاگەرا حکومی دەکات و زۆر ئەستەمە بزانریت کێ رۆژنامەنوسان دەکوژن ، کاتیک رۆژنامەفانی گەندەلیەکی دەسەلات پشان دەدات بەمەبەستی چارەسەرکردنی و ناگادارکردنەوی رای گشتی لەسەر کارە گەندەلیەکی لەلایەن دەسەلاتی کوردیەو ئەم رۆژنامەفانە پێ ئەشکەنجە و پێ لێدان دەکریت و پاشانیش بەرەو مەرگ ژيانى دەچیت ھەر لەلایەن ئەو دەسەلاتەى کە مافیا گەرانە رۆژنامەفان دەکوژیت لە گەرمیان و ھولیر و دەوک و دەیان و سەدان رۆژنامەفان و ناوەندی میدیای دەسوتینیت و سوکایەتی و ھەرشەى کوشننیاں لێ دەکات ، نوسینەکەى من بەو دەستی پێکرد کێ کاوه گەرمیانی تیرۆر کرد لە باشورى کوردستان و ئەم بۆ ئەم پرسیارەى من زۆر بە گران دەست دەکویت یاخود ھەر دەستاکەویت لەبەر ئەو دەسەلاتە کوردیە کاوهى تیرۆر کردوووە کە خاوەن مافیا و میلیشیا و چەك و ھیزە و ھەر رۆژنامەفانی دەست بەریت بۆ پشانەدانى گەندەلی و کارە قیزەون و پيسەکانى دەسەلاتى کوردی ئەوا وەك شەهید کاوه گەرمیانی ژيانى پێ لەدەست دەدەن و بێ رحمانە بە دیار چاوی دایکیەو دەیکوژن

ئەگەرچی بکوژانی کاوه گەرمیانی نەدۆزانەو و نەگەیهەران بە سزای خویان بەلام خۆشەختانە ئیستا شیرین کاوه گەرمیانی ھاوسەری کاوه ئەندامە لە پەرلەمانى کوردستان و وەك نوینەرى کاوه و رۆژنامەنوسە نازاد و سەربەخۆکان داکۆکی لە مافیان دەکات و بە دەنگیکى دلیرەو لە پەرلەمانەو بە دەنگیکى دلیر دەئیت " ستۆپ چی دیکە نابیت " رۆژنامەفان تیرۆر بکریت و شار بەدەر بکریت و نازادىەکانى سنور دار بکرین

ئىستا شەھىد كاۋە گەرمىيانى لە جەستە لەژىر خاك دايە و بكوژەكەشى شەوانە تا بەرە بەيان شەرابى ئەسل دەخواتەو و ئافرەتى سۆزانى لە دەورى دەئالين و دەيان پاسەوان مأل و سەرەوتى دەپارىزن و بەرىزىك ئۆتۆمبىل لەم شار بۆ ئەو شارى كوردستان بەئازادى دىت و دەچىت و لەبەر ئەوئەى نەگىراو و لىكۆلئىنەوئەى لەگەل نەكراو ئىستاش ھەر رۆژنامەفانىكى دىكەى بویت دەيكوژىت ، گەلىك بەداخەم بۆ دەسەلاتى كوردى و بۆ ژيانى رۆژنامەفانى ئازاد و سەر بەخۆ لە باشورى كوردستان !!!!!!!

كاۋە گەرمىيانى لە سەرچى شەھىد كرا و كى فەرمانى تىرۆركردنىداو

تۆ لە رووى مادىەو زۆر ھەژار بویت بگرە ھەژار ترينيش بوويت ... بەلام لە رووى رۆحى و وىژدان و مۆرالەو يەككىك بویت لە بى وئىنەكان ، تۆ مانايەكت بە ژيانت بەخشى و بە ماناترين شىوئەش كۆتايىت بە گەشتە كورتهكەى سەر زەوى ھىنا . پىناسەيەكى شەھىدى قەلەمى وىژدان (كاۋە گەرمىيانى) لەچەند وشەيەكدا .

چۆن دەتوانرا بەر بە شەھىد بوونى (كاۋە گەرمىيانى) بگىرئىت ؟
 كورى (خالىدى خولە سور) كىشەى لەگەل كورپكى (مەحمود سەنگاوى) ئەبىت ، (مەحمود سەنگاوى) ھەر شە لە (خالىدى خولە سور) ئەكات لە رىگاي پەيوەندى تەلەفۇنىوئە نا، بەلكو ھىزى ميليشيايى كۆئەكاتەو ھەلبىكوتتە سەرى . پاش ماوئەيەك (خالىدى خولە سور) لە بەردەمى مألەكەى خۆيدا تىرۆر ئەكرئىت . قسە لە سەر ئەوئەنىە (خالىدى خولە سور) يەككىك بوو لە مستەشارەكان ، بەشدارى كام شەرى كردوو ، بەشدار بوو لە پرۆسەى ئەفئال يان نا ؟ ئەمانە باسكى ترن ... قسە لە سەر ئەوئەنىە (خالىدى خولە سور) كوزرا ، ھەمان ئەو ھەلوئىستەى ئىستا ھەيە بۆ (كاۋەى) جوانەمەرگ بۆ تىرۆركردنى (خالىد) ھەبوئەيە كە ، ئەوا دەكرا سنورىك بۆ (يەكئىتى نىشتىمانى) دابنرئىت و گىيانى (كاۋە

گەرمىيانى) پارىزراو بوايە . بېدەنگى و ھەمۆيىست وەرنەگرتن لە تىرۆر كىردنى (خالىدى خولە سور) ئەوھيدا بە دەستەوہ بۆ مافياكانى جەلالى : ئەگەر تىرۆرى (خالىدى خولە سور) مان بۆ چۆتە سەر دەكرىت تىرۆرى زۆر كەسمان بۆ بچىتە سەر ئەمەش مەرگى (كاوہ گەرمىيانى) ... بەدوادا ھات

كاوہ گەرمىيانى لە سەر چى تىرۆركرا ؟

كاوہ گەرمىيانى رۆژنامەنوسىكى مەيدانى بویر بوو ، چەندىن راپۆرتى لە سەر فەسادى مافياكان بە گشتى بلۆ كىردۆتەوہ يەككىك لە راپۆرتەكانى لە سەر (مەحمود سەنگاوى) بوو . بەلام نەك تەنھا (كاوہ گەرمىيانى) بەلكو زۆر رۆژنامەنوسىتر ھەم راپۆرت ھەم نوسىن لە سەر تىكرای مافياكان ئەنوسىت و ناكىتە ئامانج بەر دەمى تىرۆر . بەلام بۆ كاوہ گەرمىيانى كرايە ئامانج ؟ كاتىك (كاوہ گەرمىيانى) راپۆرتىك لە سەر (مەحمود سەنگاوى) بلۆ دەكاتەوہ ئەم راپۆرتە نابىتە ھۆى ئەوھى تىرۆر بكرىت ، چونكە ئەگەر ئەو راپۆرتە ببوايەتە ھۆى تىرۆر كىردنى ئەوا (مەحمود سەنگاوى) پىويستى بەو نەبوو پەيوەندى تەلەفونى لەگەل (كاوہ گەرمىيانى) بىكات و ھەرشەى لىيكات ، بەلكو راستەوخۆ پىلانى كوشتنى دادەپرشت و تىرۆرى ئەكرد و رەنگە ھەرگىز كەسش نەيزانىايە كى (كاوہى) تىرۆر كىردووە . لە ھەمان كات كاتىك رۆژنامەنوسىك راپۆرتىكى گەندەلى بەرپرسىك بلۆ ئەكاتەوہ گەر مەترسى گەورەى بۆ تىكرای ئەو حىزبە نەبىت ئەو ئەو بەرپرسە ناتوانىت سەر بەخۆ برىارى مەرگ بەسەر ئەو رۆژنامەنوسە بسەپىنىت . ھەر ئەمەش ھۆكار بووہ بۆ ئەوھى كە (مەحمود سەنگاوى) لەيەكەم ساتى بلۆ بونەوھى بابەتەكەى لەسەرى نوسراوہ برىارى مەگ بەسەر كاوہ گەرمىيانى نەسەپىنىت ، نەك ئەوھى نەيوىستىت بەلكو ناتوانىت كارىكى ئاوا بىكات . خۆ ئەگەر بەرپرسەكان بىان توانىايە سەر بەخۆ برىارى مەرگى كەسنىك بەدەن ئەوا بىشك ھەموو رۆژىك مەرگى رۆژنامەنوسىك يان نوسەرىكمان ئەبىنى . خۆ ئەگەر (مەحمود سەنگاوى) بىز انىايە كاتىك پەيوەندى بە (كاوہ گەرمىيانى) ئەكات دەنگەكەى تۆمار ئەكرىت ئەوا ھەرگىز ئەو ھەلەيەى نەدەكرد پەيوەندى پىوہ بىكات وەك ھەر پەرپرسىكى گەندەلى ئەو وولاتە بېدەنگى ھەلدەبژارد . كەواتە ئەوھى بووہ ھۆكارى برىارى سەپاندنى مەرگ بە سەر (كاوہ گەرمىيانى) بلۆ بونەوھى ئەو دەنگە تۆمار كراوہ بوو كە (مەحمود سەنگاوى) ئەندامى

مهكتهبی سیاسی بهناو حیزبئیکی (سۆشیال دیموکراته)، بْلاو بونهوهی نهم دهنگه چیتز تهنها زیان نهبوو بْ (مهحمود سهنگاوی) بهلکو زیانی به بهرژه وهندی گشتی حیزب (یهکیتی) دهگه یاند . نهگهر نئمه بهراستی خاوهنی حیزب بوینایه و یاسا سهروهه بوایه و رۆژنامه نازاد ههبوایه و گوئی بْ بگیرایه ، نهوا (یهکیتی) دهبوو نهوکات (موحمود سهنگاوی) له (حیزب) دهربکات و دادگاش له سهه هه ره شهکانی سزای بدایه ، بهلام چونکه نهمانه مافیان بیچهوانه که بیان کرد .

چون بریاری تیرور کردنی (کاوه گهرمیانی) به بریاری هه موو مهكتهبی سیاسیهکانی یهکیتی بوو ؟

نهگهر ته ماشایهکی (یهکیتی نیشتمانی) کوردستان بکهیت له سهردهمی شاخ و شاریاندا چهندين نهندامی مهكتهبی سیاسی لئیان جیابونهتهوه . له ماوهی تهمنی یهکیتیدا ههم له شاخ ههم له شار چهندين تیروری سیاسیان کردووه . له ماوهی رابردوو (نهوشیروان مستهفا ، قادری حاجی عهلی ، عوسمانی حاجی مهحمود ، مستهفای سهید قادر ، ههمه توفیق رهحیم) نهندامانی مهكتهبی سیاسی (یهکیتی) بوون پیش جیابونهوهیان و دروستکردنی (حیزبی گوران) . نهمانه ماوهیهکی زور سهه ره شتی دهزگای (زانپاری و دهزگا نهمنیهکانیان) کردووه و بهشداری زوربهی کوبونهوه و بریارهکانی مهكتهبی سیاسی بوون تا (یهکیتی) بوون . کاتیک جیابونهوه دهیان مهلهفی (یهکیتی) له سهه گهندهلی و چی و چیان هه لدایهوه ... بهلام رۆژیک له رۆژان کهسیکیان نههات باسی تیرورئیکی سیاسی بکات ، ههر له شههید کردنی (بهکر عهلی) شاعیرهوه بْ (عهلی بۆسکانی) و (5) کادری حیزبی کۆمهانیست و سهدان نهندامی حیزبی (کۆمهله و دیموکراتی رۆژههلاتی کوردستان) و چهندين تیروری سیاسی تریش !... نهمه بهلگهی نهوهیه که یهک تیروری سیاسی بهبی ناگادار بوونی رهزامهندی سکرئتیری حیزب و جیگرهکهی و هه موو نهندامانی مهكتهبی سیاسی نهکراوه . لئیرهوه روون و ئاشکرایه که بریاری سهپاندنی مهههگ بهسهه (کاوه گهرمیانی) بهبریاری هه موو نهندامانی مهكتهبی سیاسی بووه .

كاوھ گەرمىيانى بۇ رۆژى (2013-12-05) بىرپارى تىرۆر كىردىنەكەي جى بەجىكرا ؟
 بىرپارى سەپاندنى مەرگ بە سەر (كاوھ گەرمىيانى) زۆر كورت دواي بلاو بونەوھى دەنگە
 تۆمار كراوھكەي (مەحمود سەنگاوى) لە مەكتەبى سىياسى دراوھ ، تەنھا بۇ دەرفەيك گەراون
 كە بىرپارەكەي تىدا جى بەجى بىكەن . ھەلبۇزاردنە پەرلەمانىكەي كوردستان لە پىش بوو گەر
 (يەكئىتى) بەر لە ھەلبۇزاردنەكە كارىكى ئاواي بىكردايە ئەوا زۆر زىاتر زىانى ئەكرد لە
 ئەنجامى ھەلبۇزاردنەكەدا گورزىكى زۆر كوشندەترى بەر ئەكەوت ، حىزبى گوران ئەمەي
 ئەقۇستەوھ بۇ بانگەشەي ھەلبۇزاردن ، بۆيە جى بەجى كىردنى تىرۆرەكەي ھەلبۇزارا بۇ دواي
 ئەنجامەكانى ھەلبۇزاردن ئەنجامەكان ھەرچۆنىك بىت ، بىرپارەكە دراوھ تەنھا گەران بە
 دواي كاتى گونجاو تاتوانەكە جى بەجى بىكرىت . رەنگە خوئىنەر بىرسىت ئەي يەكئىتى
 ھەلبۇزاردنى (عىراقى) لە بەردەم بوو بۇ دواي نەخست بۇ دواي ھەلبۇزاردنەكانى عىراق ؟
 يەكئىتى دواي شىكسى ھەلبۇزاردنە پەرلەمانىكەي كوردستان بە دواي تۆلە دەگەرىت لە
 نەپارەكانى ھۆكارەكانى شىكستەكەي لە ناوچەكانى كوردستان ، يەكئىتى لە گەرمىيان
 شىكستىكى گەورەي ھىنا پىنيان وابووھ ھۆكارىكى ئەو شىكستە بلاو بونەوھى ئەو دەنگە تۆمار
 كراوھىە ، دۆراو ھەمىشە بە دواي شىتىك يان ھۆيك ئەگەرىت كە تۆبالەكەي بخاتە ئەستو ،
 بەتايىتەي ئەم مافىيا بازىرگانانەي ئىستاي يەكئىتى . پاشان ھىچ گەرەنتىك نىھ لەوھى
 ھەلبۇزاردنەكانى (ئەنجومەنى نوئىنەرانى عىراق) كەي ئەكرىت !؟ بۆيە زوو كۆتايەپىنان بە
 جى بەجى كىردنى ئەم كارە دژە مرۆبىيەيان بە پىويست زانىوھ گەران بە دواي ئەوانەي بىيان
 . كەنە ھۆكار و (تۆلەيان) لىبىكەنەوھ ، گەران بە دواي كاتىكى گونجاويان بە پىويستىر زانىوھ
 لەو كاتەي (د.نەجمەدىن كەرىم) كراوھ بە پارىزگارى كىركوك رۆژ بەرۆژ (پارتى) پەراوئىز
 ئەخات ، ئەمەش مەملەتتىكى توندى لە نيوان (پارتى و يەكئىتى) لە كەركوك دروست كىردوھ
 . پارتى بۇ ئەوھى قورساي خۆي بسەلمىنىنىت (سىناورىئوھىكى) ھاوشىوھى ئەوھى
 (ھەلوئىرى) لە كەركوك رىكخست ، ئىرە شوئىنى ئەوھ نىھ بە وردى لە سەر ئەو (سىناورىئوھى)
 قسە بىكەن ... يەكئىتى ھىزى (دژە تىرۆرى) نارده كەركوك تا بە پارتى بلنىت : ئىوھ لەم
 شارە ھىچ نىن ئەوھ ئىمەين گىيانى خەلك ئەپارىزىن و دەسەلاتمان ھەيە. مىدىياكانى يەكئىتى ئەم

جولەيەي ھىزەكانى بە ناو (دژە تىرۆرىيان) بە جورىك لىكرد كه خەلك بىكەوتتە ئەوئە دەست خۇشيان لىيكات و دەست بۇ سۆزى خەلك بەرن توانىشيان تا رادەيەك لەمە سەركەتوبن . ئا لەم كاتەي خەلكيان سەرقال كرىبوو ئەو كاتە رەخسا پىلانى تىرۆركردنى (كاوہ گەرميانى) جى بەجى بىكەن و ھەرواشيان كرد ، بەو ھىوايەي ئەو دانگدانەوئەي نەبىت و خەلك ھىشتا لە نىوان دەستخۇشى جولەي (دژە تىرۆردا) لە خەلوەتگەدەبن . بەلام بەپىي ... پىلانەكەي خۇيان دايان رشتبوو بۇيان نەچوہ سەر

... (B) يەككىتى و (پلان

ھەر ھىزىكى مافىيى ھەئەسبىت بەجى بەجىكردنى ھەركارىكى تىرۆركردن بەپلانىكى دارىژراو كار ئەكات . ھەمىشە گەر كارەكە بە پىي پلانە دارىژراو مەكەي كە دايرشتووہ نەچوہ جى بەجى ئەكات . ئەوئە نىستا يەككىتى لە ھەولدايە و كارى بۇ (B) سەر ، ئەوا پلانى يە . ئەم كەسانەي كە كارى تىرۆركردنەكەيان پى جى بەجى (B) ئەكات جى بەجىكردنى (پلان كراوہ ھەموو ئەم ئەگەرانەيان خستونەتە بەردەم ئەوانىش رازى بوون ... ئەمەي يەككىتى ئەيكات نىستا ھەمان ئەو سىنارىئويانەيە (پارتى) كرىدى دواي شەھىد كرىدى (سەردەشت عوسمان) . تەواوي دەزگا ئەمنىەكان و دادگاكانى ناوچەي (سەوزى) جارن و نىستاي (نىلى) لە ژىردەستى يەككىتى خۇيەتى ، عىماد ئەحمەد سەرىپەشتى لىكۆلنىئەوہكە ئەكات ، واتا يەككىك لە ئەندام مەكتەب سىياسىيەكانى برىارى تىرۆرەكەي داوہ . كەواتە كى لىكۆلنىئەوہ لە !تاوانباران بىكات ؟

: لىكەوتەكانى دواي گىرانى تاوانباران

A- : تاوانباران دىن و توھمەيەك بۇ (كاوہ گەرميانى) دروست ئەكەن بۇ نمونە ئەلەين -1 پارەي لىمان قەرز كرىووہ و چەندىن جار داوامان لىكردۇتەوہ و دەستى دەستى پىكردوين و - وتار و راپورتى C . لە سەر كىشەي كۆمەلايەتى يان شەرف بووہ - B . نەيداوينەتەوہ ناراستى لە سەر بلاو كرىووینەتەوہ و سەربەخۇ خۇمان تىرۆرمان كرىووہ بى ئەوئە كەس رامان بسپىرئىت . ھتد ... دەرنەجام : دادگاو دادەواران سەر بەخۇيانن ، كەيسەكە مانگ لە دواي مانگ و سأل لە دواي سأل دوا دەخەن بە بىانوى جۇرا و جۇر ، واتا كار لە سەر

ماندوو بونى خەلك و دامر كاندنەوھى تورەبونى خەلك و بىر بردنەوھىيان ئەكەن .يان لە سىنارىيۆپەكى گەورەتردا لە دەرگای پشتهوھ نازادىيان ئەكەن . ئەگەر ئەوانەيان بۆ نەچوھ سەر ئەوا بۆ ئەبەدى زىندانىيان ئەكەن ، دواى سالىك يان چەند سالىك لە سەقفەپەھىكى . بازرگانى نيوان (پارتى و يەكئىتى) بە لىبور دنىكى بە ناو (سەرۆكى ھەرىم) نازاد ئەكرين . ئايا كەسەك ھەر شەھى كوشتن لە كەسەك بەكات و دەنگى تۆمار كراوى بۆ بۆتەوھ دواى تىرۆى ئەكات ؟

ئىستا زۆرىك لەوانەى نوسىن و وتارەكانىيان ئەبىنم بە جۆرەھا پاسا و دەپانەوئىت پىمان بلىن : كە ھەموو كەسەك فەرمىانى مەرگى كاوھ گەرمىانى دەركردبىت مەحمود سەنگاوى نەپكردوھ و بىئاگاپە! يان كەسانىك پىيان واپە ئەمە مەلانىتى نيوان بالەكانى يەكئىتە بۆ ! ملشكاندى يەكترى پىش بەستى كۆنگرە

پىنى وابوو وادەردەچىت ... بۆ بونەوھى (A ئەمە رىك ئەو خالەپە كە يەكئىتى لە (پلانى -1 ئەو تۆمارە دەنگىە رىك ئەو خالەپە كە يەكئىتى سوربوو لە سەر تىرۆركردنى (كاوھ گەرمىانى) . چونكە يەكئىتى پىنى وابوو مادام تۆمارە دەنگىەكە بۆ كراوئەتەوھ ئەوھ ھەرگىز كەس شكى بۆ (مەحمود سەنگاوى) ناچىت ، بەمەش ئەگەرى تاوانبار كردنى يەكئىتى لە تىرۆرەكە دوور ئەكەوئەتەوھ . چۆن يەكئىك دەنگى تۆمارى بۆ كرىتەوھ و ھەر شەھى كوشتن بەكات دواى كەسەك تىرۆر ئەكات ؟ كەس پروا بەمە ناكات ! كەواتە بۆ بونەوھى ئەو دەنگە تۆمار كراوھ دەبىت بە پىچەوانەوھ بخوئىنەوھ : يەكئىتى سوربوو لە سەر تىرۆرى (كاوھ گەرمىانى) چونكە پىنى وابوو مادام دەنگە تۆمار كراوھكە بۆ كراوئەتەوھ كەس (مەحمود سەنگاوى) و يەكئىتى تۆمەتبار ناكات . لە بەر ئەمە برىارى تىرۆركردنى (كاوھ گەرمىانى) بە برىارى ھەموو ئەندامانى مەكتەبى سىياسى بووھ لە دەرنەجامى ئەو ھەلەپەھى كە (مەحمود سەنگاوى) كردى ... دىسان بىرتان ئەھنمەوھ ئەمانە حىزب نىن تا لەخەمى بەرژەوھندى خەلكىدا بن ، ئەگىنا لەگەل بۆ كردنەوھى تۆمارە دەنگىەكە (مەحمود سەنگاوى) لە حىزب . دەر ئەكرا . ئەمانە مافىا و بازرگانن بۆپە پىوستىيان بەپەكترىە

مافىاكان مەلانىتى سىياسى لە نيوان خۇيان ئەكەن لە سەر پارە و دەسەلات ، بەلام تىكرا -2 ھەموويان لە سەر تىرۆركردنى سىياسى كۆكن . كەواتە ئەم مافىايانە پىوستىيان بە يەكترىە

چەند مەلئاننى دەسلەتتەن ھەيئەت خالىكى ھاوبەش كۆيان ئەكەتەھە ئەويش رۇوبەرۇو بونەھەي ئەوانەي دەبنە مەترسى بۇ سەر ئايندەيان . ھەرگىز ھىچ بالىك يان كەسايەتتەكىيان ئەم ئىشەي بۇ تىكشانى ئەويتر نەكردوۋە . لەماۋەي رابردوۋ لە دوو تويى دوو بەشدا باسە لەۋە كەرد :خەزىنەي يەككىتى لاي كى بىت ، بىرپارى سىياسى و سەرکردايەتتى لاي ئەۋە . خەزىنەي يەككىتى لاي (ھىرۆ) يە بۇيە ھەركەس بىكرىت بە (سەرتتيرى يەككىتى) تەنھا ۋەك مەبەيەك وايە و بۇ ماۋەيەكى كاتتە ھەمووشيان لە سەر ئەمە كۆكن چۈنكە ھىچكامىك لە ئەندامى مەكتەبى سىياسىيەكان بى (يەككىتى) ھىچ نىن ، يەككىتتەش ھى خىزانى (تالەبانيە) و ھەرسەكە لاي (ھىرۆ) ، كەواتە ھەموويان مەكەچى (ھىرۆن). دواچار و لە ئايندە يەككىك (لە كورەكانى) (تالەباني) دەكرىتە (سەرتتيرى گشتى يەككىتى

يەككىتى گۆنگرە نابەستىت ، پىشپىنى خۆم بەر لە كۆنگرە مەرگى تالەباني رادەگەينىن بەم -3 ھۆكارەش دەنگوى بەستنى كۆنگرە بۇ كاتى ناديار دۋادەخىرئىت . پاشان يەككىتى لەۋەتەي ھەيە (كۆنگرە) ئەبەستىت تەنھا بۇ چەپلە لىدان و زور پىش كۆنگرە شتەكان ئەبىرئىننەۋە تەنھا بەشدار بوان ئەھىنن بۇ دەستخوشى و بىرى بىرى ... سەرەتاي دەنگوى بەستنى كۆنگرە لە (2014-01-31) تەنھا بۇ كپ كەردنەھەي دەنگى نارەزايى لايانگرانىيان بوو ، خۇ ئەگەر كۆنگرەش بىبەستىت ۋەك كۆنگرەكانى پىشۋو ھەمان شت دۋبارە ئەبىتەۋە . كەواتە چ . پىۋىستىيانە بە ملىشكاندنى يەك ھەيە ؟ تا تىرۋورى كاۋە گەرميانى بۇ ملىشكاندنى يەك بىكەن عەدنانى ھەمەي مينا (ئەندامى مەكتەبى سىياسى) نىە بۇيە بەشدار نىە لە بىرپاردانى تىرۋورى (كاۋە گەرميانى) ، خۈننەر دەتوانىت ورد لەم چاۋپىكەوتتەي كەنالى (گەلى كوردستان) لەگەل (عەدنانى ھەمەيمىنا) سەيرى شىۋازى قسەكردن و بۇدى لانگوچى بىكەن ، زور . بەبى ھەبوۋنى ھىچ شلەژانىك قسەكانى خۇي ئەكات و چەند دەقەيەك بەردەوام ئەبىت

وهداد حسين

دوو سال بەر لە ئىستا لەگەڵ دەستپىكى رۆژىكى نويدا، هەمان ئەو دەستانەى لەهەولئير و كەركوك رۆژنامەنووسان تيرۆرو ئەشكەنجە ئەدەن، رۆژى ۱۳ ئابى ۲۰۱۶ لە شارى دەھوك رۆژنامەنووس وهدات حوسين عەلى دۆسكى يان تيرۆر كرد، شەھيد وهدات دواى شەھيد سۆرانى مامە حەمە لە كەكوك و سەردەشت عوسمان لە هەولئير و كاوہ گەرميانى لە كەلار، بووہ چوارەمىن شەھيد كە گيانى خۆى بەخشىه ئازادى رۆژنامەوانى و پەيغى ئازادى رووبەروونەوہى زوالم و غەدرو تاوان و نادادى و گەندەلى.

تيرۆرى وهدات نەك كاريكى ريكخراوى دەزگا ئەمىنيەكانى پارتيە، بەلكو نەخشەو پىلانەكە لای سەركردە بالاكانى ئەو حزبەيو مەبەستەكەش هەر تەنھا بۆ كپ كردنى دەنگى ئازادى لە دەھوك و بادىناندا نەبوو، بەلكو بۆ رازىكردنى مەيت و توركييا بوو كە دەھوك و بادىنان بۆ قەلمرەوى تورك پەكلا بۆتەوہ، چونكە توركەكان بادىنان و دەھوك بە ناوچەو جى نفوزى خۆيان ئەزانن و هەموو هەلىكيان بۆ كپكردنى دەنگى ئازادو بوپەرە لەو دەفەرە، بەكردوش لەدوو سالى رابردوو نەك هەر بادىنان بووہ وىلايەتتىكى تورك بەلكو خۆ رادەستكردنى سەرانى پارتي گەيشتە ئەو ئاستەى بەھارى ئەمسال مەيت و جەندرمە بەيئە ناوچەكانى بارزان و برادۆست و دەفەرى سۆران.

وهدات كە بۆ ئازانسى هەوالى رۆژ نيوز كارى ئەكردو چالاكوانىكى كاراو داكۆكيكاريكى سەرسەختى مافەكانى خەلكى كوردستان و شارەكەى خۆى بوو، بەلای پارتي و تەنانەت توركەكانىش ئەمە نەك هەر مەترسى بوو، بەلكو ببووہ كابووسىكى ناخۆش، هەر بۆيە هەرچى هەول هەيە تاقى ئەكەنەوہ تا بە پارە ئىغراى بكەن و بەھەر نرختىك بىت يان بىدەنگ يان وىژدان و قەلمەكەى بكەن، بەلام كاتىك وهدات بەمە رازى ناىت راستەموخو دەسەلاتى بالای پارتي لە هەولئير و سەرى رەشەوہ فەرمانى تيرۆركردنى دەرئەكەن و بەزوویش جىبەجى ئەكەن.

وهدات ههر سومبلیکی گهوره‌ی نازادی رۆژنامه‌وانی و شه‌هیدئیکی دهستی زولم نییه، به‌لکو تیرۆرکردنه ناههقی و ناشکراکه‌ی په‌رده‌ی له‌سه‌ر ئه‌و هه‌موو تیرۆرانه هه‌له‌دایه‌وه که له راپه‌رینه‌که‌ی به‌هاری ۱۹۹۱ه‌وه سه‌رکرده‌کانی پارتی له‌بادینان ئه‌یکهن، ئه‌و تیرۆرانه‌ی مه‌به‌سته‌که‌یان دابرا‌ی بادینان بوو له هه‌ولئیرو سلیمانی و که‌رکوک.

یادو بیره‌ئینه‌وه‌ی سا‌له‌گه‌ری شه‌هید وهدات ههر ته‌نها بۆ ده‌ربیرنی هاو‌خه‌می بۆ خا‌نه‌وادو‌هه که‌س و کارو هاو‌رئ و هاو‌بیرانی شه‌هید وهدات و نازاد‌یخوازانی کوردستان نییه، به‌لکو ده‌رخستنی ئه‌و ده‌ستانه‌یه که بێ با‌کانه رۆژنامه‌نووسان تیرۆر ئه‌کهن و بێ ترس رۆژنامه‌نووسان نازار نه‌ده‌ن. بێگومان هه‌تا به‌قه‌له‌م و وشه‌ی نازاد‌یخوازان ئه‌م ده‌سه‌له‌ته سه‌رکۆنه‌و شه‌رمه‌زار نه‌که‌ریت و ئه‌م سه‌رکۆنه‌ نه‌بێته‌ خه‌می رای گشتی، تیرۆر و کپکردنی ده‌نگی نازاد به‌رده‌وام نه‌بیت.

دوای ئه‌و زنجیره‌ تیرۆره‌ی له‌هه‌ری‌می کوردستان رۆبه‌رو‌ی رۆژنامه‌نووسان و چالا‌کوانانی کۆمه‌له‌گه‌ی مه‌ده‌نی و نازاد‌یخوازان ده‌که‌ریته‌وه له‌لایهن هه‌ردو حزبی ده‌سه‌له‌تداری به‌کیتێ و پارتی، به‌دا‌خه‌وه دواتر هه‌رچۆنیک بێت که‌یسه‌کانیان له‌لایهن دادگا‌کانه‌وه و نه‌ده‌بیت، بۆیه ده‌بیت بگه‌ینه ئه‌و بروایه‌ی که پشت به‌ستن به‌یاسا بۆ به‌کلایه‌کردنه‌وه‌ی که‌یسه‌کان، هه‌له‌یه‌کی گه‌وره‌یه.

به‌یاننامه‌ی فرا‌کسیۆنه په‌رله‌مانییه‌کان و دروستکردنی لیژنه‌ی ده‌سه‌له‌ت، چاو‌ه‌روانی نه‌نجامی‌کی دل‌خۆشکه‌ری لینا‌که‌ریت.

له‌هه‌ر مۆنمان له‌گه‌ل ئه‌م ده‌سه‌له‌ته نازادی کوژو کورد کوژو رۆژنامه‌نوس کوژه تیی‌گه‌یان‌دین لیژنه‌کان و به‌یاننامه‌کان و ئیدانه‌کردنه‌کان، نه‌یتوانی هه‌چ یه‌که له‌و تاوانانه ناشکرا‌به‌کات که دژی رۆژنامه‌نووسان و نازاد‌یبه‌هه‌کانی تاکی کورد کراوه.

کوشتنی رۆژنامه‌نووسان زنجیره‌یه‌که کوشتنه له شو‌بێنیکدا ده‌ست پێده‌کات و کۆتاییه‌که‌ی دیار نیه. ئه‌م زنجیره‌ کوشتنه به‌و شو‌به‌چه‌یه‌ی ده‌سه‌له‌ت، بروایه‌که له‌ناو بیرکردنه‌وه‌ی ده‌سه‌له‌تدا هه‌یه بێگومان نه‌وانه‌ی ئه‌م کارانه‌یان لێده‌وه‌شیته‌وه، بریتین له‌و هه‌رچی و په‌رچیا‌نه‌ی هه‌چ خه‌ونیکی گه‌وره، هه‌چ فه‌ر هه‌نگی‌کو کلتور‌یکیان نیه. له‌بێ فه‌ر هه‌نگی و بێ

كلتورىدا دەبنە پاسەوانى سىستەمە داپلۇسىنەرەكان. ھەمىشە ئەم” ھەرچى و پەرچى” يانە دىنەمۆيەكى بەھىزىن بۇ برەودان بەسىستەمە سەر كوتكەرەكان. ئەوانە بەشىكى ناو كۆمەلگەن و لەئاستى خوارەون و شتىكىان نىە لەدەستى بەن. لەبى فەرھەنگىدا تەواوى ئەو كارە نامرۇقانانە دەكەن پىيان دەسپىدرىت و دەبنە دەردىكى كوشندە بۇ كۆمەلگەو، پارىزەرى سىستەمە بىمارەكان.

تيرۇر كەردنى (وهدات) بەو شىوہ درندانەيە، ھەرگىز بە دەستى كەسانىك نەكراوہ خاومن فەرھەنگ و كلتوربن. بەدەستى ئەو “ھەرچى و پەرچى” يانە كراوہ كە بى فەرھەنگن و، پارىزەرى سىستەمىكى بىمارن. تيرۇر كەردنى رۇژنامەنووسىك بەو جۇرە، لەلایەن كەسى ئاسايىەوہ ئەنجام نادىت، لەلایەن ھەرچى و پەرچىيەكانەوہ ئەنجام دەدرىت كە سەر بەدەسەلەتن.

ئىمە نالین وەك سالانى رابردو دىسان ئەمسالىش با لىژنەيەك بۇ يەكلەي كەردنەوہى ئەم كەيسە دابنرىت، چونكە بروامان بەو پەندە روسىيەكە دەللىت: “ھەركارىك وىستت سەرنەگرىت، لىژنەى بۇ دابنى.” لىژنەكان چاومروانى يەلاكي كەردنەوہى كەيسەكانىان لىناكرىت و، كەيسەكان وندەكەن. بەيانمانەى فراكسىونەكانىش تەنھا وەك ھەلۇبىستىك وەردەگرىن. دادگاكانىش جىگای بروا نىن و، ناتوان سەربەخوى خويان بىارىزن. كەوايە كى ھەقى تيرۇر كەردنى شىوہ درندانەكەى ئەو رۇژنامەنووسە يەكلەي دەكاتەوہ.

لە ئىستادا پىويستە روو لە (پەكەكە) بىكەن و بىرسىن: ئايا ئەو رۇژنامەنووسە كە سەر بە دەزگاكانى ئەوان بوو، وەلانىشى بۇ ئەوان بوو، تيرۇر كەردنى بەو جۇرە جىگای بىدەنگىيە دواى تىپەرىنى چەن سال دەبىت ئەو ھىزە بەھەر شىوہيەك بوو ھەقى ئەو رۇژنامەنووسە وەربگرىتەوہ. بكوژەكانى ئەو رۇژنامەنووسە، كە برىتىن لە كۆمەلنىك ھەرچى و پەرچى، شايەنى ئەون لەسەر كوشتنى ئەو رۇژنامەنووسە لەم كۆمەلگەيە دوربخرىنەوہ و رىگايان پىنەدرىت، لەوہزىاتر ژىنگەى ئەم كۆمەلگە لەبەر خاترى پاراستنى دەسەلەتتىكى بىمار پىس بىكەن.

پەكەكە ئەگەر چىتر بىدەنگ بىت، سبەى ھەمان ئەو گەنج و رۇژنامەنووسانەى لەو سنوورە بروايان بە ئازادى ھەيە و، وەلانىان بۇ دەسەلەت نىە، توشى ھەمان دۇخ دەبنەوہ. برواى

تەواوم بەۋە ھەيە، پېۋىستە پەكەكە بە شىۋەيەكى رژد ھەقى (ۋەدات) بسەننېتەۋە و چاۋەرئى كەمپىن و بەياننامە و دادگا نەكات چۈنكە چەن سألە ۋەك نېمە ئاگادارىن ئەۋ كەيسە بەلازىدەبەرىت بەۋە پاساۋە. ئىدى ئەۋ شتانه لەم ھەرىمە مانايان نەماۋە. ناشكرىت پەكەكە ۋەك ھىزە ترسنۆكەكانى باشور چىتر بىدەنگ بىت و ھەروا رووداۋىكى خەمھاۋەر بەسەرىدا تىبپەرئىت. ئەوانەى (ۋەدات)يان بەۋە شىۋازە درندەيە تىرۆرکرد، شاينەى ئەۋەن ژيانيان لى بسەنرئەتەۋە

چارەسەرى ئاستەنگەكانى بەردەم دەنگى ئازاد

چارەسەرى گرفتو رىگرىبەكانى بەردەم مىدىيى ئازاد چىن؟ ئەمە پرىسارىكە لەپاش راگرتنى رۆژنامەى ئاۋىنەۋە زۆر دەورژىنرى، بىگومان كىشەۋ ئاستەنگەكانى بەردەم مىدىيى ئازاد زۆرن، لەپىشيانەۋە نەبۋنى دەرفەتى يەكسان بوە لەبەردەم كارى مىدىيى لەھەرىمى كوردستان، كە مىدىياكان لەبازاردا لەرىگەى جۆرى بەرھەمەكانيانەۋە كىبرىكى بكن، دەسەلاتو بەرپرسە بالا دەسەلاتدارەكان بۆ كوشتنى دەنگە ئازادەكان دەيان و بگرە سەدان كەنالاۋ رۆژنامەۋە سايتى سىچبەريان قوت كردهتەۋەۋە پارەيەكى زۆرو زەبەندىشان بەسەردا رژاندون، چۈنكە ھەمىشە دەسەلاتدارانى ھەرىم مىدىيى ئازادىان بەمەترسى بۆ سەر ئايندەى دەسەلاتى خۇيان و بەرژەۋەندىەكانيان زانىۋە

بە بەرنامەۋە بەچەندىن رىگەۋ شىۋازى جىاواز كارىان لەسەر نەھىشتنى ئەم رۋبەرە ئازادانە كرده، لەتيرۆرو ھەرەشەۋە بگرە تا دەگات بەكرىن و فرىودانىان بەئىمتىياز بەخشىنەۋە ئەۋ ھەمو تىقى و رۆژنامەۋە ھەفتەنامەۋە سايت و پەيجانە دەسەلاتى ئەم ھەرىمە پارەيەكى بى ئەژماريان بۆ تەرخان دەكات كارىان كورت بوەتەۋە بۆ شىۋاندنى راي گشتى و گەمژاندن و شارەندەۋەى زانىارى راست و پىشلىكارى ياساۋ گەندەئىبەكانيان

لەلایەكەوه كە دەسەلات چەندىن ئامرازى بەكار ھىناوہ بۆ كوشتنى مېدىيائى ئازاد، لەلایەكە دىكەشەوہ تا ئىستا لەكوردستان زەمىنەپەكەى وا نەرخساوہ ھاوئالتىيان ھاوكارو ھاوخەمى مېدىيائى ئازادىن، ھەرچەندە ھىشتا خويندەنەوہ نەبوہ بەكلتور لەم وئالتەدا، بەلام بەلامەوہ سەپرە ئەوانەى كە زۆر لەخەمى مېدىيائى ئازادان و زۆر باسى ھەفتەنامەى ئاوينە دەكەن لەگەل رېزىم بۆ بەشېكىيان زۆر بەيان نامادە نەبون ھەفتانە پەكەى ھەزار دىنار بەن بۆ كرىنى رۆژنامەكە. لەكاتىكدا مېدىيائى ئازاد سەرچاوەى داھاتەكەى زۆر سنوردارە، كە تەنھا فرۆش و رىكلامە. بەمەرجىك مېدىيائى ئازاد بەبى جىاوازيو لایەنگىرى خزمەتى سەرجم چىنەكانى كۆمەلگا دەكات و كار لەسەر چەسپاندنى پەكسانى و دىموكراسى سەرجم تاكەكانى كۆمەلگا دەكاو رەگەزىكى سەرەكى پروسەى سەقامگىرى دىموكراسىيە لەھەر وئالتىكدا

بەنەمانى مېدىيائى ئازاد زىيانكى گەورە بەر پروسەى دىموكراسى و ئازادى رادەربىرین و فرە دەنگى دەكەوتىت. لەناوچونى مېدىيائى ئازاد ھۆكارىكە بۆ چەواشەكارى زىاترو قولكردنەوہى گىيانى حزبایەتى و شەخس پەرسىتى و شاردنەوہى راستىيەكان لەھاوئالتىيان و دیزە بەدەرخۆنە كردنى گەندەلى و پىشپىكارىيەكان

خۇپپىشاندىن ۋەك سەرەتايىتىن ماف

ھەر لە گەل قۇلبونەھەي قەيرانى درايى و بەرتەسكردنەھەي نازادى رادەربىر لە ھەرىمى كوردستان، بەرامبەر بەھ ستەم و بىدادىيەي كە لە ئارادايە، خەلكى كوردستان بۇ داۋاى سەرەتايىتىن مافە مرۇببەكانيان، بە رىگەي مەدەنيانە، كەوتونەتە دەربىرىنى ايتى و خۇپپىشاندىنى خۇرسكى جەماۋەرى. بەلام مەخابن دەسەلاتدارانى ھەرىم لە ھەولنىك نادىموكراسى و دەرەھەي چارچىۋەي ياساى كارپىكراۋەكان بە دەيان؛ ھاولاتى، چالاکوان، مامۇستا و رۇژنامەنۆسى بەتايىتە سنورى پارىزگاي ھەولنىر و دھۆكى دەستگىر كىردوۋە. بى گويدان بە ھىچ پرنەسپىكى ياساى و مرۇببە، بە زەبرى ھىز و لە رىگەي چەكدارانى سەر بە حىزب، كەوتونەتە پەلاماردانى كۆي جۈلە مەدەنيەكان و شارو شاروچكەكانى سنورى دەسەلاتيان مىللىتارىزە كىردوۋە، لەھوش زياتر دەستيان كىردوۋە بە رەشگىرى و ۋەلامدانەھەي داخوازىيە رەواكانى خەلك بە ھەلكوتانە سەرەمەلكانيان لە نىۋەشەودا. سەرەنجام تا ئىستا چەندىن كەس لە چالاکوانى مەدەنى، گەنجان و مامۇستيان و خويندكاران، لە زىندانەكانى حىزب توند كراون و چ دەسگىر كىردىن لەسەر پۇستىيى يا بەھۆي نوسىنى دانانى لاىكىكە لەسەر پۇستى كەسانى دىكە كە دژى سوپاى داگىر كەرى توركىا بالويان كىردۇتەھە. ئەم پروسەي رەشگىرىيە بى برىارى دادگا بوۋە و (رۇژنامەنوس، چالاکوان، مامۇستيان) بەشيوازىكى ناياساىيانە دەستبەسەر كراون بى ھەبوونى ھىچ تاواننىك و تەننە ھەندىكىان بەشدارى خۇپپىشاندىنىش نەبوون و رىگەش نادىت كەسوكار و پارىزەران چاۋپىكەوتن لەگەل زىندانىكراۋەكان ئەنجامبەن، بوپە ئەمە مەترسىيە بۇسەر پروسەي دىموكراسى و لەكەدار كىردى ناۋو ناۋبانگى ھەرىمى كوردستا. لەم سۇنگەيەھە ھەولدەھەي خۇپپىشاندىن و دەربىرىنى راي نازاد بە شىۋازىكى ياساى گەنگەشەبەكەين.

.. (نازادى رادەربىر) حرية التعبير

زۆربەي جار بە چەمكىكى جەھەرىي دادەنرىت لە دىموكراسىيەتە لىبرالىخۋازە نوپكاندا، كە تىپاندا نازادىي قەسەردن ۋەك قەدەغەكار و بەرگىرىك رەچاۋدەكرىت بۇ نەھىشتىنى سانسۇر

و چاودىرى. مافى ئازادى قىسەردن لەژىر سايەى ياساى نىودەولەتيدا زامىنكراوہ لە رىگەى چەندىن ھۆكارى تايىبەت بە مافەكانى مرۆفەوہ، و بە شىۋەيەكى بەرچاۋىش ئەمە لە مادەى 9ى جارى گەردونى مافەكانى مرۆف و مادەى 10ى پەيماننامەى ئەوروپى لەسەر مافەكانى مرۆفدا ھاتوہ.

خۇپىشاندان

كۆمەلەكەسىكى خۇپىشاندەرن بۇ ئاشكراكردىنى پشتگىرى كردن و نارازى، دەپرژىنە سەر شەقامەكان(مُظَاهَرَةٌ .. جماعية للإعلان عن تأييد أو معارضة)كە زور جار ئەم چەمكە توندوتىزى و ئالوزى لەسەر ئاستى بەكۆمەل بە دواى خۇيدا دىننىت، تادەگاتە ئاستى تاك، كە ۋەك نارەزايەتتەك خۇى پىشان دەدات، نمونەى كەسىكى فېمىنىست، كە خۇى روت دەكاتەوہ، ياخوود كەسىك ئاگر لە جەستەى خۇى بەردەدات و خۇى دەسووتىننىت، ياخوود كەسىكى زىندانى ۋەك نارازىبەك دەمى خۇى دادە دوورپىت و... ھتد. لەبەر ئەوہى ئەم چەمكە بە كۆلەكە و رەگەزى بەھىزى ھەر دەسەلاتىكى دىموكراتى دادەنرپىن و ئەم رەگەزانە يان ئەم ماف و چەمكە پرنسىپى سەرەتايىن بۇ باۋەربون بە بەشدارى تاكەكانى كۆمەلگە لە داواكردىنى ماف و ئازادىبەكانىيان. ئەمەش بە روونى لە رىكەوتنامە بەلگەنامە نىودەولەتتەكان دا جەختى لىكراۋەتەوہ. تەننەت ئەم ۋلاتانەى كە ۋاژوويان لەسەر ئەم بەلگەنامە رىكەوتنامە نىودەولەتتەكانە كردە، گوپرايەل و ملكەچن بۇ جى بەجى كردنى ئەم ماف و چەمكە بە شىۋەيەك دەبىت لە دەستورى بىرەتى و ياساكانىيان بە تەۋاى و دوور لە ھەر پىشنىلكارى و سنورداركردىنىك رەنگ بداتەوہ. مافى رادەربرىنى ئاشتىانە بە يەكەك لە مافە سروسىتتەكانى مرۆف دادەنرپىت كە جارى گەردونى مافەكانى مرۆف لە سالى (1948) جەختى لىكردۆتەوہ. ھەرۋەك لە ھەردو پەيمانى نىودەولەتى تايىبەتن بە مافە مەدەنى و سىياسى و كۆمەلەيتتەكانى بە روونى نامازمىيان داۋە بە دەسبەركردنى ماف و ئازادى رادەربرىن بە شىۋەيەك كە بە ياسا رىك بخرىت و دژ نەبىت لەگەل سىستەم و ئادابى گشتى، لە ماددەى (21)ى پەيمانى نىودەولەتى تايىبەت بە مافە مەدەنى و سىياسىيەكاندا ھاتوہ ((مافى گەردونەوہى ئاشتىانە دان پىانراۋە، نابىت ھىچ لەمپەرنىك لەبەردەم ئەم مافانە ھەبىت ۋە دەبىت

ئەم مافە بە پىي ياسا رېڭ بخرىت)). لە كۆمەلگە دېموكراتىيەكان رېئوشوئى پېويست دادەنرېن بۇ پاراستنى ئاسايشى نەتەوهيى و ئاداب و تەندروستى و سەلامەتى گشتى، ھەروەھا رېئوشوئى تاييەتېش دادەنرېن بۇ پاراستنى ئازادىيە گشتىيەكان و گوزارشتە تاييەتېيەكان.

1 - لە رېڭەوتى 14 دېسىمىر 1946 كە لە كۆمەلەي گشتى (D) (بىرپارى ژمارە 59) نەتەوه يەكگرتوئەكان (خولى يەكەم) دەرچوو ھاتوھ ((مافى ئازادى رادەبىرىن بە شىوہيەكى بنەرتى بەرجەستە كراوہ، ئازادى رادەبىرىن و پەيرەوكردى بېروباوەر مومارەسە دەكرېن بەيى ھەر كۆت و بەندىك، چونكە ئەمانە مافى بنەرتى و سروشتى ھەر مروفىكن ((ھەروەك لەسەرەوہ نامازەمان پىدا ئەم مافانە بەزەقى لە رېڭەوتنامەو بەلگەنامە نيودەولتەيەكاندا ھاتون، بۇ نمونە لە مادەي (19)ى جارى گەرودنى مافى مروفدا ھاتوہ: ((ئازادى رادەبىرىن و گوزارشت كرىن كە مافى رادەبىرىن و گوزارشت كرىن دەگريتەوہ دوور لە ھەر رېڭرى و لەمپەرىك و دوور لە پەراويزخستن و وەلانانى بېروبوچونەكان، دەبىرىنپان و پەخش كرىنپان بە ھەر ئامرازىك بىت بەيى سنوردانان.

لە پەيمانى نيودەولتەيەتاييەت بە مافە مەدەنى و سىياسىيەكاندا ھاتوہ:

1 - مافى ھەر مروفىكە گوزارشت لە راوبوچونەكانى بكات بەيى رېڭرى 1

2 - ھەموو مروفىك مافى رادەبىرىنى ھەيە ئەم مافە ھەريەكە لە وەرگرتن و پىدانى زانىارى 2 و دەرپىنى بېرورا و وەرگرتن و گواستەنەوہى بۇ ئەوانى تر دەگريتەوہ بەيى دانانى سنوربەندى، ئىنجا بە وتن پان بەنوسراو پان بە چاپكراو پان ھەر ئامرازىكى تر بىت

3 - ئەو تىكستانەي لە برگەي (2)ى ئەو مادەيە ھاتون ئەرك و بەرپىسارىيتى تاييەتن 3

4 - دەشيت ھەندىك كۆت و بەند ھەين، بەلام دەبىت بەدەقى ياسا دىارىبىكرېن، لەبەر يەكىك 4 لەم ھۆكارانە:

A - رىزگرتنى ماف و سومەي ئەوانى ترA

B - پاراستنى ئاسايشى گشتى(نەتەوهيى) پان سىستىمى گشتى يا سەلامەتى و نادابى گشتى B

لە ھەرىمى كوردستان خويىشاندان و گرىدبوونەوہى ھاوولاتپان بە ياسا رېڭخراوہ، بەپىي بىرپارى ژمارە (17)ى سالى 2010، سەرۆكايەتپى ھەرىمى كوردستان لە رۆژى 8ى كانوونى يەكەمى 2010دا ياساى ژمارە (11)ى سالى 2010ى پەسەند كرىوہ، كە بە

(ياساى رېڭخستى خۆپىشاندىن لە ھەرىمى كوردستان- عىراق) ناسراو. بە پىي ئەم ياسايە خۆپىشاندىن مافىكى دەستورىيە و بە پىي ياسا پىيادە دەكرى بۆ ھەر تاكىكى كۆمەلگا و بە پشتىوانىي ئەم ياسايە جەماوەر گوزارشت لە راى خۆى دەكات بۆ پىشاندىنى خواستە رەواكانى خۆى بە شىوھىكى ئاشتىانە و مەدەنىيە و پاراستنى بەرژەوندىيە گشتى و تاييەتتەيەكان بەھەند وەرگرتن و رەچاوكردنى پرمىسىپ و رىساكانى تاييەت بە ماف و نازادىيەكان دوور لە نازاوكىرى و تىكدان. لە ماددى سىيەم/ برگەى دوومدا ھاتوہ ((ناكرىت خۆپىشاندىن بكرىت بەيى پىشكەشكردنى داواكارى بۆ وەزىر يان سەرۆكى يەكەى كارگىرى و وەرگرتنى رەزامەندى نوسراو)), وەك لە دەقەكەدا ديارە جەخت لە وەرگرتنى مۆلەت كراوتمەوہ نەك ئاگادار گردنەوہ، بەلكو ئەمە مۆلەتى پىش وەختەيە، ئەمەش پىچەوانەى دەستورو ياسا نۆدەولەتتەيەكانە، لەبەرئەمەى مافى خۆپىشاندىن و نازادى بىرورا مافىكى سروسىتى ھەرتاكىكى نۆى كۆمەلگايە، بى جياوازى رەگەز و نەتەوہ و ناين، ياهەر دەستگىر كراوہكان نازاد بكرىن و لە ژىر ھىچ بىيانو و پاساويك بىر ووباوەر و نايدىيەكى تر پەلامارى ھىچ كەسىك نەدرىت. ووتەكەى (قۆلتىر) جوانترىن گوزارشتە كە ئەركى دىموكراسى بەدەر دەخات لە داكۆكىردن لە مافەكانى رادەربىرەن كە دەلئى: من لەگەل راى نۆوہدا نىم، بەلام نامادەم بۆ ئەمەى نۆوہ بە نازادى راى خۆتان بلئىن فىداكارى بكەم شكستى حوكمرانىتى لە ھەرىمى كوردستان بە دەرنجام. ئەوہمان بۆ روون دەبىتەوہ كە كوشتنى خۆپىشاندىرەنى مەدەنىيە و دەستگىر كردنى چالاكوانان و داخستنى دەزگاي راگەپاندن و سىياسەتى تۆفاندن چارەسەر ناكرىت، بەلكو بە چارەسەر كردنى كىشە بنەرەيتتەيەكانى خەلكى كوردستان و دەستگۆر كىي دەسەلات و دۆزىنەوہى دەرچەيەك بۆ ئەم بنبەستە سىياسىي و كۆمەلايەتتەيە دەكرىت كە لە ھەلوەشاندىنەوہى ئەم مۆدیلە لە فەرمانرەوايەتى و دەسەلاتدارىتى سىياسىي بەر جەستەدەبىت

